

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
1	1.1	16705	1. Definitie direct omwonenden is 250 m maar in de praktijk gaat het om zichtlijnen.	In het afwegingskader staat inderdaad als definitie bij zonneparken opgenomen dat direct omwonenden, omwonenden zijn die binnen 250 meter vanuit de buitenranden van het zonnveld wonen. Zoals indiener aangeeft gaat het om zichtlijnen. Het afwegingskader zal worden aangepast waarbij wordt aangegeven dat er in het gebiedsproces wordt bepaald of er wordt uitgegaan van zichtlijnen of van de huidige definitie van 250 meter	Deze reactie geeft aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
1	1.2	16705	2. Definitie acceptatiegebied. Straal 500 m is flink, omdat het om wel +1.000 mensen kan gaan en dan is het weinig interactief. Liever maatwerk.	De straal van 500 meter is inderdaad flink. Deze straal is gekozen op basis van het open karakter van het landschap van Woerden. Het aantal inwoners binnen de straal zal in de praktijk lager liggen dan in de reactie wordt gesuggereerd, doordat het college voorstel stadsranden uit te sluiten voor zonnelvelden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
1	1.3	16705	3. Minimaal 50% lokaal eigendom is een risico bij projecten met een hoge investering, die dan niet opgehaald kunnen worden.	3. In het afwegingskader wordt gestreefd naar 50% lokaal eigendom. Indien blijkt dat de omgeving op een andere manier wilt participeren in plaats van lokaal eigendom, kan dit in het plan worden aangegeven	Deze reactie geeft samen met juridisch advies aanleiding om alternatieve vormen van financiële participatie een plek te bieden.
2	2.1	16708	Fel tegen windturbines langs de A12 i.v.m. geluid. Woont er zelf: binnen 500 m van de A12/bij de Jumbo. Noemt alternatieven: alle daken vol, gebruik geluidsschermen langs de weg, bevorder elektrisch rijden door deze even duur te maken als de auto, zonneweides alleen als uit het zicht is, aardgas kopen in het buitenland.	1. Zon op dak heeft prioriteit in het afwegingskader. Het college wil daar op inzetten en werkt hierbij samen met provincie, gebiedscommissie West-Utrecht en Stedin. De gemeente en de provincie Utrecht hebben subsidieregelingen voor het ondersteunen van lokale energie-initiatieven. Subsidie voor de plaatsing van de zonnepanelen zelf is landelijk geregeld via de SDE++.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
2	2.2	16708	Fel tegen windturbines langs de A12 i.v.m. geluid. Woont er zelf: binnen 500 m van de A12/bij de Jumbo.	Na een zorgvuldige weging van de inbreng uit het participatieproces en de inbreng van technische experts is het college van mening dat een mix van zon en wind nodig is vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
2	2.3	16708	Bevorder het elektrisch rijden door de elektrische auto even duur te maken als de benzine auto.	Het bevorderen van elektrische auto's maakt geen onderdeel uit van het Afwegingskader. Extra elektrische auto's zorgen wel voor extra elektriciteitsvraag, wat juist kan zorgen voor een grotere opgave om voldoende duurzame elektriciteit te produceren.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
2	2.4	16708	Zonnepalen enkel uit het zicht.	In het Afwegingskader wordt een voorkeur uitgesproken voor zonneparken met een maximale hoogte van 1,5 meter, waardoor mensen over de zonnepanelen heen kunnen kijken. Wel geldt dat zonneparken zijn toegestaan tot 2,5m hoog wanneer er koppelingskansen met bijvoorbeeld bodemdaling zijn. Hierbij geldt dat elk zonnepark moet zijn voorzien van een landschappelijk rapport waarin inzichtelijk is gemaakt hoe het zonnepark landschappelijk wordt ingepast	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
2	2.5	16708	Aardgas kopen in het buitenland want dat is nog steeds de meest milieu vriendelijke brandstof.	Binnen de elektriciteitstafel van het Klimaatakkoord biedt de inkoop van aardgas in het buitenland slechts beperkte mogelijkheden ter vervanging van kolencentrales doordat het emissiedoel voor de elektriciteitsdoel in 2030 vast ligt. De keuzes over aardgas in de warmtevoorziening worden gemaakt in de warmtevisie Woerden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
3	3.1	16715	Alle daken vol, het is gemakkelijk te regelen en dan hebben we ook veel minder windmolens nodig, die helaas wel negatieve bijverschijnselen opleveren.	Zon op dak heeft prioriteit in het afwegingskader. Het college wil daar op inzetten en werkt hierbij samen met provincie, gebiedscommissie West-Utrecht en Stedin. De gemeente heeft een subsidieregeling voor lokale energie-initiatieven. Subsidie voor plaatsing van de zonnepanelen zelf is een landelijke aangelegenheid. Een deel van de daken is echter niet geschikt voor zonnepanelen door bv. ligging t.o.v. de zon, schaduwwerking of dakconstructie. In de handreiking RES is vastgelegd dat enkel zonnestroominstallaties vanaf 15 kWp (ongeveer 50 panelen) meetellen. Na een zorgvuldige weging van de inbreng uit het participatieproces en de inbreng van technische experts is het college van mening dat een mix van zon en wind nodig is vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
4		16719	Van het gas af en over op warmtepomp doet elektriciteitsverbruik toenemen. Gigawindturbines ten koste van het open landschap. Hoe kan een turbine van 240 m hoog wegvallen tegen een bomenrij van 30 m hoog? Stand weidevogels, maar ook laagfrequent geluid in dichtbevolkt Utrecht. Voorstel: meer geleidelijke transitie en overgaan op minder belastende kernenergie. Ja tegen zon opdak, kleinschalige zonneparken en kleine windturbines.	Het klopt dat windturbines mogelijk aanvaringsslachtoffers veroorzaken. Om te kijken of een uiteindelijke initiatief voldoet aan de wettelijke normen omtrent soorten- en gebiedsbescherming zal in een later stadium een ecologisch onderzoek worden uitgevoerd waaruit moet blijken dat er wordt voldaan aan de wettelijke normen. Het klopt dat windturbines (ook) laagfrequent geluid produceren. Dit gebeurt ook bij scheepvaart, (spoor)wegen, etc). Bij windturbines geldt dat het laagfrequent een klein deel is van het totaal. Uit eerdere onderzoeken is gebleken dat wanneer er wordt voldaan aan de 47 dB Lden (de geluidsnorm voor windturbines) er geen aanvullende norm voor laagfrequent geluid nodig is. Verder heeft RIVM een literatuuronderzoek naar gezondheidseffecten van geluid van windturbines gedaan, waarbij de conclusie was dat er geen eenduidig bewijs is voor effecten anders dan hinder.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
5	5.1	16721	Waarom windturbines terwijl er nog zoveel daken zijn voor zon. .	Op basis van het capaciteit van het energienetwerk is gekozen voor een energiemix van windturbines en zonne-energie. Wanneer er alleen wordt gekozen voor zon op daken kan het energienetwerk het niet aan en worden de gestelde doelen in het klimaatakkoord niet gehaald. Zon op dak heeft wel prioriteit in het afwegingskader. Het college wil daar op inzetten en werkt hierbij samen met provincie, gebiedscommissie West-Utrecht en Stedin.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
5	5.2	16721	Afstand 500 m is helft van het eigenlijke (eerdere) advies. Regels RIVM gebaseerd op 70 m hoge turbines, niet 240 m. Gezondheidsklachten in veel studies bewezen.	De gemeente heeft naar aanleiding van de door inwoners geuite zorgen over het mogelijke gezondheidseffect van windturbines een voorlopig advies gevraagd van de GGDrU en de ODRU om ten minste de WHO-richtlijnen te volgen. GGDrU en ODRU adviseren in hun voorlopig advies ten minste de WHO-richtlijnen te volgen (45 decibel) in plaats van het Activiteitenbesluit (47 decibel). Aan de hand van dit advies heeft het college de afweging gemaakt om hieraan de afstand van 500 meter tot woningen te koppelen. Dit is geen norm maar een indicatieve afstand om een maximale geluidsbelasting te bewerkstelligen. Het concept afwegingskader, inclusief de afstand van 500 meter, is voorgelegd aan de GGD en ODRU voor verder advies. In het advies over het concept-Afwegingskader voor schriftelijke reacties adviseert de GGDrU om in relatie tot windturbines de geluidsoverlast voor omwonenden zoveel mogelijk beperken door de WHO richtlijn (Lden 45 dB) na te streven en voornamelijk voor woonkernen een nog lager geluidsniveau te ambiëren. Dit advies is strenger dan de huidige wet- en regelgeving ten aanzien van windturbines voorschrijft (Lden 47 dB en Lnight 41 dB), maar vormt een betere bescherming tegen mogelijke gezondheidseffecten van windturbinegeluid. Uit onderzoeken blijkt volgens de GGDrU dat geluid van windturbines als hinderlijker wordt ervaren dan weg-of rail geluid (Janssen et al, 2011, Klaeboe 2016). Hoewel er volgens de GGDrU voor geluid van weg- en railverkeer ook een verband met andere gezondheidseindpunten (slaapverstoring, effecten op het cardiovasculaire en metabole systeem, leerprestaties, mentale gezondheid etc.) is gevonden kwamen deze verbanden niet duidelijk uit de RIVM review naar windturbines. Ook de resultaten van studies naar de relatie tussen Lnight en ernstige slaapverstoring waren niet éénduidig en voor Lnight heeft de WHO geen advieswaarde kunnen afleiden. Het RIVM concludeerde in een recente review (RIVM 2020-0214) dat laagfrequent geluid niet tot extra hinder leidt ten opzichte van het niet laag frequente geluid. Voor andere gezondheidseffecten bleek volgens het advies van GGDrU geen eenduidige wetenschappelijke bewijs.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
5	5.3	16721	Oost-Woerden is afvalput en zelf woonachtig in Watermolen/Harmelen al diverse malen getroffen in woonomgeving (noemt 5 redenen), turbines moeten elders.	We nemen akte van uw opmerking dat u bezwaar hebt tegen de plaatsing van windturbines in uw woonomgeving. In Nederland is het klimaatakkoord vastgesteld waarin bepaalde doelen zijn vastgesteld. De doelen worden verder uitgewerkt in de RES. De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES waarin momenteel wordt gekeken naar zonne- en windparken. Vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans is mix van zon en wind nodig waarbij tijdens het proces tijdens het afwegingskader de Reijerscop naar voren is gekomen als geschikte locatie voor windenergie. Daarnaast is geconstateerd dat er (potentieel) geschikte locaties zijn voor zonne-energie in de gemeente Woerden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
5	5.4	16721	Opbrengsten naar omwonenden	Voor duurzame energieprojecten wordt door middel van het afwegingskader gestreefd naar 50% lokaal eigendom. Tevens zullen de initiatieven geld afstaan aan een gebiedsfonds. Hiermee komen de opbrengsten ook terecht bij de omwonenden	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
5	5.5	16721	Ophouden met samen, want het is opgelegd door de politiek	Er is een klimaatakkoord waarin doelen zijn vastgesteld. Dit is inderdaad een politieke keuze geweest. Echter, de gemeente Woerden is al vroegtijdig in gesprek gegaan met haar inwoners om tot een gedragen afwegingskader te komen, waarmee een prioritering wordt aangebracht voor bijvoorbeeld locatis voor zonneparken en windparken en wordt aangegeven aan welke randvoorwaarden er aan voldaan moet worden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
6	6.1	16724	Verwijzing naar raadsbrief 20R. 00042 waarin college Woerden aan gemeente Utrecht gevraagd heeft alle woningen aan te merken als woonwijk met minimumafstand 800 m. Vraag 1: Waar komt deze 800 m' vandaan? Vraag 2: Hoe kan het dat de gemeente Woerden in het voorliggende afwegingskader deze afstand nu stelt op 500 m'? Vraag 3: Hoe consistent en betrouwbaar is de gemeente als het gaat over deze afstandseis?	De 800 meter uit raadsinformatiebrief 20R.00042 is gebaseerd op het voorstel van gemeente Utrecht, waarin deze afstand werd gehanteerd voor inwoners van de wijk De Meern. In 2020 heeft Gemeente Woerden samen met inwoners en technische experts onderzocht hoe en onder welke voorwaarden het mogelijk is om grootschalig duurzame energie op te wekken. Hierbij heeft gemeente Woerden kennis genomen van de zorgen van inwoners met betrekking tot het mogelijke gezondheidseffect van windturbines. Dit is aanleiding geweest een voorlopig advies te vragen aan de GGDrU en ODRU. In hun voorlopig advies adviseren zij om tenminste de WHO-richtlijnen voor geluid (45 decibel) van windturbines te volgen in plaats van het Activiteitenbesluit (47 decibel). Het college heeft dit advies in het concept-Afwegingskader vertaald in een afstand van tenminste 500 meter tussen woningen en windturbines. Dit is geen norm, maar een indicatieve afstand om een maximale geluidsbelasting van woningen te bewerkstelligen. Het nieuwe concept-Afwegingskader is voor advies voorgelegd aan GGDrU en ODRU, zie antwoord 5.2 voor nadere toelichting.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
6	6.2	16724	Verwijzing naar raadsbrief 20R. 00042 waarin college Woerden aan gemeente Utrecht gevraagd heeft alle woningen aan te merken als woonwijk met minimumafstand 800 m. De gemeente stelt deze afstandseis gebaseerd te hebben op "ervaring". (pag.2 bijlagen afwegingskader) Vraag 4: Om wiens en over welke ervaring gaat het hier? Vraag 5: Hoe objectief/subjectief zijn deze ervaringsbronnen?	Naar aanleiding van de zorgen bij inwoners over het mogelijke gezondheidseffect van windturbines heeft gemeente Woerden een voorlopig advies gevraagd aan GGDrU en ODRU. Zij hebben geadviseerd om de WHO-richtlijnen voor geluid te volgen (45 decibel) in plaats van het Activiteitenbesluit (47 decibel). Aan de hand van dit advies heeft het college de afweging gemaakt om hieraan de afstand van 500 meter tot woningen te koppelen. Dit is geen norm maar een indicatieve afstand om een maximale geluidsbelasting te bewerkstelligen. Deze afstand is gebaseerd op ervaringen en berekeningen van de bureaus die de gemeente Woerden ondersteunen bij het opstellen van het Afwegingskader, waaronder Generation.Energy en Bosch & Van Rijn. Zie antwoord 5.2 voor nadere toelichting.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
6	6.3	16724	Vraag 6: Gelden in de omliggende buurgemeenten dezelfde voorwaarden/eisen/restricties voor het plaatsen van windmolens als die in de gemeente Woerden (gaan) gelden?	Binnen de door de nationale en provinciale regelgeving is het is aan het gemeentebestuur van de omliggende gemeenten om te bepalen welke voorwaarden, eisen en restricties zij hanteren voor het plaatsen van windturbines. Gemeente Woerden heeft tijdens het participatieproces met alle omliggende gemeenten het concept-Afwegingskader besproken. De wethouders van de vijf gemeenten van de Lopikerwaard, te weten IJsselstein, Montfoort, Oudewater, Lopik en Woerden, hebben naar elkaar uitgesproken zo veel mogelijk dezelfde voorwaarden, eisen en restricties te willen hanteren voor het plaatsen van windturbines. Dat betekent bijvoorbeeld dat alle vijf gemeenten de 500 meter afstand tussen woningen en windturbines in hun concept-Afwegingskader hebben opgenomen. Het uiteindelijke oordeel hierover is aan de raden van de verschillende gemeenten.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
7		16722	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. In het concept van september-oktober werd daarvoor een afstand van 10 keer de tiphoogte genoemd, als te hanteren afstand waarbinnen de gemeente in gesprek gaat met inwoners. In de praktijk is dat een afstand tussen 1500 en 2500 meter. Het is een misverstand om deze afstand, bedoeld als richtlijn voor participatie, te betrekken op de geluidsnorm. Daarvoor hanteren we in het in maart jl. gepubliceerde concept-Afwegingskader een afstand van tenminste 500 m. Op basis van adviezen van GGD en Odru baseert de gemeente zich hierbij op de richtlijn van de WHO. Daarmee is gemeente Woerden strenger dan de wettelijke geluidsnorm uit het Activiteitenbesluit, die vertaald kan worden in tenminste 350 m. Zie antwoord 5.2 voor nadere toelichting.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
8		16735	Volstrekt nutteloos om in een kleine gemeente als Woerden initiatieven te ontplooiën die een mondiale uitdaging mede-afhankelijk maken van kleinschalige zonnepanelen of kleine windmolentjes. Niet zinvol om ons land in mini-stukjes op te knippen. We gaan de energietransitie niet winnen met zon en wind, qua voorspelbaarheid en qua volume. Toenemende interesse voor kernenergie zeer waardevol. RES/Afwegingskader temporiseren en landelijk onderzoek doen naar kernenergie. Tot uitsluitel hierover geen afwegingskader met besluitvorming en geen aanleg van zonneweiden en windmolens.	Het klopt dat klimaatprobleem een mondiaal probleem is. Echter moeten alle landen waaronder Nederland hier een steentje aan bijdragen en zijn Europese doelen gesteld waaraan Nederland aan moet voldoen voor 2030. Om deze doelen te behalen wordt er ingezet op zonne- en windenergie. Dit, omdat deze technieken het meest volwassen zijn en voor 2030 gerealiseerd kunnen worden. Dit in tegenstelling tot kernenergie, dat een langere realisatietijd kent. Om de doelen te halen moet er voor 2030 duurzame energie gerealiseerd worden. Voor kernenergie geldt dat een kerncentrale niet te bouwen is voor 2030, waardoor er niet voldaan kan worden aan de doelen voor 2030. Het is aan de landelijke politiek om te bepalen welke rol kernenergie in de lange termijn energiemix krijgt.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
9		16736	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Het college heeft kennis genomen van reactie van indiener en besloten reacties van raadsleden en fractieassistenten buiten behandeling te stellen. Het participatieproces is bedoeld om de raad van informatie te voorzien over de mening van inwoners voor de besluitvorming over het Afwegingskader. Raadsleden zijn weliswaar inwoners van Woerden, maar hebben vele andere instrumenten om hun standpunt aan andere raadsleden kenbaar te maken.	Deze reactie is buiten behandeling gesteld door het college.
10		16740	240 m hoge windmolens aan de A12. Voelt elektrisch gelande deeltjes rondom een windmolen.	Nabij de windturbines is het mogelijk dat er magnetische en elektrische velden er zich bevinden. Echter, deze velden hebben geen negatieve effecten op de gezondheid. De GGDrU en de ODRU noemen dit effect niet in hun advies. Windturbines dienen te voldoen aan de wettelijke normen met betrekking tot magnetische en elektrische velden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
11	11.1	16741	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed. AANVULLEND: er is een norm voor slagschaduw en daarom langs de A12 niet mogelijk. Ook geluidsoverlast (van A12) voor Schilderskwartier bij zuidenwind. En Waterrijck en Snel en Polanen ligt 200 tot 400 m van A12.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
11	11.2	16741	Ik wil er nog op wijzen is dat er een norm is voor de slagschaduwen waardoor de plaatsing van de molen langs de A12 niet mogelijk is.	In de milieuwetgeving zijn voorschriften opgenomen om hinder door slagschaduw te beperken. In de Activiteitenregeling milieubeheer (Activiteitenbesluit) staat hoe vaak en hoe lang per dag de slagschaduw van een windturbine een woning mag raken. Via de vergunning zijn windturbines bijna altijd verplicht voorzien van een stilstandvoorziening. Die schakelt de windturbine uit tijdens de slagschaduw. Een stilstandvoorziening is nodig als: de afstand van de windturbine tot de woningen en andere ‘gevoelige bestemmingen’ (bijvoorbeeld scholen) minder dan 12 maal de rotordiameter is. Bij een rotordiameter van 110 meter (blad van 55 meter) geldt dan: binnen een afstand van 1.320 meter. gemiddeld meer dan 17 per jaar gedurende meer dan 20 minuten per dag slagschaduw kán optreden Aan de hand van rekenmethodes is van tevoren vast te stellen op welke dagen en op welk moment van de dag een slagschaduw kán optreden. Of de slagschaduw ook echt optreedt op de voorspelde dagen, hangt af van de volgende punten: of die dagen onbewolkt zijn, of er op die dagen genoeg wind is om de molens te laten draaien, of de wind precies waait uit de richting waar de zon staat, of de windturbine wordt uitgerust met een stilstandvoorziening. Hierdoor schakelt de turbine alleen uit als slagschaduw daadwerkelijk optreedt. In het gebiedsproces in een zoekgebied wordt samen met inwoners gekeken naar aanvullende wensen waar initiatieven aan getoetst worden, zoals de hoeveelheid slagschaduw die een initiatief veroorzaakt of een stilstandvoorziening.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
12		16743	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
13		16745	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
14		16757	Tegen plaatsing van windmolens en zonnepanelen in Groene Hart en met name Woerden	Wij nemen akte van uw opmerking dat u geen zonne- en windparken wilt in het Groene Hart. In Nederland is het klimaatakkoord vastgesteld waarin bepaalde doelen zijn vastgesteld. De doelen worden verder uitgewerkt in de RES. De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES waarin momenteel wordt gekeken naar zonne- en windparken.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
15		16768	Tegen windmolenparken en zonneparken op Woerdens grondgebied. Als Nederland doet veel te weinig aan energiebesparen (het bedrijfsleven voorop) dan moet Woerden haar groene leefomgeving niet laten aantasten.	Om aan de klimaatdoelstellingen te voldoen is het niet mogelijk om alleen in te zetten op energiebesparing. Om aan te voldoen aan de doelstelling moet worden ingezet op energiesparing, maar ook ook opwek van duurzame energie. Een grotere inzet op energie- en CO2 reductie in de industrie kan ook zorgen voor een grotere vraag naar hernieuwbare elektriciteit, zoals blijkt uit het advies van de Stuurgroep Extra Opgave.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
16	16.1	16769	Tegen windmolenparken en zonneparken op Woerdens grondgebied. Nederland doet veel te weinig aan energiebesparen (het bedrijfsleven voorop). Woerden moet haar groene leefomgeving niet laten aantasten.	Zie reactie 15	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
16	16.2	16769	AANVULLEND: Serieus kijken naar de mogelijkheden voor kernenergie in de toekomst.	Voor kernenergie geldt dat een kerncentrale niet te bouwen is voor 2030, waardoor er niet voldaan kan worden aan de doelen. Ook is gemeente Woerden door het rijk niet aangewezen als mogelijke locatie voor kerncentrales.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
17		16771	Tegen windmolenparken en zonneparken op Woerdens grondgebied. Als Nederland veel te weinig doet aan energiebesparen (het bedrijfsleven voorop) dan moet Woerden haar groene leefomgeving niet laten aantasten.	Zie reactie 15	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
18		16772	Geen sterke mening, maar wel een optie ter overweging: zonnepanelen plaatsen boven de spoorzone (zone F) en boven snelweg (zone H)	Gemeente Woerden is voorstander van efficiënte en innovatieve toepassingen van zon-PV. In Nederland zijn inmiddels een aantal zon-PV projecten gerealiseerd op geluidsschermen en bermen lang rijkswegen. Doorgaan betreft het kleinschalige projecten die worden gerealiseerd in samenwerking met Rijkswaterstaat. In het afwegingskader wordt kleinschalige zon toegestaan in zone F en zone H, dus als er een concreet initiatief wordt ingediend zal de gemeente hiernaar kijken. Er zijn bij de gemeente nog geen voorbeelden bekend van zonnepanelen boven spoor en snelwegen. Als een concreet initiatief zich voordoet zullen initiatiefnemers afstemming moeten zoeken met Rijkswaterstaat en Prorail, die verantwoordelijk zijn voor de veiligheid ter plaatse van deze infrastructuur.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
19		16773	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
20		16774	Geen windmolens in reyerscop. Overal in Nederland hangen spandoeken tegen windmolens. Niemand wil ze.	Wij nemen akte van uw opmerking dat u geen windpark wilt in de Reijerscop. In Nederland is het klimaatakkoord vastgesteld waarin bepaalde doelen zijn vastgesteld. De doelen worden verder uitgewerkt in de RES. De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES waarin momenteel wordt gekeken naar zonne- en windparken. Vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans is mix van zon en wind nodig waarbij tijdens het proces tijdens het afwegingskader de Reijerscop naar voren is gekomen als geschikte locatie voor windenergie.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
21		16778	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
22	22.1	16779	Tegen windmolens en zonneparken op Woerdens groengebied. Als Nederland veel te weinig doet aan energiebesparen(het bedrijfsleven voorop) dan moet Woerden haar groene leefomgeving niet laten aantasten. .	Zie reactie 15	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
22	22.2	16779	AANVULLEND: Advies om voorstel Groene Buffer om meer bomen aan te planten te laten onderzoeken om het aandeel CO2 te reduceren.	Het aanplanten van meer bomen is geen onderdeel van het afwegingskader. De bossenstrategie van het rijk zet in op het realiseren van 37.000 hectare extra bos in 2030. De Provinciale Commissie Leefomgeving Utrecht heeft in haar advies van januari 2021 aangegeven dat er in in principe allerlei mogelijkheden om duurzame energieopwekking en recreatie te combineren, bijvoorbeeld in de vorm van windbossen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
23		16785	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
24	24.1	16787	Tegen het plaatsen van windmolens in de buurt van woonwijken en zeker op een afstand van 500 meter. Volop mogelijkheden voor zonnepanelen op daken.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
24	24.2	16787	Intriest dat buitenlandse energieslurpende bedrijven met weinig werkgelegenheid worden toegestaan en goedkope groene energie gebruiken. Er ontstaat zo geen draagvlak en ons land vol met verschrikkelijke molens! Dat eerst regelen voor uitvoering ambitieuze plannen. Wees zuinig op groen en leefomgeving.	Na het vaststellen van het afwegingskader moet een gebiedsproces worden doorlopen. Het doel van het gebiedsproces is om de acceptatie voor de initiatieven te bevorderen. Tevens moeten de initiatieven aangeven hoe zij de omgeving hebben betrokken bij de totstandkoming van het project en hoe de omgeving kan meeprofiteren van een project.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
25		16788	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
26		16789	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Het college heeft kennis genomen van reactie van indiener en besloten reacties van raadsleden en fractieassistenten buiten behandeling te stellen. Het participatieproces is bedoeld om de raad van informatie te voorzien over de mening van inwoners voor de besluitvorming over het Afwegingskader. Raadsleden zijn weliswaar inwoners van Woerden, maar hebben vele andere instrumenten om hun standpunt aan andere raadsleden kenbaar te maken.	Deze reactie is buiten behandeling gesteld door het college.
27		16793	Tegen windmolens in het Groene Hart en in een dichtbevolkte omgeving. Eerst de daken vol met panelen (ook geen capaciteitsproblemen transport).	Zon op dak heeft prioriteit in het afwegingskader. Het college wil daar op inzetten en werkt hierbij samen met provincie, gebiedscommissie West-Utrecht en Stedin. De gemeente heeft een subsidieregeling voor lokale energie-initiatieven. Subsidie voor plaatsing van de zonnepanelen zelf is een landelijke aangelegenheid. Een deel van de daken is echter niet geschikt voor zonnepanelen door bv. ligging t.o.v. de zon, schaduwwerking of dakconstructie. In de handreiking RES is vastgelegd dat enkel zonnestroominstallaties vanaf 15 kWp (ong 50 panelen) meetellen. Vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans is mix van zon en wind nodig.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
28		16796	Geen windmolens in Woerden.	Wij nemen akte van uw opmerking dat u geen windpark wilt in Woerden. In Nederland is het klimaatakkoord vastgesteld waarin bepaalde doelen zijn vastgesteld. De doelen worden verder uitgewerkt in de RES. De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES waarin momenteel wordt gekeken naar zonne- en windparken. Vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans is mix van zon en wind nodig.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
29		16798	Dank voor visualisaties. Laten mooi zien wat te verwachten.	Dank u voor uw reactie. De gemeente Woerden heeft geprobeerd om duidelijk te maken wat er te verwachten is. We waarderen het dat u aangeeft dat het goed gelukt is.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
30		16802	Blij met de visualisaties. Vraag: wanneer er veel wind- en zonne-energie opgewekt zal worden zoals in alle opgaves staat, hoe wordt dan voorzien in de enorme reservecapaciteit?	Reservecapaciteit voor perioden met gebrek aan wind en zon is in het Nederlandse elektriciteitssysteem een verantwoordelijkheid van de energiebedrijven en netwerkbeheerders, met toezicht vanuit de rijksoverheid. Van oudsher wordt reservecapaciteit vooral geleverd door gascentrales en waterkracht (zogenaamde pumped hydro plants). De technologische ontwikkelingen staan echter niet stil. In verschillende landen en projecten wordt de rol van gascentrales aangevuld met accu's, vraagsturing en thermische opslag van elektriciteit.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
31		16837	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
32		16853	Tegen windmolenparken en zonneparken op Woerdens grondgebied. Als Nederland veel te weinig doet aan energiebesparen (het bedrijfsleven voorop) dan moet Woerden haar groene leefomgeving niet laten aantasten.	Zie reactie 15	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
33		16854	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
34		16855	Tegen windmolenparken en zonneparken op Woerdens grondgebied. Als Nederland veel te weinig doet aan energiebesparen (het bedrijfsleven voorop) dan moet Woerden haar groene leefomgeving niet laten aantasten.	Zie reactie 15	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
35		16856	Tegen het plaatsen van windmolens in Reijerscop. Geeft overlast en is slecht voor gezondheid.	We nemen akte van uw opmerking dat u tegen het plaatsen bent van Windmolens in de Reijerscop. Omtrent het aspect gezondheid geldt dat de gemeente heeft naar aanleiding van de vorig jaar door inwoners geuite zorgen over het mogelijke gezondheidseffect van windturbines een voorlopig advies gevraagd en gekregen van de GGD en de ODRU om ten minste de WHO-richtlijnen te volgen. GGDrU en ODRU adviseren in hun voorlopig advies ten minste de WHO-richtlijnen te volgen en uit te gaan van een geluidswaarde van 45 decibel in plaats van de 47 decibel uit het Activiteitenbesluit. Aan de hand van dit advies heeft het college de afweging gemaakt om hieraan de afstand van 500 meter tot woningen te koppelen. Dit is geen norm maar een indicatieve afstand om een maximale geluidsbelasting te bewerkstelligen. Het concept afwegingskader, inclusief de afstand van 500 meter, is voorgelegd aan de GGD en ODRU voor verder advies. Zie antwoord 5.2 voor andere toelichting.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
36		16859	Tegen windmolen en de ontzettend lelijke zonneparken op Woerdens grondgebied. Als Nederland veel te weinig doet aan energie besparen (het bedrijfsleven voorop) dan moet Woerden haar groene leefomgeving niet laten aantasten.	Zie reactie 15	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
37		16858	Tegen windmolen en de ontzettend lelijke zonneparken op Woerdens grondgebied. Als Nederland veel te weinig doet aan energie besparen (het bedrijfsleven voorop) dan moet Woerden haar groene leefomgeving niet laten aantasten.	Zie reactie 15	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
38		16909	Tegen windmolen en de ontzettend lelijke zonneparken op Woerdens grondgebied. Als Nederland veel te weinig doet aan energie besparen (het bedrijfsleven voorop) dan moet Woerden haar groene leefomgeving niet laten aantasten.	Zie reactie 15	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
39		16914	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
40		16915	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
41		16916	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
42		16917	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
43		16919	Tegen het plaatsen van windmolens in de gemeente Woerden! en tegen zonneparken! eerst de grote bedrijven milieuvriendelijker!	Zie reactie 15	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
44		16921	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
45	45.1	16926	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
45	45.2	16926	RIVM baseert zich op studies over kleinere windmolens die bovendien in dunbevolkt gebied staan, op grotere afstand van bebouwing. Er zijn geen onderzoeken over windturbines van 240 meter hoog.	Het is niet juist dat hogere windmolens in de regel meer geluid produceren. Het is weliswaar zo dat de wind op grotere hoogte harder waait, maar dat effect wordt teniet gedaan door het feit dat grotere windturbines vaak langzamer draaien, met minder geluidproductie tot gevolg. Tegelijkertijd moet daarbij de kanttekening worden geplaatst dat er veel verschil in geluidsproductie bestaat tussen verschillende typen windturbines, dat is de reden dat in het Afwegingskader een voorkeur voor stillere windturbines is opgenomen. Initiatiefnemers zullen hierop beoordeeld worden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
46		16940	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
47		16941	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
48		16942	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
49		16943	Geen windmolens.	Wij nemen akte van uw opmerking dat u geen windpark wilt in Woerden. In Nederland is het klimaatakkoord vastgesteld waarin bepaalde doelen zijn vastgesteld. De doelen worden verder uitgewerkt in de RES. De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES waarin momenteel wordt gekeken naar zonne- en windparken. Vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans is mix van zon en wind nodig.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
50		16948	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
51		16954	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
52		16955	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
53		16956	Tegen windmolenparken op Woerdens grondgebied. Als Nederland veel te weinig doet aan energiebesparen (het bedrijfsleven voorop) dan moet Woerden haar groene leefomgeving niet laten aantasten.	Zie reactie 15	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
54		16962	Windmolens 2700 mrt. Aanhouden vanaf de bebouwing.	De gemeente heeft naar aanleiding van de vorig jaar door inwoners geuite zorgen over het mogelijke gezondheidseffect van windturbines een voorlopig advies gevraagd en gekregen van de GGD en de ODRU om ten minste de WHO-richtlijnen te volgen. GGDrU en ODRU adviseren in hun voorlopig advies ten minste de WHO-richtlijnen te volgen en uit te gaan van een geluidswaarde van 45 decibel in plaats van de 47 decibel uit het Activiteitenbesluit. Aan de hand van dit advies heeft het college de afweging gemaakt om hieraan de afstand van 500 meter tot woningen te koppelen. Dit is geen norm maar een indicatieve afstand om een maximale geluidsbelasting te bewerkstelligen. Het concept afwegingskader, inclusief de afstand van 500 meter, is voorgelegd aan de GGD en ODRU voor verder advies. Op basis van het advies van GGDrU en ODRU ziet het college geen aanleiding om de voorgestelde afstand van 2700m te hanteren. Zie antwoord 5.2 voor nadere toelichting.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
55		16958	Begrip voor duurzame energieopwekking. Percelen met weidevogelsbescherming en weidegang moeten ontzien worden. Zelf actief met maari- en bouwlandbeheer en werpt zijn vruchten af. Daarom geen duurzame energieopwekking op percelen met vogelbescherming. Eigen land wordt ook verpacht, maar weidegang moet niet in gevaar komen. Daarom geen duurzame opwek op percelen waar weidegang plaatsvindt.	De weidevogelgebieden in de gemeente zijn gelegen in de open zones B en C. Uit de prioritering in Paragraaf 2.4 van het afwegingskader volgt dat deze zones vooralsnog niet worden opengesteld voor grootschalige hernieuwbare energie. Pas als de voorkeurszones niet worden benut en daarmee de energiedoelen in gevaar komen, zal er worden onderzocht of deze zones in aanmerking komen voor dit doel. Indien het zover komt dat deze zones worden onderzocht, zullen de aanwezige natuurwaarden en zaken als weidegang worden meegenomen in de afweging.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
56	56.1	16959	Uit de raadsinformatiebrief 20R.00042 d.d. 28 januari 2020 over plannen van de gemeente Utrecht mbt windmolens blijkt dat het college van de gemeente Woerden de gemeente Utrecht heeft gevraagd alle woningen aan te merken als woonwijk en daarmee de minimumafstand woning-windmolen op 800 m' te stellen. Vraag 1: Waar komt deze 800 m' vandaan?	Zie antwoord 6.1	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
56	56.1 0	16959	In hoeverre houdt de gemeente rekening met het nog in te nemen standpunt van de Raad van State inzake het zogenoemde Neveler Arrest, dat ziet op de realisatie van windmolens in het Belgische Aalter en Nevele?	In het afwegingskader wordt geen rekening gehouden met het zogenoemde Neveler Arrest. Dit Arrest is van belang wanneer er wordt getoetst aan het Activiteitenbesluit. Dit zal gebeuren wanneer er zich een concreet project aandient. Gezien de tijdlijn (het doorlopen van een gebiedsproces en selecteren van initiatiefnemers en het doorlopen van de ruimtelijke procedure) gaat de gemeente Woerden er vanuit dat er duidelijkheid is omtrent het Neveler Arrest voordat er windturbines mogelijk worden gemaakt in de gemeente Woerden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader
56	56.1 1	16959	Hoe wordt de maatschappelijke meerwaarde (vermindering van bestaande geluidsoverlast) door het aanbrengen van geluidsschermen met zonnepanelen gewaardeerd en verdisconteerd in de beslissing over wel of geen realisatie van deze schermen?	Dit zal meegenomen worden in het overleg met Rijkswaterstaat en Prorail over het realiseren van zonne-energie in zone H23 en zone F. Of dit middels geluidsschermen gebeurt of op een andere wijze hangt niet alleen af van het effect op geluidshinder, maar ook van het effect op de ruimtelijke kwaliteit.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
56	56.2	16959	Vraag 2: Hoe kan het dat de gemeente Woerden in het voorliggende afwegingskader deze afstand nu stelt op 500 m'?	Zie antwoorden bij reacties 5.2, 6.1 en 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
			Vraag 3: Hoe consistent en betrouwbaar is de gemeente als het gaat over deze afstandseis?		
			De gemeente stelt deze afstandseis gebaseerd te hebben op "ervaring". (pag.2 bijlagen afwegingskader)		
			Vraag 4: Om wiens en over welke ervaring gaat het hier?		
			Vraag 5: Hoe objectief/subjectief zijn deze ervaringsbronnen? Waarom sluit de gemeente uit het oogpunt van gezondheid niet aan bij de aanbevelingen van de WHO, waarin een maximaal geluidniveau van 45 dB Lden is genoemd?		

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
56	56.3	16959	Vraag 5: Hoe objectief/subjectief zijn deze ervaringsbronnen? Waarom sluit de gemeente uit het oogpunt van gezondheid niet aan bij de aanbevelingen van de WHO, waarin een maximaal geluidniveau van 45 dB Lden is genoemd?	De gemeente volgt het advies van de GGDrU en de ODRU om ten minste de WHO-richtlijnen te volgen. GGDrU en ODRU adviseren in hun voorlopig advies ten minste de WHO-richtlijnen te volgen (45 decibel) in plaats van het Activiteitenbesluit (47 decibel). Aan de hand van dit advies heeft het college de afweging gemaakt om hieraan de afstand van 500 meter tot woningen te koppelen. Dit is geen norm maar een indicatieve afstand om een maximale geluidsbelasting te bewerkstelligen. Zie antwoord 5.2, antwoord 6.1 en antwoord 7 voor nadere toelichting.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
56	56.4	16959	De gemeente Woerden werkt samen met omliggende gemeenten. Vraag 6: Gelden in de omliggende buurgemeenten dezelfde voorwaarden/eisen/restricties voor het plaatsen van windmolens als die in de gemeente Woerden (gaan) gelden?	Er is veelvuldig contact met de Lopikerwaard gemeenten en er zal worden geprobeerd om in alle gemeente dezelfde afstanden/eisen te laten gelden als het om het aspect gezondheid gaat. Uiteindelijk beslissen de respectievelijke gemeenteraden over de afstanden en eisen die gelden in iedere gemeente. Voor landschap geldt dat de samenwerkende gemeenten hierin zelf een keus over mogen maken.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
56	56.7	16959	Welke garantie geeft de gemeente dat zij de regels/voorwaarden/eisen in de vergunning zal handhaven?	De omgevingsdienst / gemeente zijn verantwoordelijk om te zorgen dat de regels in een vergunning worden nageleefd. Tevens kan een omwonenden altijd een handhavingsverzoek indienen. Op basis hiervan moet de gemeente actie ondernemen en een terugkoppeling geven. Hierdoor is er een garantie dat de gemeente zal handhaven.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
56	56.8	16959	Gaat c.q. laat de gemeente (niet: de exploitant) jaarlijks de feitelijke geluidbelasting door windmolens op de gevels van woningen vaststellen door het uitvoeren van metingen ter plekke op de gevels (dus niet: aan de hand van berekeningen door aannames en ook niet door de exploitant (slager/eigen vlees))?	Artikel 3.14a, eerste lid van het Activiteitenbesluit milieubeheer bevat regels over de maximale geluidsbelasting van windturbines. Deze maximale geluidsbelasting betreft een jaargemiddelde, een zogenoemde Lden- en Lnight-norm. Het is daarom niet mogelijk om de geluidsbelasting op een woning direct door middel van immissiemetingen vast te stellen. Handhaving van de jaargemiddelde normen vindt plaats op basis van verplichte registraties van de windturbinedata. Het bevoegd gezag kan deze registraties opvragen. Op basis van de registraties is het mogelijk om de ontwikkeling van de jaargemiddelde geluidsnormen te monitoren.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader
56	56.8	16959	Worden de meetgegevens openbaar?	Het bevoegd gezag kan de waarden opvragen. Afhankelijk van de afspraken die gemaakt worden met initiatiefnemers kunnen de gegevens openbaar worden gemaakt.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader
56	56.9	16959	Welke sanctie(s) richting de exploitant(en) van de windmolen(s) stelt de gemeente bij overschrijding van de toegestane geluidbelasting?	Wanneer er niet wordt voldaan aan de toegestane geluidsbelasting dienen de initiatiefnemers aanpassingen te doen aan de windturbine om te zorgen dat er wordt voldaan wordt aan de geluidsnorm.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader
56		16959	Op welke wijze garandeert de gemeente dat de nog te maken keuze van de windmolen niet zal leiden tot een overschrijding van het maximaal toegestane geluidniveau op gevels van woningen?	Bij een concreet initiatief moet er een akoestisch onderzoek worden uitgevoerd. Uit dit onderzoek moet blijken dat er wordt voldaan aan de normen uit het Activiteitenbesluit.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
56		16959	Bij wie berust de plicht tot controle en handhaving van de regels/voorwaarden/eisen die in deze vergunning zijn gesteld?	Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor handhaving van de voorwaarden en eisen die in een vergunning worden gesteld. Voor het aspect geluid geldt dat Artikel 3.14a, eerste lid van het Activiteitenbesluit milieubeheer regels bevat over de maximale geluidsbelasting van windturbines. Deze maximale geluidsbelasting betreft een jaargemiddelde, een zogenoemde Lden- en Lnight-norm. Het is daarom niet mogelijk om de geluidsbelasting op een woning direct door middel van immissiemetingen vast te stellen. Handhaving van de jaargemiddelde normen vindt plaats op basis van verplichte registraties van de windturbinedata. Het Bevoegd Gezag kan deze registraties opvragen. Op basis van de registraties is het mogelijk om de ontwikkeling van de jaargemiddelde geluidsnormen te monitoren. Tevens kunnen omwonenden een handhavingsverzoek indienen bij de gemeente, waarop de gemeente moet controleren of er wordt voldaan aan de regels zoals gesteld in de vergunning.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
57		16960	Tegen windmolenparken en zonneparken op Woerdens grondgebied. Als Nederland veel te weinig doet aan energiebesparen (het bedrijfsleven voorop) dan moet Woerden haar groene leefomgeving niet laten aantasten.	Zie reactie 15	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
58		17155	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
59		17156	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonnenveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
60		17153	Hoeveel energie kan er opgewekt worden d.m.v. het plaatsen van wakkels in de middenberm van de A12. Alternatief voor zonnenvelden en grote windmolens. Anders biodiversiteit achteruit en mogelijkheid voor ontnomen/beperkt. Welke opslag van zonne-energie is er mogelijk in bestaande huizen?	Gemeente Woerden is voorstander van efficiënte en innovatieve toepassingen van hernieuwbare energie. De genoemde wakkels vormen echter geen alternatief voor zonnenvelden en voor grote windmolens omdat zij aanzienlijk minder elektriciteit genereren. Wel kunnen windwakkels, net als zon op dak en zon in (spoor)weg bermen mogelijk een bijdrage leveren aan het behalen van de duurzame energieopgave. Het een sluit het ander niet uit, maar het is allebei nodig. De invloed van windturbines op de algehele biodiversiteit in een gebied is over het algemeen gering. Wel kunnen er aanvaringen met insecten, vogels en vleermuizen plaatsvinden. Daarom wordt er in de vergunningfase van een windpark onderzoek gedaan naar het verwachte effect op deze soorten. Ten aanzien van zonneparken kent het afwegingskader specifieke voorwaarden voor zonneparken in gebieden met ecologische waarden en/of droogte. In deze gebieden zijn enkel zuidopstellingen toegestaan met voldoende ruimte onder de panelen, waarmee de invloed op de bodemecologie beperkt kan worden. Het is de gemeente niet precies duidelijk wat de indiener bedoelt met opslag van zonne-energie in bestaande huizen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
61		17158	Tegen windmolenparken en zonneparken op Woerdens grondgebied. Als Nederland veel te weinig doet aan energiebesparen (het bedrijfsleven voorop) dan moet Woerden haar groene leefomgeving niet laten aantasten.	Zie reactie 15	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
62		17159	Tegen windmolenparken en zonneparken op Woerdens grondgebied. Als Nederland veel te weinig doet aan energiebesparen (het bedrijfsleven voorop) dan moet Woerden haar groene leefomgeving niet laten aantasten.	Zie reactie 15	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
63		17160	Langs deze weg maken wij als direct aanwonenden bezwaar tegen de voorgenomen plaatsing van windmolens op Woerdens grondgebied ten zuiden / zuidoosten van Harmelen. Dit doet maakt overmatig inbreuk op het groene karakter van deze leefomgeving en is bovendien veel te dicht bij intensief bewoond gebied. Wij verzoeken u dan ook met klem hiervan af te zien en uit te zien naar minder invasieve oplossingen. Uw reactie en voortgangsoverwegingen zien wij graag tegemoet.	Wij nemen akte van uw opmerking dat u bezwaar maakt tegen de voorgenomen plaatsing van windmolens op Woerdens grondgebied ten zuiden / zuidoosten van Harmelen. Om tot de bepaling van de prioritering te komen heeft een langdurig proces plaatsgevonden waarin bewoners van de gemeente Woerden hun mening kunnen geven. Na een zorgvuldige weging van de inbreng uit het participatieproces en de inbreng van technische experts is het college van mening dat een mix van zon en wind nodig is vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans. Op basis van de ingekomen zienswijzen zien wij geen reden om de prioritering aan te passen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader
64		17170	Bezwaar tegen plaatsing windturbines op grondgebied Woerden en tegen aanleg zonneweides op kostbare landbouwgrond. Nederland is te klein voor plaatsing en wordt industrieel landschap. Dodelijk voor vlinders, insecten en vogels. Gezondheidsrisico omwonenden. Windturbines geen garantie constante levering elektriciteit. Inzetten op zon op dak, voorlopig gas blijven gebruiken, focussen op schone/veilige kernenergie en thoriumcentrales.	Het college heeft kennis genomen van reactie van indiener en besloten reacties van raadsleden en fractieassistenten buiten behandeling te stellen. Het participatieproces is bedoeld om de raad van informatie te voorzien over de mening van inwoners voor de besluitvorming over het Afwegingskader. Raadsleden zijn weliswaar inwoners van Woerden, maar hebben vele andere instrumenten om hun standpunt aan andere raadsleden kenbaar te maken.	Deze reactie is buiten behandeling gesteld door het college.
65		17169	Tegen windmolens en zonneparken op Woerdens grondgebied. Gemeente Woerden moet zich ook uitspreken tegen windmolens bij de gemeentelijke grenzen. Als Nederland veel te weinig doet aan energiebesparen (het bedrijfsleven voorop) dan moet Woerden haar groene leefomgeving niet laten aantasten. grote molens zijn zeer ongezond vanwege lawaai en slagschaduw, ontsieren landschap, maken depressief. Zonnepanelen kunnen op dak en geluidswallen, geen opoffering weiland nodig.	Zie reactie 15	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
66		17178	N.a.v. uitgangspunt 8. Mist in de documenten plaatsen bebouwing voor extra zonnepanelen, bijv. bij parkeerplaatsen of carports. Kan goed ingepast worden. Staat niet in de documenten.	Het plaatsen van zonnepanelen bij (of boven) parkeerplaatsen of carports valt buiten de reikwijdte van het Afwegingskader. Veelal betreft dit vergunningplichtige activiteiten, waarvoor een haalbaarheidsverzoek ingediend kan worden. De gemeente weegt hierbij de belangen van energie-opwek af tegen andere stedenbouwkundige belangen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
67		17181	Zoek ruimte in bestemmingsplannen voor windmolens (25 m) te plaatsen op bedrijventerreinen. Huidige regelgeving heeft minimale afstanden tot spoor voor windmolens. Willen max. 100% lokale financiering ipv 50%. Wenst inspanningen van gem. Woerden voor lokaal financieren. Zon op water al mogelijkheid opnemen in bestemmingsplan.	De gemeente Woerden vindt dat windmolens van 25m een te grote invloed hebben op het landschap en blijft bij de huidige definitie van kleine windturbines. Verder klopt het dat er in huidige regelgeving minimale afstanden zijn tot spoor. Deze afstanden zullen bij een concreet plan zeker worden meegenomen om te bepalen waar windturbines gesitueerd kunnen worden. Verder geeft u aan dat maximaal 100% lokale financiering wilt. De gemeente Woerden streeft naar minimaal 50%, maar meer is natuurlijk wenselijk en mag altijd. Verder zal er een pilot worden gedaan voor zon op water, maar is dit verder geen onderdeel van het afwegingskader.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
68		17184	Tegen windmolenparken en zonneparken op Woerdens grondgebied. Als Nederland veel te weinig doet aan energiebesparen (het bedrijfsleven voorop) dan moet Woerden haar groene leefomgeving niet laten aantasten.	Zie reactie 15	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
69		17189	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
70		17192	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed. Daarnaast tegen windmolenparken op Woerdens grondgebied en in bijzonder in en rondom Harmelen. Mijn inziens, en ook van Milieudefensie, doet Nederland te weinig aan energie besparen met het bedrijfsleven voorop. Er zijn nog voldoende mogelijkheden om het energievraagstuk op te lossen. Wij moeten ons prachtige landschap met polders, kades en waterpartijen niet aantasten met windmolenparken!	Zie antwoorden bij reactie 7 en reactie 15.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
71		17195	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
72		17246	Brief met bezwaar tegen windturbines in Reijerscop. Vanwege geluidsoverlast. Twijfels voer afstandscriterium van 500 m. Gezondheidseffecten. Wonen in monumentale boerderij waarbij aan veel eisen voldaan moest worden voor er vergunning verstrekt werd. Reijerscop is cultuurhistorisch waardevolle polderkern en plannen zijn nu tegenstrijdig met verscheidene afwegingskaders van destijds. Woongenot zal worden belemmerd. Zullen alle mogelijke juridische stappen zetten tegen een eventueel besluit.	We nemen akte van uw opmerking dat u tegen het plaatsen bent van Windmolens in de Reijerscop. Omtrent het aspect gezondheid geldt dat de gemeente heeft naar aanleiding van de vorig jaar door inwoners geuite zorgen over het mogelijke gezondheidseffect van windturbines een voorlopig advies gevraagd en gekregen van de GGD en de ODRU om ten minste de WHO-richtlijnen te volgen. GGDrU en ODRU adviseren in hun voorlopig advies ten minste de WHO-richtlijnen te volgen en uit te gaan van een geluidswaarde van 45 decibel in plaats van de 47 decibel uit het Activiteitenbesluit. Aan de hand van dit advies heeft het college de afweging gemaakt om hieraan de afstand van 500 meter tot woningen te koppelen. Dit is geen norm maar een indicatieve afstand om een maximale geluidsbelasting te bewerkstelligen. Het concept afwegingskader, inclusief de afstand van 500 meter, is voorgelegd aan de GGD en ODRU voor verder advies. Zie reactie 5.2.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
73		17238	Tegen windmolenparken en zonneparken op Woerdens grondgebied. Als Nederland veel te weinig doet aan energiebesparen (het bedrijfsleven voorop) dan moet Woerden haar groene leefomgeving niet laten aantasten.	Zie reactie 15	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
74		17241	Ik ben tegen windmolenparken en zonneparken op Woerdens grondgebied.	Wij nemen akte van uw opmerking dat u geen zonne- of windpark wilt in Woerden. In Nederland is het klimaatakkoord vastgesteld waarin bepaalde doelen zijn vastgesteld. De doelen worden verder uitgewerkt in de RES. De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES waarin momenteel wordt gekeken naar zonne- en windparken. Vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans is mix van zon en wind nodig.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
75		17250	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
76		17249	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
77		17254	Tegen windmolenparken en zonneparken op Woerdens grondgebied. Als Nederland veel te weinig doet aan energiebesparen (het bedrijfsleven voorop) dan moet Woerden haar groene leefomgeving niet laten aantasten.	Zie reactie 15	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
78		17255	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
79		17260	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
80		17257	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
81		17270	Brief met bezwaar tegen windturbines in Reijerscop. Vanwege geluidsoverlast. Twijfels voer afstandscriterium van 500 m. Gezondheidseffecten. Wonen in monumentale boerderij waarbij aan veel eisen voldaan moest worden voor er vergunning verstrekt werd. Reijerscop is cultuurhistorisch waardevolle polderkern en plannen zijn nu tegenstrijdig met verscheidene afwegingskaders van destijds. Woongenot zal worden belemmerd. Zullen alle mogelijke juridische stappen zetten tegen een eventueel besluit.	Zie reactie 72	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
82		17269	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
83		17276	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
84		17277	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
85	85.1	17275	1. Kleinschalig zon. Omdat de bedrijven in de lintbebouwing niet zoveel stroom gebruiken, is het juist mooi als deze bedrijven wat toe kunnen voegen voor de opwek voor de maatschappij. daarom is mijn zienswijze om, voor eigen gebruik eruit te halen.	De gemeente Woerden ziet kleinschalig zon alleen als mogelijkheid voor eigen gebruik. Dit ook vanwege het feit dat de netwerkcapaciteit op de middenspanningsringen beperkt is.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
85	85.2	17275	2. De inwoners van woerden hebben aangeven dat 50% wel genoeg is voor 2030, kan dit dan ook worden genoemd bij 5C: c. Gemeente Woerden draagt 81 – 162 GWh bij in 2030; want anders geeft dat een verkeerd beeld.	Het college heeft dit opgenomen in de argumentatie van het raadsvoorstel.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
86		17284	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
87	87.1	17288	Ik kijk vanuit mijn tuin op de A12. Bijna altijd is er sprake van een zuidwestenwind. Dan hebben we dag en nacht te maken met geluidshinder . Dat accepteer ik, dan had ik er maar niet moeten gaan wonen. Wel is het zo, dat sinds 1980 (toen ik er kwam wonen) de verkeersintensiteit fors is toegenomen. Daarnaast, en daar maak ik me veel meer zorgen om, is de luchtvervuiling fors. Als COPD patiënt heb ik echt last van alle roet die van de snelweg af komt. De gemeente Woerden doet daar helemaal niets aan. Daar komen dan nog windmolens bij. En dat terwijl de regering er voorstander van is, om eerst zoveel mogelijk op daken zonnepanelen aan te leggen. Waarom gebeurt dit niet in woerden? In ieder geval veel te weinig!	Voordat een windpark kan worden ontwikkeld moet middels een akoestisch onderzoek worden aangetoont dat de windmolens niet tot onaantvaardbare geluidsoverlast zullen leiden. In dit onderzoek wordt het effect van de windrichting altijd meegenomen. De gemeente Woerden is van mening dat het sterkst moet worden ingezet op zon op dak. Dit is ook opgenomen in het concept afwegingskader. Echter is het onwaarschijnlijk dat met enkel zon op dak de gehele duurzame energieopgave kan worden vervuld, waardoor de gemeente Woerden gelijktijdig ook ruimte wil bieden voor windmolens en zonnevelden. Het is vervelend te horen dat de indiener overlast ondervindt van luchtvervuiling door de snelweg. Het concept afwegingskader grootschalige duurzame elektriciteit is hierop echter niet van toepassing.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
87	87.2	17288	1. Waarom moet alles zo stiekem? 2. Waarom op de gemeentepagina een artikel getiteld: Laatste week schriftelijke reactieronde concept Afwegingskader? 3. Waarom niet een meer toegankelijke titel? 4. Is de wethouder bang, dat hij dan slapende honden wakker maakt? Ik krijg zo langzamerhand wel de indruk. 5. Waarom niet aan alle inwoners een persoonlijke brief? 6. wil de wethouder wel transparant zijn? 7. Deze week nog bleek in het programma Pointer dat transparantie het draagvlak vergroot. Waarom moet het in woerden dan zo stil? 8. Waarom kost het moeite om op de gemeente website te ontdekken hoe je überhaupt kunt reageren op het concept afwegingskader? 9. Mag ik dit ook weer als een bewijs zien, dat de boel zo stil mogelijk moet worden gehouden?	De gemeente heeft in de afgelopen anderhalf jaar een zo transparant mogelijk proces willen voeren, waarin inwoners de mogelijkheid kregen om mee te denken over plekken waar en voorwaarden waaronder grootschalige energieopwek in de gemeente mogelijk is. De verschillende bijeenkomsten zijn in lokale media, met borden langs de weg, via sociale media en via de communicatiekanalen van de gemeente kenbaar gemaakt. Dit is vanuit het uitgangspunt dat een transparant proces de acceptatie van het uiteindelijke resultaat vergroot. Ook het concept-afwegingskader is breed gecommuniceerd via de gebruikelijke kanalen van de gemeente en via de nieuwsbrief waar geïnteresseerden zich op konden abonneren. Daarbij is opnieuw aandacht besteed aan dit onderwerp in de laatste week dat mensen op het concept-afwegingskader konden reageren, zodat mensen opnieuw gewezen werden op de mogelijkheid hun reactie kenbaar te maken. De verslaglegging van het participatieproces is gepubliceerd op de website van de gemeente en na iedere fase teruggekoppeld aan de gemeenteraad. Er is kortom geen sprake van een poging dit project zo stil mogelijk te houden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
88		17325	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
89	89.1	17329	De Stichting Landgoed Linschoten ziet de voorgestelde grootschalige zonnevelden langs de A-/N-wegzone en spoorzone als goed alternatief voor windturbines in deze zones. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat, gezien het spiegelend effect dat zonnepanelen kunnen hebben, realisatie van zonnevelden binnen deze zones enkel wordt toegestaan mits een groenzone tussen de te realiseren zonnevelden en het aangrenzende landschap wordt aangelegd en daarmee de zonnepanelen uit het zicht worden onttrokken.	De gemeente Woerden is content dat de Stichting Landgoed Linschoten mogelijkheden ziet voor de voorgestelde grootschalige zonnevelden langs de A-/N-wegzone en is dankbaar voor de meegegeven overwegingen ten aanzien van een groenzone.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
89	89.2	17329	Een ander onderdeel dat beschreven wordt in het Concept Afwegingskader betreft de mogelijkheden voor kleinschalige windturbines in het buitengebied. Dit ziet de Stichting Landgoed Linschoten, mits voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden, als een goed alternatief. De maatvoering en schaal van kleine windturbines, met een ashoogte van maximaal 15 meter, zorgt er niet alleen voor dat ze landschappelijk en ruimtelijk gezien gemakkelijker inpasbaar zijn, ook kunnen ze onderdeel worden van het landschap en hierin opgaan. De Stichting Landgoed Linschoten is dan ook van mening dat ze nagenoeg overal in het buitengebied kunnen worden toegepast, mits: - alle initiatieven onderworpen worden aan een landschappelijke toets en kleine windturbines enkel worden toegestaan mits ze goed landschappelijk worden ingepast; - er geen windturbines in het open landschap komen te staan, op afstand van de bebouwing; - er maximaal 1 windturbine per perceel c.q. erf wordt toegestaan; - de windturbine op korte afstand van de bedrijfsgebouwen wordt gepositioneerd zodat de turbine onderdeel gaat uitmaken van het daar aanwezige complex (met bedrijfswoning en bedrijfsgebouwen).	De gemeente Woerden is content dat de Stichting Landgoed Linschoten mogelijkheden ziet voor kleine windturbines in het buitengebied. Voor kleine windturbines geldt dat er tijdens de vergunningaanvraag een landschappelijke onderzoek moet worden uitgevoerd. Deze zal ook worden beoordeeld. Hierbij moet ook inzichtelijk worden gemaakt hoe de turbine onderdeel uitmaakt van de reeds aanwezige structuren en complexen. Verder geldt voor windturbines met een rotordiameter groter dan 2 meter het Activiteitenbesluit. Hiervoor geldt dat windturbines niet te dicht bij woningen gesitueerd kunnen worden. Tevens is in het afwegingskader opgenomen dat maximaal 1 windturbine per perceel is toegestaan.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
89	89.3	17329	In het Concept Afwegingskader staat ook opgenomen dat er mogelijkheden zijn voor de plaatsing van grote windturbines langs het spoor en de auto(snel)weg. Voor de plaatsing van grote windturbines in deze zones is Stichting Landgoed Linschoten dezelfde mening toebedeeld als voor de twee windturbines op Reijerscop. Uit deze visualisaties blijkt wat de landschappelijke impact is van grote windturbines, die qua maatvoering en schaal niet aansluiten op het omliggende landschap, en de wijze waarop deze het open en karakteristieke landschap van het Groene Hart en Landschap Linschoten in het bijzonder aantasten. Aangezien windturbines die in de zone langs het spoor en de auto(snel)weg worden geplaatst veelal op nog kortere afstand van het landgoed gelegen zijn, zal de negatieve impact alleen maar groter zijn. Daarnaast kan de plaatsing van windturbines in deze zone de vrije zichtassen (zie figuur 1) aantasten die, voorkomend uit het landschapsontwerp van Zocher, de basis zijn voor de inrichting en uitstraling van het landgoed. Juist doordat het Concept Afwegingskader laat zien dat er meer dan voldoende alternatieve mogelijkheden zijn om duurzame energie op te wekken, kunnen we niet anders concluderen dan dat realisatie van grote windturbines binnen deze zones ongewenst is en we derhalve tegen deze ontwikkeling zijn.	Binnen het afwegingskader zijn 4 typen zones onderscheiden: gebieden die opengesteld worden voor 2030, gebieden die onderzocht worden t.b.v openstelling voor de opgave van 2030, gebieden die onderzocht worden voor de periode na 2030 en gebieden die uitgesloten worden. Er wordt voor nu met name gefocust op de polders Rijerscop en Cattenbroek (voor wind zone J). De snelweg en de spoorzone worden verder onderzocht, maar pas opengesteld als de hernieuwbare doelen niet gehaald worden. dat komt dus overeen met de wens dat er op andere plekken 'betere' alternatieven zijn.Dit deel van het open landschap wordt ervaren als meer dynamisch, doordat het reeds doorsneden is door de snelweg als grotere structuur. Juist omdat de windturbines zelf ook een overtreffende schaalgrootte hebben (evenals doorsnijdende structuur snelweg) wordt deze locatie als meer geschikt voor windmolens beschouwd. Wel wordt aangegeven dat het belangrijk is om bij verder onderzoek rekening te houden met vrije zichtlijnen en opstellingstypen. De zone langs het spoor en de snelweg staat voor nu vooral voor de opwek van zon in het afwegingskader; de zone langs de snelweg (maar in de polder Rijerscop en Cattenbroek) worden ook voor wind verder onderzocht.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
89	89.4	17329	Uit deze visualisaties blijkt goed wat de landschappelijke impact is van de windturbines en de wijze waarop deze het open en karakteristieke landschap van het Groene Hart en Landschap Linschoten in het bijzonder aantasten. Juist doordat het Concept Afwegingskader laat zien dat er meer dan voldoende alternatieve mogelijkheden zijn om duurzame energie op te wekken, kunnen we niet anders concluderen dan dat de realisatie van deze grote windturbines ongewenst is en we derhalve tegen deze ontwikkeling zijn. - We willen daarom ook van deze gelegenheid gebruik maken om de gemeente erop te attenderen dat het Concept Afwegingskader nog niet formeel is vastgesteld, er momenteel nog een schriftelijke consultatieronde plaatsvindt en we er vanuit gaan dat de schriftelijke reacties in het besluitvormingsproces serieus worden meegewogen.	Het klopt inderdaad dat het Concept-Afwegingskader nog niet formeel is vastgesteld en dat dit een schriftelijke consultatieronde is. Wij beantwoorden de ingediende schriftelijke reacties en zullen tevens ook aangeven of er een aanpassing benodigd is aan het afwegingskader.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
89	89.5	17329	In het beleid staat opgenomen dat in de stadsrandzone enkele kleinschalige zonnevelden onder voorwaarden zijn toegestaan. In het open landschap dat wordt aangeduid met de letter E staat dat hier ook grootschalige zonnevelden onder voorwaarden zijn toegestaan. Het gebied dat gelegen is tussen het spoor, de A12 en Woerden is gedeeltelijk aangeduid als stadsrandzone en gedeeltelijk als open landschap. Echter de strook open landschap is dermate klein dat hier geen grootschalige zonnevelden ontwikkeld kunnen worden. Om deze reden willen we te kennen geven dat Stichting Landgoed Linschoten het wenselijker vindt dat de zone open landschap op die locatie groter wordt en het gedeelte stadsrandzone kleiner.	Binnen het afwegingskader zijn 4 typen zones onderscheiden: gebieden die opengesteld worden voor 2030, gebieden die onderzocht worden t.b.v openstelling voor de opgave van 2030, gebieden die onderzocht worden voor de periode na 2030 en gebieden die uitgesloten worden. Zowel het gebied A-stadsrandzone als het gebied E-open landschap worden uitgesloten als zoekgebied voor wind en de stadrandzone wordt tevens uitgesloten voor zon. Voor gebied E wordt aangegeven dat er als de doelen niet gehaald worden verder wordt onderzocht (net als de rest van het open landschap). Hierbij blijven de opgestelde voorwaarden per zone gelden. Zo heeft het de voorkeur wanneer er een integrale gebiedsopgave aanwezig is, of een geplande transformatie om duurzame energie hierin mee te nemen. Bij verder onderzoek moet altijd worden meegenomen hoever de ontwikkelingen van bestaande bebouwing ligt en in hoeverre dit zichtlijnen beïnvloedt.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
90	90.1	17330	Als laatste presenteerde Woerden in 2021 de visualisaties. De 4 windmolens van optie 3 zijn kleiner geworden qua capaciteit en nog minder energie opwek, maar dus ook minder opbrengsten en minder geld voor omgevingsfondsen en rentedelen. En er is ook een 2-grote-windmolens variant die, alleen al als ik aan de aansluiting op het elektriciteitsnet denk, financieel slecht zal presteren. Wederom minder. Minder energie opbrengst, maar zeker ook minder financiële opbrengst, waardoor er ook minder gedeeld zal (kunnen) worden tussen grondeigenaren en omwonenden. En dus minder saamhorigheid in de energietransitie. Dit proces van minder, minder, minder ziet er qua energie opwek, dus als impact op het klimaat, zoals hieronder weergegeven uit. De financiële opbrengst lijn heeft een scherpere daling en de lijn van opbrengsten voor de omwonenden zal waarschijnlijk door de nul heen gaan. Zeker als u ziet dat het aandeel windenergie (zwart omlijnde blokken) verdwijnt en er dus alleen zonne energie productie, op het moment dat heel Nederland produceert, overblijft.	Het college heeft in het concept-Afwegingskader een voorkeur uitgesproken voor een bijdrage bestaande uit 11 GWh kleinschalige projecten, gecombineerd met 40 hectare zonnenveld en 2 grote windturbines van 5,6 MW. Het college is tot dit voorstel gekomen op basis van afweging van de inbreng uit het participatieproces, technische en ruimtelijke afwegingen. Het college is daarbij van mening dat het delen van lusten en lasten in de energietransitie verder gaat dan het verdelen van de financiële opbrengsten van initiatieven, het gaat ook om keuzes met betrekking tot ruimtelijke kwaliteit. Een lagere energieopbrengst betekent inderdaad minder financiële opbrengsten voor initiatiefnemers en voor de omgeving. Het college heeft in haar voorstel aangegeven dat het netwerk, en dus ook de benodigde netwerkaansluiting, reden kan zijn om een hogere bijdrage te leveren. Een andere mogelijkheid die de gemeente verkend is samenwerking met gemeente Montfoort.	Deze reactie geeft aanleiding om in het Afwegingskader duidelijker aan te geven dat er een verband is tussen financiële haalbaarheid van initiatieven en de omvang van een initiatief.
90	90.2	17330	In 2020 heb ik meegedaan met een energiecafé en online inloopavonden die de gemeente Woerden organiseerde in het kader van de regionale energie strategie. Ik kon mijn inbreng leveren op het afwegingskader voor grootschalige wind- en zonne energie in Woerden. Ik ben afgestudeerd energietechnoloog, houd van feiten en sommen als onderbouwing van analyses en had de energie analyse uit 2018 en de RES van de U16 als voorbereiding gelezen en gezien wat voor potentie er voor Woerden voor duurzame energieproductie is. En dat er een elektriciteitsverbruik is van 1,4PJ in 2018 dat natuurlijk zal groeien naar 2030. En dat Woerden gekozen had een bijdrage te leveren aan de landelijke doelstelling van 49% CO2 reductie. Er stond niet meer klimaatneutraal, viel mij wel direct op... En op één van de volgende (i.v.m. pandemie online) avonden werd mij uitgelegd dat, net als landelijk, Woerden er vanuit ging dat in 2030 70% van de elektriciteitsbehoefte van Woerden duurzaam was. Dat is dus een stuk minder dan energieneutraal, maar in lijn met Nederland. Dus terwijl de nood in Woerden hoger is dan gemiddeld in Nederland, door zakken en papekopveld, was het plan van Woerden niet meer te doen dan gemiddeld in Nederland. Minder, dacht ik. Maar toen ik mijn berekening voorlegde wat dat betekende, kreeg ik ook nog uitgelegd dat die 70% inclusief de realisatie van wind op zee op het landelijk net was (dat is 40% wind op zee). Dus Woerden gaat ongeveer die andere 60% van die 70% van de elektriciteitsbehoefte zelf lokaal duurzaam opwekken. Da's dus nog minder.... Op één van de laatste avonden die ik heb bijgewoond werd de deelnemers een aantal opties voorgelegd. Deze kunt u ook terug zien in het verslag van de participatie fase. Wat de deelnemers zouden kiezen. Lokale duurzame energie opwek voor 35%, 50% of 100% van het verwachtte energie verbruik van Woerden in 2030. Zoals verwacht bij drie opties voorleggen, kiest de meerderheid het midden. De ingelichte verduurzamers er wellicht iets boven. Maar wat mij opviel bij de voorbeelden van wat dat concreet voorstelt was dat er overall van 100% zon op geschikte daken uitgegaan werd en daardoor minder windturbines en zonnenvelden benodigd waren. Minder dan je in eerste instantie zou denken bij een realistisch getal voor zonnepanelen op daken. Want niet alle geschikte daken zullen vol gelegd worden. Dus een grotere kans dat Woerden in 2030 uiteindelijk minder realiseert. Alweer minder.... Vervolgens viel mij op dat in die som van zonnenvelden ook nog eens geminimaliseerd gerekend werd en geen rekening gehouden werd met de wens van diverse participatie deelnemers om geen blauwe, afgesloten deksels op het land te realiseren maar deze zonnenvelden als zonneparken te realiseren. Toegankelijk. Met wandelpaden. Fietspaden. Groen. Biodiversiteit. Educatie, etc.	Het proces richting een afwegingskader was erop gericht om zowel technisch, ruimtelijk als maatschappelijk in kaart te brengen waar en onder welke voorwaarden het mogelijk is om grootschalig duurzame energie op te wekken. Dat afwegingskader is onafhankelijk van de ambitie van de gemeente. Tenslotte: hoeveel energie je op wilt wekken is een keuze die ook door de jaren heen kan veranderen. Terwijl het afwegingskader door de jaren heen juist robuust moet zijn. Tegelijkertijd speelde echter wel de vraag hoeveel energie we nu eigenlijk op moeten wekken in de komende jaren en wat daar een realistische bijdrage in is van de gemeente Woerden, opnieuw zowel technisch, ruimtelijk als maatschappelijk. Daarbij kwam op de inloopavonden naar voren dat een meerderheid kiest voor een bijdrage van 50 procent van het gebruik in 2030. Dit gegeven is meegenomen in de gesprekken aan de RES-tafel, zodat de regio als geheel een bod kan doen als bijdrage aan de opwek van duurzame energie. De uitkomsten van die gesprekken zijn op dit moment nog niet bekend. Daarbij gaan we er inderdaad vanuit dat we een groot deel van de geschikte daken kunnen gebruiken voor zonne-energie. U geeft terecht aan dat ook dat nog geen sinecure is. In de uitvoering zullen we alles op alles moeten zetten om dat daadwerkelijk te halen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
91		17331	Mist aanpassingen richting andere visies zoals groenbeleid. Planten van bomen heeft effect op zonnepanelen. Graag meenemen in de het afwegingskader of beleidsvisie. Heeft een reactie van de gemeente op deze opmerking weergegeven.	Het groenbeleid maakt geen onderdeel uit van het Afwegingskader duurzame energie. Bomen kunnen inderdaad een effect hebben op het rendement van zonnepanelen, dit is echter geen reden voor het kappen van bomen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
92		17333	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonnenveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
93	93.1	17334	Daken benutten, subsidie verstrekken versterken daken, zonneweides beperken tot minimum, . Gemeenten kan het best participeren in windmolens op zee.	Grootschalige opwek met behulp van windturbines en zonneparken is nodig om invulling te geven aan de duurzame energieopgave die de gemeente heeft vanuit de RES. De opgave vanuit de RES komt op zijn beurt voort uit de landelijke doelstellingen van het Klimaatakkoord. De gemeente is het eens met de stelling van de indiener dat er nog veel mogelijkheden liggen voor zonnepanelen op daken. Daarom wordt in het afwegingskader prioriteit gegeven aan dakgebonden zon. Wel geldt dat de gemeente geen subsidie gaat verlenen voor versterking van daken. Verder laat het echter onverlet dat er ook grondgebonden zonneparken nodig zijn om invulling te geven aan de duurzame energie opgave. Voor wind op zee geldt dat daar veel kan, maar ook daar zijn veel andere belangen, van natuur, scheepvaart, zandwinning, defensie en van vissers. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat in 2030 ruim de helft van de opgave op zee gerealiseerd wordt (49 TWh). Het een sluit het ander dan ook niet uit, maar versterkt elkaar: het is beidel nodig om de landelijke en regionale hernieuwbare energieopgave te kunnen realiseren.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
93	93.2	17334	acceptatiegebied windmolens was 10 x tiphoogte en nu 500 m, dit is minachting van de burger.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
93	93.3	17334	geluidswal/scherm Leische Rijn doortrekken met zonnepanelen oplossing voor geluidsoverlast en energie	De gemeente is het wel eens met de suggestie van de indiener om zon op geluidsschermen mogelijk te maken. Om die reden wordt in paragraaf 2.3 ‘Voorwaarden per locatie’ onder zone H (A-/N- wegzone) de realisatie van zon op geluidsschermen toegestaan.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
93	93.4	17334	waterstoffabriek in de regio voor overtollige wind- en zonne-energie. geen opslag in mega batterijen, wel in autobatterijen	De gemeente ziet het belang van opslagcapaciteit voor de opgewekte hernieuwbare energie. De realisatie van waterstof fabrieken in de regio valt echter niet binnen de scope van het ter inzage gelegde afwegingskader. Het is aan initiatiefnemers om te bepalen of energieopslag onderdeel uitmaakt van hun project. In het afwegingskader is opgenomen dat dergelijke aanvullende installaties wel meegenomen moeten worden in het ruimtelijk ontwerp van initiatiefnemers.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
93	93.5	17334	Tijdelijke vergunning voor max. 25 jaar. Opruimplicht regelen via jaarlijkes afdracht exploitant in een gemeentelijk fonds ==> bescherming tegen faillissement	De iniatiefnemers moeten de projecten opruimen. Dit zal niet gebeuren via een jaarlijkse afdracht. Hierover zullen wel afspraken worden gemaakt tussen de exploitant en de gemeente. Wat betreft de tijdelijk vergunning zal hier in het gebiedsproces over in worden gegaan. Momenteel willen we het aantal jaar niet vastleggen, zodat wij als gemeente kunnen inspringen op mogelijke veranderingen in de toekomst.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
94		17335	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
95		17336	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Het college heeft kennis genomen van reactie van indiener en besloten reacties van raadsleden en fractieassistenten buiten behandeling te stellen. Het participatieproces is bedoeld om de raad van informatie te voorzien over de mening van inwoners voor de besluitvorming over het Afwegingskader. Raadsleden zijn weliswaar inwoners van Woerden, maar hebben vele andere instrumenten om hun standpunt aan andere raadsleden kenbaar te maken.	Deze reactie is buiten behandeling gesteld door het college.
96		17337	Tegen de plaatsing van windturbines in Woerden en daarbuiten en tevens tegen de aanleg van zonneweides op kostbare landbouwgrond.	Het college heeft kennis genomen van reactie van indiener en besloten reacties van raadsleden en fractieassistenten buiten behandeling te stellen. Het participatieproces is bedoeld om de raad van informatie te voorzien over de mening van inwoners voor de besluitvorming over het Afwegingskader. Raadsleden zijn weliswaar inwoners van Woerden, maar hebben vele andere instrumenten om hun standpunt aan andere raadsleden kenbaar te maken.	Deze reactie is buiten behandeling gesteld door het college.
97		17355	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
98		17339	Ik ben tegen het plaatsen van windturbines en zonnepanelen in de buurt van Woerden	Wij nemen akte van uw opmerking dat u geen zon- of windpark wilt in Woerden. In Nederland is het klimaatakkoord vastgesteld waarin bepaalde doelen zijn vastgesteld. De doelen worden verder uitgewerkt in de RES. De gemeente Woerden heeft zich gecommiteerd aan de RES waarin momenteel wordt gekeken naar zonne- en windparken. Vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans is mix van zon en wind nodig.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
99		17341	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
100	100.1	17343	Er staan in de huidige tekst een aantal “open eind formuleringen”. Dat geeft de indruk dat het toch allemaal weer anders kan worden. Dat roept onduidelijkheid op én onzekerheid bij bewoners én bij initiatiefnemers. Dat is geen goede zaak en dat kan niet de bedoeling zijn. Zeker voor de periode tot 2030 moet duidelijkheid gegeven kunnen worden. Een afwegingskader, dat gaat over grote ingrepen in de leefomgeving met een duur van zeker 25 jaar, zou juist duidelijkheid en houvast moeten bieden voor bewoners én initiatiefnemers voor een bepaalde periode. (zie onderstaande vragen) Er is sprake van een Uitgangspuntennota en van het Afwegingskader. Ons Polderhart constateert dat de formuleringen in beide stukken niet helemaal synchroon lopen. Dat leidt tot verwarring over wat nu precies bedoeld wordt.(zie onderstaande vragen)Ons Polderhart stelt vast dat op verschillende tekstonderdelen er sprake is van teksten die met elkaar conflicteren (zie voor voorbeelden de vragen)	Alle documenten zullen nog een keer goed worden gecontroleerd op open einde-formuleringen. Wanneer hier sprake van is wordt de tekst gewijzigd.	Deze reactie geeft aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader, waarbij deze wordt nagelopen op open eind formuleringen.
100	100.10	17343	4.Pag 9: In het open landschap geeft de gemeente de voorkeur aan zonnevelden die niet hoger zijn dan 1,5 m, zodat men over de panelen heen kan kijken. De maximaal toegestane hoogte voor zonnevelden is 2,5 m. Wanneer er sprake is van een zonneveld hoger dan 1,5 m dient er onderbouwd te worden waarom dat het geval is en met welk thema er een koppeling plaatsvindt. Vraag; Waar komt deze 1,5 meter vandaan? Dat is nog vrij hoog om goed overheen te kunnen kijken. Waarom wordt toch ook 2,5m toegestaan? Dat is een hoge muur waar niet over heen te kijken is! Projectontwikkelaars willen natuurlijk maximaal (=2,5m) en zullen dit willen realiseren, zodat er van die 1,5 m weinig terecht zal komen.... Hoe denkt de gemeente met de ruimte voor 2,5 meter binnen dit afwegingskader de 1,5m voorkeurshoogte te kunnen handhaven?	- Voor de maximaal toegestane hoogte van zonnevelden wordt in het afwegingskader onderscheid gemaakt tussen zuidgeoriënteerde opstellingen en oost-west georiënteerde opstellingen. Dit heeft te maken met de afweging tussen effecten op de bodemkwaliteit enerzijds en behoud van het zicht over de zonnepanelen anderzijds: 1. Bij zuidgeoriënteerde opstellingen is het mogelijk om negatieve effecten op de bodem te beperken door voldoende ruimte vrij te houden onder (en tussen) de rijen met panelen. Zeker in gebieden waar sprake is van bodemdroogte en/of waar de bodemecologie onder druk staat verdient dit de voorkeur. Om enige ruimte onder de panelen mogelijk te maken geldt voor zuidgeoriënteerde zonnevelden een maximale hoogte van 2,5 m. 2. Bij een oost-west georiënteerde opstelling is echter altijd sprake van enige negatieve invloed op de bodem, ongeacht de hoeveelheid ruimte die vrij blijft onder de panelen. Er komt bij deze paneeloriëntatie immers weinig zonlicht tot de bodem en het regenwater wordt in te hoge mate ongelijkmatig verdeeld. Bij de afweging tussen zichtlijnen en het tegengaan van bodembederf heeft daarom in deze gevallen het behoud van het zicht over de panelen de voorkeur. Om die reden geldt voor oost-west georiënteerde zonnevelden een maximale hoogte van 1,5 m. Het is geen vast gegeven dat initiatiefnemers een voorkeur hebben voor oost-west opstellingen. De gemeente zal de voorkeurshoogte handhaven door te beoordelen of een initiatiefnemer kiest voor een zuidgeoriënteerde opstelling of een oost-west georiënteerde opstelling. Waarbij de gemeente de keuze van een initiatiefnemer zal toetsen op de bovengenoemde afwegingen tussen bodemkwaliteit enerzijds en zicht over de zonnepanelen anderzijds.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
100	100.11	17343	5.Pag 10: Het inpassen van een zonneveld blijft altijd een locatie-specifieke aangelegenheid. Hierbij moet aandacht besteed worden aan de structuur van het onderliggende landschap en aan de randen van het zonneveld. Afscheidingen kunnen gemaakt worden door wallen, lage begroeiing, sloten of hekwerken. Hierbij geldt dat bij open landschappen de omheining niet boven de 1,5 m uit dient te komen. Vraag: Een afscheiding in de vorm van een sloot/hek lijkt geen goede landschappelijke inpassing. Het is nodig meer te eisen stellen aan de landschappelijke inpassing bijv. door het aanleggen van brede groenstroken, zodat het zonneveld (ook in de winter) aan het zicht onttrokken wordt. Dus een hoogte van (groenblijvende) hagen of struiken van minimaal 1,5 m. (uitgaande van een maximale hoogte van 1,5 m van de zonnepanelen) Voor windturbines gelden ook nadere (afstand-) regels. Bij zon ontbreken in het Afwegingskader nog nadere regels bij het aanleggen van een zonneveld: Wat wordt de minimale afstand van een zonneveld ten opzichte van omliggende woningen? 200 m lijkt Ons Polderhart de minimale afstand ten opzichte van woningen. Hoe breed en hoog moet de groenstrook rondom een zonneveld zijn?	Vanuit het oogpunt van veiligheid is een afscheiding van een zonneveld wenselijk. Ook verzekeraars vereisen veelal een afscheiding van een zonneveld in verband met het risico op schade en diefstal. Een (bestaande) sloot kan onder bepaalde voorwaarden volstaan als afscheiding. In andere gevallen zal een hek nodig zijn. Het is aan initiatiefnemers om middels een landschappelijk inpassingsplan aan te geven of op een hekwerk op een specifieke locatie onttrokken aan het oog onttrokken kan worden door groenstroken, knotwilgen of anderszins. Wat betreft de minimale afstand tot woningen is de gemeente van mening dat dit maatwerk is. Voor de afstandsgrens tussen zonnevelden en woningen zie reactie 100.3.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
100	100.12	17343	6.Pag 11; Figuur 1. Indeling zones op kaart. Vraag: Deze kaart is lastig te lezen omdat de groentinten erg dicht bij elkaar liggen. Ook laat de resolutie te wensen over. Dit kaartje geeft onvoldoende duidelijkheid aan de burger van Woerden. Er staan hier 5 soorten open landschap: hier zou duidelijker verwoord moeten worden in de legenda wat precies wordt bedoeld. Tevens is onduidelijk waar een zone ophoudt, en een andere zone begint. Hoe breed is de Spoorzone? De Spoorzone is soms smal en wordt soms breder paars gekleurd ; Nergens wordt aangegeven waarom dit zo is en wat ermee bedoeld wordt. De vraag is om een duidelijker kaart te vervaardigen voor de burgers van de gemeente Woerden voor dit belangrijke onderwerp, dat een grote impact heeft op hun leefomgeving voor de komende decennia.	De gemeente is van mening dat de wijze waarop de indeling in zones tot stand gekomen is helder staat toegelicht in paragraaf 2.2 van het Afwegingskader. Hier is ook aangegeven dat de begrenzing van zones indicatief is. Hierdoor blijft maatwerk mogelijk, bijvoorbeeld als een initiatief op de grens van twee zones ontwikkeld wordt. Voor de spoorzone is aangegeven dat er geen maximale omvang in hectares geldt voor zonnenvelden, maar een nader te bepalen maximale breedte vanaf de weg (bv. 50 m breed).	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.13	17343	7.Pag 14: onder D: Open landschap: oeverwallen landschap met dijken en kernen: Ontwikkeling van grootschalig zon moet gekoppeld worden aan in ieder geval één van de thema's die hier spelen. Bovendien mogen de waarden van deze thema's niet geschaad worden o Lage biodiversiteit (D16, D17, D15) o Hoge biodiversiteit? (D14) Vraag: Hierboven wordt blijkbaar grootschalig zon in de gehele zone D toegestaan. Hoe kan dit?	In paragraaf 2.4 van het concept-Afwegingskader is aangegeven dat zone D nader onderzoek behoeft. Daarbij is aangegeven dat het kan zijn dat er verdiepend onderzoek nodig is om de draagkracht van het landschap in een bepaalde zone te bepalen. • Het kan zijn dat de benodigde hoeveelheid opwek groter of kleiner wordt. Dit kan van invloed zijn op de inzet die nodig is van de gemeente. Sommige zones kunnen hierdoor in een latere fase toch worden opengesteld voor vergunningverlening (met inachtneming van de gestelde voorwaarden). • Het kan zijn dat nieuw onderzoek nieuwe inzichten geeft. Naar aanleiding van dergelijk onderzoek kan een zone een andere positie op het kader krijgen. Afhankelijk van de uitkomsten van het nadere onderzoek kan in de toekomst voorgesteld worden om een of meerdere delen van zone D open te stellen voor grootschalige zonne-energie. Evengoed is het mogelijk dat een of meerdere delen van zone D op basis van dit nadere onderzoek uitgesloten worden voor grootschalige zonne-energie.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.14	17343	In paragraaf 8a van de nota Uitgangspunten voor het afwegingskader grootschalige duurzame energie Woerden staat, dat de directe opengestelde zoekgebieden uitsluitend zon op geluidschermen/bermen in de Spoorzone F betreffen. Grootschalig zon tot 2030 wordt beperkt tot zone J. In paragraaf 8c staat: Grootschalig zon in de open landschappen is om te onderzoeken voor de opgave na 2040 of later.	In paragraaf 8a van de nota Uitgangspunten voor het Afwegingskader staat dat het college voorstelt om kleinschalige opwek voor eigen gebruik met behulp van zon op dak, kleine windmolens en kleinschalige zonnenvelden toe te staan. En om zon op geluidsschermen of in berm langs de snelweg (zone H23) en langs het spoor (zone F) toe te staan. Het college wil onderzoek voor grootschalige zon en wind beperken tot zone J.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.15	17343	Er wordt gesproken over deelgebieden met een lage en een hoge biodiversiteit. Op basis waarvan en door wie is dit vastgesteld? Waarom een vraagteken achter hoge biodiversiteit bij D14?	Voor het bepalen van lage en hoge biodiversiteit is gebruik gemaakt van de gegevens van Atlas Lopikerwaard. Dit is vermeld in bijlage 6.8. Het vraagteken bij D14 betreft een typefout.	Deze reactie geeft aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader, vraagteken bij D14 wordt aangepast.
100	100.16	17343	Zone D wordt verdeeld in D14,D15 D16 en D17. Ook het gebied tussen de Wildveldseweg en het Spoor wordt, gezien de kleur, in Figuur 1 blijkbaar gezien als behorend tot zone D. Hier staat geen nummer in. Behoort het daarmee tot Zone D14? Zo niet tot welke zone behoort dit gebied dan? En waarom?	Het door indiener bedoelde gebied kent dezelfde classificatie als zone D14. Het behoort tot dezelfde categorie vanwege de biodiversiteitswaarde van de betreffende zone. Het kaartmateriaal wordt op dit punt verduidelijkt na vaststelling van het Afwegingskader door de raad.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.17	17343	8.Pag 15: F: Spoorzone: •Grootschalig wind in rij-opstelling •Geen grootschalig zon Vraag: De mogelijkheden voor grootschalig wind in rijopstelling de Spoorzone zijn beperkt op basis van het uitgangspunt dat 500 meter afstand van woningen gehouden moet worden. Is de gemeente Woerden bereid een kaart toevoegen, zodat duidelijk is, waar volgens het Afwegingskader in de Spoorzone grootschalig wind wordt uitgesloten cq wel mogelijk is?	Het klopt dat de mogelijkheden voor grootschalig wind in rijopstelling in de spoorzone beperkt is. Dit wordt duidelijk gemaakt middels kaartlagen bij de digitale ontsluiting van het Afwegingskader.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.18	17343	Geen grootschalig zon in de Spoorzone Hoe verhoudt zich dit met het direct openstellen van zon op geluidsschermen/bermen in de Spoorzone in de Nota Uitgangspunten?	Het college past dit aan. Voor zonneparken in de spoorzone gaan dezelfde voorwaarden gelden als in zone H23 (A-weg). Waarbij geen maximale omvang geldt in ha. maar een nader te bepalen maximale breedte vanaf de weg .	Deze reactie geeft aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader. Zon wordt aangepast naar formulering bij A-weg (zone H23)

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
100	100.19	17343	9.Pag 15: Voor zonneparken langs de A-weg geldt geen maximale omvang in ha. maar een nader te bepalen maximale breedte vanaf de weg (bv. 50 m breed over een lengteafstand langs de weg van 500 m). Vraag; Het is goed, dat er geen maximale omvang is in hectares voor zon bij de A12. Waarom wel een beperking van de breedte en de lengte? Het zou toch juist goed zijn om maximaal rondom de A12 te profiteren van de mogelijkheden voor zon op zowel geluidschermen en geluidswallen en bermen. Bij de A12 zou kunnen worden afgeweken van de maximale hoogte van 1,5m.	Het college past dit aan. De gemeente heeft juist beoogd om geen maximale omvang te laten gelden in ha. of in lengte, maar een nader te bepalen maximale breedte vanaf de weg te definiëren. In geval van geluidswallen en geluidsschermen geldt de hoogte van de geluidswal danwel het geluidsscherm als maximale hoogte voor een zonnepark langs de snelweg. In geval van een zonnepark langs de snelweg zonder geluidsscherm handhaaft de gemeente de maximale hoogte van 2,5 m met een voorkeur van 1,5 m.	Deze reactie geeft aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader. De lengte en maximale hoogte worden aangepast.
100	100.2	17343	Een aantal boeren, die beschikken over land tussen het spoor en de Wildveldseweg, maken deel uit van het bestuur van Ons Polderhart. Zij zijn nadrukkelijk géén voorstander om goede en schaarse weidegrond vlak bij hun boerderijen, vol te leggen met zonnepanelen.	-Het gebied tussen de Wildveldseweg en het spoor valt voor het grootste deel binnen zone D, zoals verbeeld op Figuur 1 van het afwegingskader. Volgens de prioritering in paragraaf 2.4 van het afwegingskader wordt deze zone pas onderzocht als blijkt dat de voorkeurszones niet worden benut en daarmee de energiedoelen in gevaar komen. Wel is uit het participatietraject met bewoners gebleken dat bewoners liever een grootschalig zonnenveld zien in zone D, dan in zone E, C en B. De zuidzijde van het genoemde gebied grenst aan het spoor en valt binnen zone F, zoals verbeeld op Figuur 1 van het afwegingskader. De gemeente acht de spoorzone een goede locatie voor kleinschalige zonneparken. Voor deze zonneparken geldt echter geen maximale omvang in ha. maar een nader te bepalen maximale breedte vanaf het spoor. Op deze manier wil de gemeente de realisatie van ‘langwerpige’ zonneparken langs het spoor mogelijk maken.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
100	100.20	17343	10.Pag 16: Lintbebouwing •Zone is als richtlijn 200 m breed. Uitgangspunt hierbij is zicht op open landschap. Vraag: De lintbebouwingszone is als richtlijn 200 meter breed. Wat betekent dit? Wat tracht deze richtlijn vast te leggen? Waar komt deze maat van 200 meter vandaan? Is dat 200 meter vanaf de gevel van een woning of is dat 200 meter vanuit de as van weg? En betekent 200 meter dan 100m naar de ene kant en 100m aan de andere kant?	De richtlijn dat een lintbebouwingszone 200 meter breed is beoogd vast te leggen dat kleinschalige energieopwekking bij lintbebouwing verband blijft houden met de bestaande erfbouwwing. De gemeente beschouwt kleinschalige zonnenvelden en kleine windmolens (en eventueel bijbehorende randapparatuur zoals transformatorhuisjes en energieopslagsystemen) als onderdeel van het moderne agrarische bedrijf. Dat betekent dat deze installaties onderdeel worden van het erfensemble. De indeling is de verschillende zones is indicatief, wat betekent dat de gemeente op basis van een voorstel van een ervenconsulent en advies van de commissie Ruimtelijke Kwaliteit & Erfgoed bepaalt wat bij een specifieke situatie de gewenste positie van een kleinschalig zonnenveld of kleine windmolen ten opzichte van de bestaande erfbouwwing is.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.21	17343	Wat is de logica om geen lijnopstelling toe te staan bij lintbebouwing?	Een lintopstelling van kleine windmolens past naar mening van de gemeente niet bij de huidige lintbebouwingen in gemeente Woerden en is daarom niet toegestaan.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.22	17343	•Geen grootschalige zonnenvelden Vraag: Het uitgangspunt is geen grootschalige zonnenvelden in de lintbebouwing. Hoeveel moet de afstand zijn van zonnenvelden (grootschalig) van woningen? Is dat 500,400,300 of 200 meter?	Zie reactie 100.3	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.23	17343	11.Pag 17 onder Prioritering: 3. Zones die pas worden onderzocht als de gestelde doelen niet worden gehaald. Vraag; Wat wordt bedoeld met als de gestelde doelen niet worden gehaald.? Over welke precies gestelde doelen gaat het? Waarom wordt hier een andere formulering gehanteerd dan in de Nota Uitgangspunten? (Daar staat: “8c Voorstel zoekgebieden die meer onderzoek vergen voor de opgave 2040”) Welke formulering is de juiste?	De gemeente Woerden moet, net als alle gemeenten in Nederland, een bijdrage leveren aan het halen van de doelstellingen voor hernieuwbare elektriciteit op land uit het Klimaatakkoord. Gemeente Woerden doet dit via een bijdrage aan de Regionale Energiestrategie U16. De hoogte van de bijdrage aan de RES-U16 vormt een van de onderdelen van de uitgangspuntennotitie en het Afwegingskader. De gemeente verwacht deze bijdrage te kunnen leveren door middel van initiatieven in de zoekgebieden die zij wil openstellen tot 2030. In een van deze zoekgebieden, te weten zone J, is aanvullend onderzoek nodig om de draagkracht van dit zoekgebied voor grootschalig zon en wind te bepalen. De gemeente heeft daarnaast een inschatting gemaakt van de potentie voor grootschalige zonnedaken. De gemeente verwacht dat de zoekgebieden tot 2030 voldoende ruimte bieden voor de gestelde doelen. Wanneer dit niet het geval blijkt te zijn dan is het mogelijk dat voorgesteld wordt om een van de zones die onderzocht worden als de gestelde doelen niet gehaald worden als zoekgebied aan te wijzen. De tekst uit het concept-Afwegingskader is leidend. De verwachting van de gemeente Woerden is dat pas ten behoeve van de opgave na 2030 aanvullende zoekgebieden opengesteld hoeven te worden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.24	17343	12.Pag 18 Figuur 2. Vraag: Waarom ontbreekt hier de verduidelijkende tabel onder 8a Voorstel direct open te stellen zoekgebieden, zoals wel weergegeven in de Nota Uitgangspunten? Deze vraag slaat ook op tabellen bij de Figuren 3 tot en met 5.	De betreffende tabel is opgenomen op bladzijde 22 van het concept-Afwegingskader.	Deze reactie geeft aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader. De per categorie opgesplitste tabellen uit het concept-Afwegingskader nemen we op bij de kaarten.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
100	100.25	17343	13.Pag 19; Figuur 4. Zones worden pas open gesteld als de hernieuwbare energiedoelen niet worden gehaald. Vraag: De tekst onder figuur 4 strookt niet met wat er boven de figuur staat: "Zoekgebieden die meer onderzoek vergen t.b.v. de opgave van 2040 of later, onderzoek wel uitvoeren voor 2030" Dit zou gecorrigeerd moeten worden.	Zie reactie 100.13 en reactie 100.23 voor nadere toelichting.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.26	17343	14.Pag 20: De indeling van de zones in één van de vier categorieën kan gedurende de tijd veranderen. Zo kunnen zones die in eerste instantie nog niet worden opengesteld voor ontwikkelingen na verloop van tijd toch ook in de eerste categorie met hoogste prioriteit komen: • Het kan zijn dat er verdiepend onderzoek nodig is om de draagkracht van het landschap in een bepaalde zone te bepalen. • Het kan zijn dat de benodigde hoeveelheid opwek groter of kleiner wordt. Dit kan van invloed zijn op de inzet die nodig is van de gemeente. Sommige zones kunnen hierdoor in een latere fase toch worden opengesteld voor vergunningverlening (met inachtneming van de gestelde voorwaarden). • Het kan zijn dat nieuw onderzoek nieuwe inzichten geeft. Naar aanleiding van dergelijk onderzoek kan een zone een andere positie op het kader krijgen. Vraag: Hierboven staan veel "Kan zijn situaties" dat schept onduidelijkheid en onzekerheid voor alle betrokkenen; bewoners en initiatiefnemers. Deze voorbehouden zetten de inhoud van het Afwegingskader én de prioritering op losse schroeven. Het maakt besluitvorming door de gemeenteraad vrijwel onmogelijk, want tegen welke inhoud van het Afwegingskader zegt de gemeenteraad nou precies Ja? Het is zaak op korte termijn antwoorden te vinden op meeste van deze onzekerheden. Wanneer kunnen die antwoorden worden verwacht?	De gemeente deelt de opvatting van reageerder niet. De betreffende zones behoeven extra onderzoek om te bepalen in welke categorie ze behoren. De aanvullende onderzoeken worden samen met inwoners van de betreffende zone en belangenorganisaties uitgevoerd. De resultaten van dit aanvullende onderzoek worden gedeeld met de gemeenteraad. Openstelling van een nieuw zoekgebied is een raadsbevoegdheid. Op het moment dat het college een nieuw zoekgebied open wil stellen zal het college haar overwegingen, gebaseerd op het aanvullende onderzoek, delen met de raad. Zie reactie 100.13 en 100.23 voor nadere toelichting.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.27	17343	15.Pag 20 onder 1 e voorkeurszones: e. Grootschalig en kleinschalig zon langs het spoor (zone F) Vraag: Hoe kan dit want op pagina 15 staat "Geen grootschalig zon in de Spoorzone"? De onder e staande tekst is niet correct en zou vervangen moeten worden door de tekst uit de Uitgangspuntennota onder 8a waar in de tabel staat "Zon op geluidsschermen/bermen"	Dit is een scherpe observatie en betreft een vergissing in het Afwegingskader. In de spoorzone gelden dezelfde voorwaarden als langs de A12. Dat betekent dat grootschalige zonne-energie toegestaan is in een strook langs het spoor.	Deze reactie geeft aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader. De tekst in het Afwegingskader wordt vervangen door grootschalig zon in spoorzone, net als in de A12 zone.
100	100.28	17343	16.Pag 20 onder Voorkeursvolgorde 3. Onderzoek naar zones; deze zones worden pas opengesteld voor vergunningverlening als de voorkeurszones niet worden benut en daarmee de energiedoelen in gevaar komen. Vraag: Waarom wordt hier een ander formulering gebruikt, dan in de Nota Uitgangspunten? Daar staat: "Zoekgebieden die meer onderzoek vergen t.b.v. de opgave van 2040 of later, onderzoek wel uitvoeren voor 2030"	Er is een andere formulering gekozen in het afwegingskader, omdat er een kleine kans is dat de opgave voor 2030 niet haalbaar blijkt binnen de voorgestelde zoekgebieden. Het college acht deze kans zeer klein en heeft daarom voor gekozen deze zoekgebieden aan te wijzen als gebieden waar meer onderzoek nodig is t.b.v. de opgave na 2030.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.29	17343	Bij de afweging van een grootschalig zonneveld wordt nadrukkelijk benoemd dat deze in één van de polders van D, E, C of B gaat komen. Vanuit het traject met de bewoners is de voorkeursvolgorde binnen deze polders van hoog naar laag: i. Zone D ii. Zone E iii. Zone C iv. Zone B Vraag: Waarom wordt deze voorkeursvolgorde van de zones hier zo snel bepaald? Hiervoor ontbreekt de basis: Uit de op pagina 3 geformuleerde "breed gedeelde opvattingen uit de participatiefasen 1,2 en 3" komt dit zelfs helemaal niet naar voren! Is het niet beter, om eerst het onderzoek naar de zones af te wachten en dan met betrokken bewoners nader te overleggen, over de voorkeursvolgorde?	Het college heeft deze voorkeursvolgorde binnen deze de zones D, E, C en B bepaald op basis van de inbreng van inwoners. De besluitvorming hierover is aan een volgend college.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.3	17343	Het valt Ons Polderhart op dat in het Afwegingskader bijv. voor kleine windmolens en kleinschalig zon gedetailleerde regels worden gesteld, terwijl er voor grootschalige zonnevelden (die een veel grotere impact hebben op de leefomgeving) slechts weinig regels gesteld worden aan de landschappelijke inpassing. Er ontbreken regels over de afstand ten opzichte van woningen. Ons Polderhart is van mening dat de minimale afstand van zonnevelden voor omwonenden minimaal 200 meter zou moeten zijn.	Afstandseisen zoals die in het afwegingskader zijn opgenomen voor windenergie, zijn ingegeven vanuit Nederlandse wet- en regelgeving om gezondheidsschade door geluid te voorkomen. Voor zonneparken geldt dat de effecten voor omwonenden beperkt worden tot een verandering van het uitzicht. Daarom is een afstandseis voor zonneparken niet aan de orde. Wel is in het afwegingskader de richtlijn opgenomen dat de begrenzing op kaart van bebouwingszones, waaronder zone I – Lintbebouwing, indicatief is en ongeveer 200 meter rondom de fysieke bebouwing geldt. Uitgangspunt is hierbij het zicht op het open landschap. Dat betekent dat binnen een afstand van 200 meter vanaf de fysieke lintbebouwing in principe alleen grootschalige zonneparken kunnen worden gerealiseerd wanneer er reeds sprake is van bestaande visuele onderbrekingen. Zie voor deze toelichting paragraaf 2.2 en paragraaf 2.3 van het afwegingskader.	Deze reactie geeft aanleiding tot verheldering van de regels voor kleine windmolens en zonnevelden.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/ o	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
100	100.30	17343	17.Pag 22 Extra Onderzoek Mede op basis van de uitkomsten van het participatieproces en gesprekken met experts, zijn nog extra onderzoeksvragen opgesteld. Deze lijst is niet uitputtend. Op basis van de uitkomsten van deze onderzoeken kunnen bepaalde zones die voorlopig niet worden opengesteld voor ontwikkelingen toch een ‘stapje naar boven’ verplaatsen. Onderzoeksvragen: 1. De wijze waarop grote windturbines in het landschap worden beleefd is vooraf moeilijk in te schatten. Landschappelijk onderzoek door middel van simulaties moet hier inzicht in geven en nadere richtlijnen bieden voor de plaatsing en de aan te houden afstanden. 2. Door middel van ontwerpend onderzoek, met participatie van onder andere de bewoners van Reijerscop en landschappelijke organisaties, kan de maximale draagkracht van zone J voor het aantal windmolens en het aantal hectares zonnenveld worden bepaald. Dit verdiepende onderzoek vindt op relatief korte termijn plaats om realisatie vóór 2030 mogelijk te maken. 3. De maximaal toelaatbare breedte van kleinschalige zonneparken langs Spoor, N-weg en A-weg, dient te worden bepaald middels een landschappelijke draagvlakstudie. 4. Hoe moeten windturbines worden geplaatst (en op welke minimale hoogte) opdat weidevogels er niet door worden gehinderd? 5. Welke organisatie is nodig om tot kavelruil te komen waardoor boeren die willen stoppen kunnen bijdragen aan een zonnenveld en boeren die hun bedrijf willen voortzetten naar geschikte gronden kunnen verplaatsen. 6. Hoe duurzaam zijn zonnepanelen en windturbines nu? Hoeveel CO2 is er nodig voor de productie van de panelen en turbines? Hoelang gaan ze mee? Vraag: Dit zijn nogal wat onzekerheden die effecten kunnen hebben op het huidige beschreven Afwegingskader. Die onzekerheden met de meeste impact moeten snel helder worden. Op welke (korte) termijn komen hier antwoorden?	Het college is van mening dat het antwoord op de door u gestelde vragen voor een groot deel voort dienen te komen uit gebiedsprocessen in de zoekgebieden. Het is aan initiatiefnemers voor windenergie om ecologisch onderzoek uit te voeren naar het effect op (weide)vogels en om voorstellen te doen voor maatregelen om de impact op vogels te verkleinen, bv. door middel van vogeldetectie en stilstandvoorzieningen. Windturbines en zonnepanelen hebben binnen enkele jaren de CO2-uitstoot die vrijkomt bij productie gecompenseerd. De levensduur van de huidige generatie windturbines is 15-25 jaar, de levensduur van zonnepanelen 25 jaar of langer.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.31	17343	TEN AANZIEN VAN DE BIJLAGEN: •De kaart op de eerste pagina is niet aangepast naar aanleiding van de vergrote afstand van windmolens tot bebouwing (500). Dit geeft daarom een vertekend beeld. Idem op pagina 3.	De kaart in de bijlage is aangepast. De kaart toont de restricties vanuit milieu en veiligheid, en de zachte beperkingen die gelden vanuit landelijk en provinciaal beleid, en de afstandsnorm uit het Afwegingskader. De nieuwe kaart geeft daarmee een beeld van waar technisch windturbines geplaatst kunnen worden.	Deze reactie geeft aanleiding tot aanpassing van de betreffende kaart in de bijlagen van het Afwegingskader.
100	100.32	17343	•De relevantie van de tabel op pagina twee is onduidelijk. Er lijkt hier gesproken te worden over geluidsbelasting van windmolens op bestaande bebouwing/objecten, maar wat de tabel daaraan bijdraagt is onduidelijk.	De tabel op pagina 2 geeft aan welke wettelijke normen er gelden, wat de juridische status van die norm is en welke afstandsbeperking daarvan afgeleid is. Dat is van belang, omdat veel normen op andere wijze vastgelegd zijn. Bijvoorbeeld in decibel (voor geluid) of in een maximaal aanvaardbaar groepsrisico (veiligheidsnorm). Het college heeft ervoor gekozen deze normen te vertalen naar een afstandsnorm, omdat een afstandsnorm naar mening van het college eenvoudiger te begrijpen is.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.33	17343	•Op de kaart op pagina 6 (toetsingskader zon) is het weidevogel kerngebied gelegen in gerverscop/houtdijken niet meegenomen, zoals die op de volgende pagina wel vermeld staat. Daarmee wordt de kaart onduidelijk. Verder is het onduidelijk wat zachte beperkingen zijn. Wij kunnen niet terugvinden wat dit zijn. Wat wordt hiermee bedoeld?	Zachte beperkingen zijn bijvoorbeeld weidevogelkerngebieden of stiltegebieden. Deze sluiten zonne-energie niet uit. Zachte beperkingen zorgen wel voor aanvullende eisen en aandachtspunten voor zonne-energie.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.34	17343	•De legenda bij de kaart op pagina 13 klopt niet.	Het is onduidelijk waar indiener op doelt. De legenda bij de kaart op pagina 13 van het bijlagenrapport geeft aan in welke mate een gebied gevoelig is voor bodemdaling. Dit komt overeen met de kaart op pagina 13.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.35	17343	VRAGEN TEN AANZIEN VAN DE NOTA UITGANGSPUNTEN 18.Pag 2 onder 5: h. Een grotere bijdrage van gemeente Woerden kan nodig zijn vanuit bv. landschap of netwerk. Vraag: A tm G zijn heldere uitgangspunten waar voor gekozen is. H is een merkwaardig uitgangspunt, omdat niet helder is wat dat betekent en waar de gemeente Woerden voor kiest. Het is zelfs een wankel uitgangspunt, omdat het grote impact kan gaan hebben op het totale verhaal. Waarom wordt niet gewerkt met het formuleren in een kwantitatief scenario, waarmee (als dit scenario zich voordoet), gewerkt gaat worden?.	Met betrekking tot uitgangspunt H geldt dat het elektriciteitsnetwerk in de Lopikerwaard beperkt ruimte biedt voor grootschalige opwek. In de uitgangspuntennotitie staat toegelicht dat het daardoor mogelijk is dat een van de vijf gemeenten hierdoor zijn opgave niet haalt. De colleges in de Lopikerwaard hebben naar elkaar uitgesproken dergelijke problemen eerst onderling op te wille lossen, voordat naar de RESU16 gekeken wordt. Het college stelt daarbij voor om daarom met een bandbreedte te werken (uitgangspunt c). In het raadsvoorstel is dit nader uitgewerkt in een drietal scenario's.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.36	17343	19.Pag 2 9.Zeggenschap is belangrijk: A in zoekgebieden waar meer onderzoek nodig is, dient een gebiedsproces plaats te vinden voordat initiatieven gerealiseerd kunnen worden. Omwonenden krijgen hierin een belangrijke stem. Vraag: Wat wordt concreet bedoeld met “omwonenden krijgen hierin een belangrijke stem”? Betekent dit, dat als 50% van de omwonenden tegen een initiatief is, dat het niet doorgaat? Hoe gaat de gemeente garanderen en borgen de omwonenden daadwerkelijk een belangrijke stem krijgen?	Een belangrijke stem voor omwonenden wil zeggen dat zij betrokken zullen worden bij het gebiedsproces en dat initiatiefnemers een inspanningsplicht hebben om direct omwonenden te betrekken. De gemeente borgt dit in de procestrechter en in de eis dat een initiatief uit een consortium dient te bestaan waarin een (coöperatieve) vereniging zit die 50% lokaal eigendom kan realiseren. Het college stelt geen resultaatverplichting op aan participatie, aangezien het niet mogelijk is een vergunning te weigeren op grond van het resultaat van participatie. Het college heeft wel de mogelijkheid ingebouwd om aanvullende participatieinspanningen op te leggen aan initiatieven.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
100	100.37	17343	20.Pag 7 eerste alinea: Waarbij opgemerkt dat een andere combinatie ook mogelijk is en er nog geen volledige netwerktoets door Stedin heeft plaatsgevonden. Vraag: Dit is nogal een stevig voorbehoud ten aanzien van het afwegingskader. Het zou dus allemaal nog anders kunnen worden..... Die netwerktoets van Stedin zou toch snel te organiseren moeten zijn? Dan is die onzekerheid eruit. “Een andere combinatie”: wie gaat dat bepalen op basis van wat?	Het college maakt inderdaad een stevig voorbehoud in de uitgangspuntennotitie ten aanzien van de voorgestelde energiemix, omdat het aan de gemeenteraad is om daar een besluit over te nemen. Stedin voert de netwerktoets uit in het kader van de regionale energiestrategie. Aangezien meerdere gemeenten, waaronder Woerden, hebben aangegeven dat het aan de gemeenteraad is om te beslissen over de bijdrage aan de regionale energiestrategie en de bijbehorende mix van zon op dak, kleine windmolens, zonnenvelden en grootschalige windturbines, is de netwerktoets met onzekerheden omgeven.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.38	17343	21.Pag 11 Nader onderzoek is nodig naar zaken als veiligheid en naar de gewenste omvang van projecten langs de infrastructuur. Ook speelt de vraag of de zonnepanelen naast het leveren van energie ook een rol kunnen spelen bij het verminderen van bestaande geluidsbelasting. Vraag: Dit is een goed punt. Gaat onderzocht worden of met een geluidswal langs de A12, de geluidsoverlast voor Harmelen beperkt kan worden én dat die geluidswal vol gelegd kan worden met zonnepanelen?	Op de geluidswal bij Veldhuizen wordt over een lengte van 1,5 kilometer zonnepanelen geplaatst. Het gaat om 11.622 zonnepanelen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.39	17343	22.Pag 15 ten aanzien van de kaart en de tabel op deze pagina: Vraag: Betekent deze kaart en tabel dat in alle open landschappen grootschalig wind is uitgesloten?	Ja, deze kaart betekent dat het college voorstelt om grootschalig wind in alle open landschappen, anders dan zone J, uit te sluiten.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
100	100.4	17343	-Over de hoogte van de zonnenvelden wordt in het Afwegingskader slechts een voorkeur uitgesproken voor 1,5m (hier is al moeilijk over heen te kijken) maar 2,5 meter hoog kan blijkaar ook.....	-Voor de maximaal toegestane hoogte van zonnenvelden wordt in het afwegingskader onderscheid gemaakt tussen zuidgeoriënteerde opstellingen en oost-west georiënteerde opstellingen. Dit heeft te maken met de afweging tussen effecten op de bodemkwaliteit enerzijds en behoud van het zicht over de zonnepanelen anderzijds: 1.Bij zuidgeoriënteerde opstellingen is het mogelijk om negatieve effecten op de bodem te beperken door voldoende ruimte vrij te houden onder (en tussen) de rijen met panelen. Zeker in gebieden waar sprake is van bodemdroogte en/of waar de bodemecologie onder druk staat verdient dit de voorkeur. Om enige ruimte onder de panelen mogelijk te maken geldt voor zuidgeoriënteerde zonnenvelden een maximale hoogte van 2,5 m. 2.Bij een oost-west georiënteerde opstelling is echter altijd sprake van enige negatieve invloed op de bodem, ongeacht de hoeveelheid ruimte die vrij blijft onder de panelen. Er komt bij deze paneeloriëntatie immers weinig zonlicht tot de bodem en het regenwater wordt in te hoge mate ongelijkmatig verdeeld. Bij de afweging tussen zichtlijnen en het tegengaan van bodembederf heeft daarom in deze gevallen het behoud van het zicht over de panelen de voorkeur. Om die reden geldt voor oost-west georiënteerde zonnenvelden een maximale hoogte van 1,5 m.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
100	100.5	17343	-De zorg van Ons Polderhart is, dat onvoldoende heldere regels voor grootschalige zonnenvelden tot onnodige landschappelijk schade gaat leiden.	Gemeente Woerden is het niet eens met de stelling dat er onvoldoende heldere voorwaarden worden gesteld aan de ontwikkeling van grootschalige zonnenvelden. In paragraaf 2.2 van het afwegingskader (“Algemene voorwaarden”) worden verschillende voorwaarden gesteld aan de ontwikkeling van zonneparken die bedoeld zijn om de invloed op het landschap te beperken.	Deze reactie geeft aanleiding tot verhelding van de regels voor landschappelijke inpassing van zonnenvelden.
100	100.6	17343	De gebruikte kaarten in het Afwegingskader zijn onvoldoende helder voor burgers. Ons Polderhart heeft zich vanzelfsprekend gericht het gebied Wildveldseweg, Gerverscop en Rodendijk en krijgt geen duidelijk beeld wat daar nu tot 2030 gaat gebeuren, en ook niet in de periode daarna: de huidige kaart over de mogelijkheid van grootschalig wind in de bijlage 6, is in tegenspraak met de teksten van het Afwegingskader. Onduidelijk in de kaarten is het gebruik van de 4 verschillende Open Landschappen; waarom en waar eindigt de ene zone en begint de andere zone?	In het Afwegingskader is de indeling van de verschillende open landschapszones toegelicht. De overgang tussen verschillende zones volgt veelal de polderontginningen. De ontwikkelingen in het open landschap van Wildveldseweg, Gerverscop en Rodendijk na 2030 zijn op dit moment nog niet duidelijk. Zoals aangegeven in de prioriteitsvolgorde is er nader onderzoek wenselijk naar de mogelijke ontwikkelingen in dit gebied. De gemeente wil dit onderzoek uitvoeren samen met de inwoners en belangenorganisaties in het betreffende zoekgebied.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
100	100.7	17343	1.Pag 2:Net als de RES is het afwegingskader geen statisch document, het wordt periodiek aangepast. Vraag: Begrijpelijk dat niet alles voor eeuwig in beton is gegoten. Toch moet een afwegingskader voor een te overziene periode duidelijkheid en houvast bieden aan bewoners én initiatiefnemers: Tot welke datum is dit afwegingskader van toepassing? "Het wordt periodiek aangepast".; Wat is periodiek? 5 of 10 jaar?	Gemeente Woerden verwacht dat het Afwegingskader dezelfde looptijd krijgt als de Omgevingsvisie. Het Afwegingskader zal geactualiseerd worden wanneer er vanuit de regionale energiestrategie, vanuit technische innovaties of vanuit veranderende regelgeving aanpassing nodig is.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.
100	100.8	17343	2.Pag 7:Ontwikkeling van zonnenvelden of windturbines mag de kernkwaliteit van een gebied geen onevenredige schade toebrengen. Vraag: Wie en op basis waarvan bepaalt of de "kernkwaliteit van een gebied onevenredige schade wordt toegebracht"?	Gemeente Woerden wil dit onderzoeken met behulp van de methode ontwerpend onderzoek. Dit zal samen met inwoners van het gebied en met relevante belangenorganisaties, zoals LTO Woerden, dorps- of wijkplatform, lokale (energie)coöperaties, grondeigenaren en landschappelijke organisaties.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
100	100.9	17343	3.Pag 8: Gemeente Woerden geeft aan deze afstand te vergroten tot 500 meter bij losse bebouwing en 500 meter bij woonkernen om zo geluidshinder nog verder te beperken. Dit heeft invloed op de locaties waar in theorie mogelijkheden zijn voor windturbines. Vraag: Prima ! Dit is een uitgangspunt dat ook zal gelden voor na 2030. Dan is het dus mogelijk een kaart te maken van de gemeente Woerden waarbij gebieden worden uitgesloten als zoekgebied voor grootschalig wind, ook na 2030.Dat schept duidelijkheid voor bewoners en initiatiefnemers. Is de gemeente bereid ten behoeve van de duidelijkheid naar alle inwoners een dergelijke kaart toe te voegen aan het Afwegingskader? In de bijlage 6.1 is een dergelijk kaartje al opgenomen: "Mogelijkheden wind bij geluidbuffer van 500 meter". Dit kaartje is in ieder geval niet correct waar het de lintbebouwing aan de Wildveldseweg betreft. Langs het spoor, evenwijdig aan de Wildveldseweg is hier een klein strookje aangegeven waar "wind mogelijk zou zijn". Echter dit is onmogelijk omdat de afstand tussen de Wildveldseweg en het spoor slechts ca 400 meter bedraagt. Volgens het kaartje zouden de windturbines dan op ca 300 meter afstand van de woningen langs de Wildveldseweg komen te staan! Graag een juiste weergave met een correctie van deze bijlage.	De betreffende kaart is opgenomen als bijlage 6.1 in het Afwegingskader. Daarmee maakt deze kaart onderdeel uit van het Afwegingskader. De genoemde locatie wordt gecorrigeerd.	Deze reactie geeft aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader en actualisatie van de betreffende bijlage.
101	101.1	17347	Het overblijven van niet-afbreekbare onderdelen na het einde van de (economische) levensduur (zoals de met kunstof versterkte wieken en de gewapend betonnen voet).[13] • Sommige windturbines worden afgevuld met het broeikasgas SF6 om corrosie van binnenuit te voorkomen.[14]	Hergebruik van oude windturbines is een belangrijk thema. Er bestaat een secundaire markt waarin afgebroken windturbines op andere plekken een tweede leven krijgen. Feit blijft echter dat na beëindiging van de levensduur een deel van de windturbines (met name de wieken) moeilijk gerecyled kunnen worden. Hiernaar wordt op dit moment veel onderzoek gedaan. Desalniettemin acht de gemeente het belang van een transitie naar een duurzame energievoorziening groter. Zwavelhexafluoride (SF6) is inderdaad gas dat wordt gebruikt in elektrische installaties, zoals windturbines, als isolator. In principe is het niet de bedoeling dat het gas in de atmosfeer terechtkomt, maar hier en daar kan er wat weg lekken. Fabrikanten proberen het gebruik van dit gas terug dringen echter is het effect heel klein. Het programma Radar heeft in november 2019 nagerekend dat de schade die windmolens met het eventuele lekken van SF6 aan het klimaat toedoen ongeveer 0.001% van de CO2-uitstoot die windmolens van zichzelf besparen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
101	101.2	17347	In Verschillende Fases heb ik deelgenomen met een online sessie en interview van aardwarmte met deze conclusie: De begeleidende projectleider(s) hebben een energiedoel, (met subsidie en in samenspraak met andere belanghebbende gemeenten) een inspraaktraject gecreëerd die veel onduidelijkheden en met sturende antwoorden bevatten. Ze wekken het idee dat de inwoners inspraak hebben en er naar ze geluisterd wordt, maar in het concept afwegingskaders is dit niet terug vinden. De stelling die ze hanteren is: “Wilt u de windmolen in U voor- of in u achtertuin” en “Alleen de allergrootste windturbines heeft de beste kansen en rendement” Naar mijn mening is hier weinig sprake van voortschijnend inzicht door de bedenkers van deze energietransitie.	In het participatietraject hebben we zo goed mogelijk informatie proberen te geven over de energietransitie en de verschillende technische oplossingen. Tot 2030 vormen de afspraken uit het landelijke klimaatakkoord en de handreiking regionale energiestrategie de kaders voor de mogelijke technische oplossingen. Voor het participatieproces hebben we Woerden onderverdeeld in verschillende gebieden en hebben we op basis daarvan verschillende dilemma's geformuleerd. Dat waren dilemma's over locaties, maar ook over verschillende technische oplossingen, zoals hoge turbines, lage turbines en zonnevelden. Bij deze locaties en technische oplossingen hebben we informatie gegeven over de effecten op omgeving en op de energietransitie. Daarbij geldt inderdaad dat hoge windmolens meer rendement opleveren dan lage. Het dilemma tussen meer lage windmolens versus minder hoge windmolens voor een zelfde energieopbrengst is dan ook een goed dilemma om voor te leggen. De landelijke overheid zet sterk in op kostenreductie van duurzame energie, waardoor hoge en grote windmolens financieel beter haalbaar zijn.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
101	101.3	17347	De belangrijkste nadelen van windenergie zijn: • variabele opbrengsten door fluctuerende windsnelheden waardoor een back-up nodig voor windvrije dagen. • het stroomnet krijgt meer pieken en dalen waardoor bedrijven of uiteindelijk ook consumenten gedwongen worden om zelf (huis)accu's aan te schaffen. • hoge investeringskosten, vooral offshore twijfels over terugverdientijden van windturbines (door uiteenlopende berekeningen van kosten van grondstoffen, productie en vervoer van materialen en uiteindelijk afbraak, variërend van 1 jaar tot meer dan 15 jaar terugverdientijd.)[12]	Het is bij de gemeente bekend dat de variabele stroomproductie van windturbines uitdagingen met zich meebrengt voor het elektriciteitsnet. Gemeente Woerden heeft Stedin daarom ook ook betrokken bij de totstandkoming van het concept-Afwegingskader. Stedin heeft aangegeven bijvoorkoor een verhouding van 50-50 tussen wind- en zonne-energie te hebben in verband met het netwerk. Dit advies is door het college meegewogen. Er zijn verschillende manieren voor energiebedrijven en netwerkbedrijven om in te spelen op pieken en dalen in de stroomproductie. Van oudsher speelt vraagsturing middels dag- en nachttarief een belangrijke rol, de rol van vraagsturing zal in de toekomst veranderen. Energieopslag zal daar naar verwachting een rol in spelen. Of dat gebeurt in de vorm van grote centrale energieopslag, of decentraal in de vorm van thuisbatterijen, auto accu's of gecombineerde opwek en opslag is aan de markt. Grootschalige windturbines in Nederland behoren op dit moment tot de goedkoopste opties voor duurzame elektriciteitsopwekking behoren. Zie hiervoor ook de jaarlijkse terugkerende publicaties door het PBL in het kader van de Stimuleringsregeling Duurzame Energietransitie (SDE++). De uitdagingen voor offshore windenergie vallen buiten de reikwijdte van het Afwegingskader.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
101	101.4	17347	Wij beschouwen windenergie niet passend in een dichtbevolkt land als Nederland vanwege de negatieve effecten op het leefklimaat en de gezondheid van omwonenden. Wij signaleren dat de wetenschappelijke kennis over de gevolgen van laag frequent geluid en slagschaduw van windturbines onvoldoende bekend is bij beleidsmakers, artsen en de algemene bevolking en de normen kloppen niet of zijn verouderd en is gezondheidschade	Naar aanleiding van de zorgen bij inwoners over het mogelijke gezondheidseffect van windturbines heeft gemeente Woerden een voorlopig advies gevraagd aan GGDrU en ODRU. Zij hebben geadviseerd om de WHO-richtlijnen voor geluid te volgen (45 decibel) in plaats van het Activiteitenbesluit (47 decibel). Aan de hand van dit advies heeft het college de afweging gemaakt om hieraan de afstand van 500 meter tot woningen te koppelen. Dit is geen norm maar een indicatieve afstand om een maximale geluidsbelasting te bewerkstelligen. Deze afstand is gebaseerd op ervaringen en berekeningen van de bureaus die de gemeente Woerden ondersteunen bij het opstellen van het Afwegingskader, waaronder Generation.Energy en Bosch & Van Rijn. Zie reactie 5.2 en reactie 7 voor nadere toelichting.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
101	101.5	17347	landschapsvervuiling; • invloed op flora en fauna: vogels en vleermuizen vliegen ertegen aan, [6] [7] maar ook dieren die geluid gebruiken om te jagen/overleven kunnen hier veel last van krijgen. • onrust/stress bij dieren en omwonende door de laagfrequente geluiden/ trillingen via de lucht of grond. Er zijn al verschillende onderzoeken gedaan naar deze bijwerkingen, maar helaas worden er tegenstrijdige conclusies uit getrokken.[8]	Voordat een windpark kan worden ontwikkeld moet onderzoek naar de effecten op onder andere ecologie en geluid (trillingen in de lucht) worden uitgevoerd. Indien uit dit onderzoek blijkt dat het windpark onaanvaardbare gevolgen voor ecologie en geluid zal hebben dan kan het windpark niet worden gerealiseerd. Trillingen die door een windmolen in de grond worden veroorzaakt zijn niet meetbaar op afstanden groter dan enkele meters van de windmolen. Wat betreft trillingen via de grond mag daarom verwacht worden dat deze geen effecten op omwonenden en hooguit zeer beperkte effecten op dieren zullen hebben.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
101	101.6	17347	(inductie)straling van de windturbine en de (ondergrondse) stroomleidingen en blikseminslagverhoging, waardoor omwonenden last kunnen krijgen van nevenschade. • waardedaling van (vakantie)woningen in de nabijheid van windturbines.[10] • verspreiding van industriële fijnstof in de lucht, wanneer windturbines binnen een reikwijdte van 1 kilometer staan van fabriekspijpen die fijnstof uitstoten (met name als de schoorsteen hoger is dan de as van de windturbine).[11] • schittering bij een lage zonnestand ('s ochtends of 's avonds)	Windturbines zijn voorzien van blikseminslagbeveiliging waardoor schade aan de windturbine en eventuele nevenschade moet worden voorkomen. Tevens moet, voor een windpark kan worden ontwikkeld, altijd worden aangetoond dat plaatsing van het windpark niet tot ontoelaatbare veiligheidsrisico's zal leiden. Indien het planologisch mogelijk maken van een windpark tot planschade zal leiden kan een belanghebbende (zoals de eigenaar van een vakantiewoning) in aanmerking komen voor een planschadevergoeding. Of sprake is van planschade en of deze voor tegemoetkoming in aanmerking komt is per individueel geval ter beoordeling van een onafhankelijke adviseur. Uit een recent onderzoek Impact windmolens op verspreiding luchtverontreiniging (2016), blijkt dat de komst van 6 windmolens nabij een staalfabriek (Tata Steel te IJmuiden), nauwelijks voor veranderingen in de concentratie fijnstof in de omgeving zorgt. Uit het onderzoek bleek dat er geen verandering groter dan 1 procent zou voorkomen. Ook de concentratie van andere stoffen in de lucht worden niet of nauwelijks beïnvloed door windturbines. Windmolens worden aangedreven door de wind, maar stuwten de wind niet voort. Het effect van lichtschittering wordt bij windturbines voorkomen doordat in de Activiteitenregeling milieubeheer is opgenomen dat windturbines moeten worden voorzien van antireflecterende coating.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
101	101.7	17347	Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft gesteld dat het recht op leven het recht met de allerhoogste waarde is (The right to life is an inalienable right that is attributable to human beings and forms the supreme value in the hierarchy of human rights). Het recht op leven is onder andere verankerd in artikel 2 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens	Het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) is een Europees verdrag waarin mensen- en burgerrechten voor alle inwoners van de verdragsluitende staten zijn geregeld. Indien reageerder meent dat er sprake is van een gedragsschending kan hij een klacht indienen bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Om de situatie te kunnen toetsen bij het Europese Hof voor de Rechten voor de Mens is het vereist dat de situatie ook in de Nederlandse procedure onder de aandacht van de rechter is gebracht.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
102		17348	Groene ruimte voor agrarische sector, maar ook ruimte voor ontwikkeling windenergie. LTO Noord merkt dat beloften projectontwikkelaars niet nagekomen worden en er groeiend verzet is. Agrarische initiatiefnemers moeten lokale bevolking betrekken bij de planvorming voor maatschappelijk draagvlak en eigendom. Zoeken naar verdienvermogen voor de toekomst om groene ruimte te kunnen beheren, zodat lokale omgeving kan recreëren. Agrarische sector heeft baat bij warme band met lokale omgeving, voldoende maatschappelijk draagvlak voor toekomstige ontwikkelingen en optimale inpassing in het landschap. Voor de RES 1.0 wil LTO Noord werken aan gebieddekkend plan voor realisatie van wind. Eerste verkenningen in mei/juli naar potentie gebieden rond A12. Verzoek aan gemeente Woerden (en Montfoort) aanpak te steunen.	De gemeente neemt akte van de opmerking dat LTO in mei/juli verkenningen wilt starten naar de potentie van de gebieden rond de A12. Indien de verkenning voldoet aan de eisen zoals in het afwegingskader zal de gemeente dit ondersteunen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
103		17350	Hierbij maak ik mijn bezwaar kenbaar tegen windturbines en zonneweides. Het verloedert het landschap en er zijn betere alternatieven.	We nemen akte van uw opmerking dat u bezwaar hebt tegen de plaatsing van windturbines en zonneweiden. In Nederland is het klimaatakkoord vastgesteld waarin bepaalde doelen zijn vastgesteld en technieken waarmee deze doelen voor 2030 behaald kunnen worden. De doelen voor elektriciteit worden verder uitgewerkt in de RES. De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES waarin momenteel wordt gekeken naar zonne- en windparken. Vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans is mix van zon en wind nodig. Tijdens het participatieproces voor het Afwegingskader is de Reijerscop naar voren gekomen als geschikte locatie voor windenergie. Ook zijn er geschikte locaties voor zonne-energie in de gemeente Woerden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
104	104.1	17354	Zoals u in het afwegingskader zelf ook al noemt brengen windmolens gezondheidsschade – voor zowel mensen als dieren – met zich mee. Slagschaduw, geluidsoverlastschade en laagfrequent geluid schade hebben een negatief (lees ziekmakend) effect op onze gezondheid. Informeer uzelf ook eens over de gezondheidsklachten in het dorpje Meden. De Nederlandse overheid en de Raad van State opereren in strijd met het Europese recht – bij plaatsen van windmolens zal de gezondheid van burgers beschermd dan wel verbeterd moet worden. Wij wachten de uitspraak van 6 april 2021 vol verwachting af. Zeker is dat wij u zullen houden aan ons gezondheidsrecht en dat wij het willens en wetens doordrukken van belang dat ten koste gaat van onze gezondheid juridisch zullen aanvechten. Vergeet niet dat u als gemeente een ZORGPLICHT heeft , ik verwijt de gemeente dan ook dat deze met de zorgplicht ernstig tekort schiet. U stelt ons willens en wetens bloot aan gezondheidsschade veroorzaakt door het plaatsen van windturbines zo kort op de woning terwijl er GEEN draagvlak voor is maar veel weerstand . In Reijerscop is een enquête gehouden onder de bewoners en 90 % is TEGEN windturbines. Het TNO rapport laat ons zien dat 9 procent van de omwonenden ernstige hinder ondervinden van een windturbine , daarnaast worden slaapstoringen verwacht bij 25 % van de omwonende .De wettelijke normen voor geluidsbelasting en slagschaduw zijn gebaseerd op windturbines van 75 meter hoog. De richtlijnen zijn niet aangepast op windturbines van 240 tot 290 meter. Daarbij is de gestelde norm gebaseerd op een enkele studie van voor 2001. In de gemeente Apeldoorn wordt op dit moment gesproken over nieuwe onderzoeken doen die gebaseerd zijn op de hoge windturbines. Het kan dus kennelijk wel, een gemeente kan betrokken zijn. Ik kan hier in Woerden niet anders dan de conclusie trekken dat de gemeente willens en wetens haar inwoners blootstelt aan gezondheidsschade veroorzaakt door het plaatsen van windturbines in Reijerscop. Reijerscop wordt al ernstig belast door geluidsoverlast van de A12. Zie kaartje in afwegingskader bij 6.15 geluidsoverlast. En tel daarbij de overlast van het fijnstof op wat deze snelweg met zich meebrengt. Mijn vraag: wanneer staat u op om uw bewoners te beschermen? Er wordt geen rekening gehouden met de ziekmakende laag frequent geluid waarom niet als hier zoveel over te doen is ? Er is in Nederland nog NOOIT onderzoek gedaan naar de gezondheidsschade die windturbines veroorzaken , de normen zijn gebaseerd op een Deens onderzoek waar er sprake is van hele andere omstandigheden . Ook in deze DEENSE studie hadden mensen die op 500 meter woonde een verhoogd risico op hart en vaatziekte , slapeloosheid , depressie , toename gebruik van antidepressiva en slaapmedicatie . Waarom dan toch uitgaan van deze norm ? Dr.ir. de Laat (klinisch fysicus / audioloog) die dit onderzocht baseert zijn conclusie hierover op een meta-onderzoek van meer dan 300 wetenschappelijke artikelen over dit onderwerp , welke binnenkort gepubliceerd zal worden . Hij stelt dat het geluid maximaal 35 Db zou moeten zijn willen mensen geen klachten ondervinden . Waarom niet met deze gegevens aan de slag?	In het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn normen ten aanzien van geluid en slagschaduw door windturbines opgenomen. Bescherming van diersoorten is onder meer geregeld in de Wet natuurbescherming. De normen op het gebied van geluid, slagschaduw en ecologie voorkomen dat de ontwikkeling van een windpark tot onaanvaardbare geluidshinder, slagschaduwhinder of onaanvaardbare gevolgen voor ecologie zal leiden. Of aan de normen kan worden voldaan wordt middels onderzoek voorafgaand aan de ontwikkeling van een windpark bepaald. Dat geen onaanvaardbare geluidsoverlast, slagschaduwhinder of onaanvaardbare gevolgen voor ecologie op zullen treden betekent niet dat een windpark helemaal geen geluidshinder, slagschaduwhinder of gevolgen voor ecologie zal hebben. Echter is in Nederland bepaald dat een bepaalde hoeveelheid hinder, in het afweging van het belang van een duurzame energieproductie, nog aanvaardbaar is. Het is niet juist dat hogere windmolens in de regel meer geluid produceren. Het is weliswaar zo dat de wind op grotere hoogte harder waait, maar dat effect wordt teniet gedaan door het feit dat grotere windturbines vaak langzamer draaien, met minder geluidproductie tot gevolg. Echter verschilt de geluidsproductie nog wel sterk per windturbintetype. Doordat de maximale toegestane geluidsbelasting in het Activiteitenbesluit in decibel bij de ontvanger en niet als afstand is uitgedrukt wordt bovendien voorkomen dat voor verschillende windturbintypen verschillende geluidsnormen gehanteerd zouden moeten worden. In wetgeving is vastgesteld dat windmolens op de gevel van geluidsgevoelige bebouwing (zoals woningen) moeten voldoen aan de Nederlandse geluidsnorm van ten hoogste 47 dB Lden en aan de norm van ten hoogste 41 dB Lnight. Indien uit akoestisch onderzoek blijkt dat een windturbine niet aan de normen kan voldoen dan mag deze niet gebouwd worden. Uit een recente literatuurstudie door het RIVM (genaamd health effects related to wind turbine sound, an update) is niet gebleken dat laagfrequent geluid voor extra hinder zorgt tot die gerelateerd aan "gewoon" geluid. Laagfrequent geluid wordt, net als "gewoon" geluid, wel in akoestisch onderzoek meegenomen waarbij ook rekening wordt gehouden met het gegeven dat laagfrequent geluid verder draagt.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
104	104.10	17354	U heeft als volksvertegenwoordiger te maken met het “voorzorgprincipe “dit wordt u opgelegd vanuit de grondwet en heeft tot doel naar de volksgezondheid te kijken en deze te beschermen. U heeft dus de verantwoordelijkheid om de RES 1.0 hierop te beoordelen . Alle seinen qua geluid staan op rood waarom negeert u die ten koste van onze gezondheid en ten koste van het mooie groene hart .	De gemeente heeft advies gevraagd aan GGDrU en Odru over gezondheid en energietransitie. Het voorlopig advies van GGDrU en ODRU is reden voor het college om de WHO-richtlijnen te willen volgen. Zie reactie 5.2 en reactie 7 voor nadere toelichting.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
104	104.11	17354	Vanwege de coronamaatregelen zijn de geplande straatgesprekken en de fysieke bijeenkomsten geannuleerd. Waarom? Er waren echt wel mogelijkheden geweest om dit anders te organiseren.	De gemeente heeft de landelijke coronamaatregelen gevolgd. Toen de coronapandemie fysieke bijeenkomsten niet langer toeliet, heeft de gemeente bijeenkomsten op andere manieren georganiseerd. Bv in de vorm van webinars, online bijeenkomsten, online enuête en interviews. Tijdens de eerste coronagolf is besloten om de start van de nieuwe fase in het participatieproces uit te stellen totdat fysieke bijeenkomsten weer mogelijk zouden zijn. Toen de landelijke coronamaatregelen enige versoepeling boden voor het organiseren van fysieke bijeenkomsten hebben wij dat in september direct gedaan, ook weer met inachtneming van de richtlijnen van het RIVM. Toen de tweede golf maatregelen eind september van kracht werd zijn fysieke avonden geannuleerd en direct vervangen door online bijeenkomsten. De gemeente heeft het bureau dat de avonden organiseerde ook opdracht gegeven om inwoners die zich hadden ingeschreven voor een fysieke informatieavond, maar die niet bij een digitale avond aanwezig waren te benaderen voor interviews. Het is niet in alle gevallen mogelijk gebleken om deze interviews af te nemen, bijvoorbeeld door het ontbreken van contactgegevens. Wat betreft de gesprekken met inwoners van Reijerscop heeft de gemeente vanaf september geprobeerd om deze te organiseren binnen de op dat moment geldende richtlijnen van het RIVM.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
104	104.12	17354	De gemeente heeft inwoners tijdens inloopavonden voorgelicht op basis van onjuiste informatie betreffende de afstand op woningen u geeft aan in het concept afwegingskader dat deze afstand 10 keer de tiphoogte betreft maar zonder inwoners daarvan op de hoogte te stellen vermeld u in het afwegingskader dat deze afstand 500 meter betreft. Zo worden wij belazerd door de gemeente en dat is zeer kwalijk te noemen.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
104	104.13	17354	Het verbaast me dan ook dat een partij als Pure Energie - op een nogal agressieve manier - grondposities probeert te bemachtigen in Reijerscop. Dit terwijl we de gemeente (nog) niet hebben gezien om te praten met de bewoners van Reijerscop. Het gaat dus al direct mis. Als dit uw vorm is van het beoogde participatieproces vormgeven, dan heeft u daar als gemeente verwachtingen geschept voor de bühne, die u niet bent nagekomen. Ik vind het een kwalijke zaak dat u als gemeente niet in contact bent getreden met uw bewoners. En er zelfs voor kiest om een energiecoöperatie - die overigens nauwelijks 100 leden blijkt -niet terug te fluiten. Het is voor ons een kwalijke zaak.	De gemeente Woerden heeft Pure Energie begin 2020 laten weten dat het college niet meewerkt aan of spreekt met individuele initiatieven zolang de raad het Afwegingskader niet heeft vastgesteld. De gemeente Woerden was onaangenaam verrast door het initiatief van Pure Energie en Woerden Energie in Reijerscop. De gemeente heeft dit van meet af aan klip en klaar duidelijk gemaakt aan beide partijen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
104	104.14	17354	Koeien ervaren vanwege hun trage aanpassing aan verandering van licht en donker veel stress van de slagschaduw die geproduceerd wordt door windmolens. Er bleek al eerder dat koeien korter dragen en er meer misvormde kalfjes worden geboren in de directe nabijheid van windmolens. En dan hebben we nog het niet hoorbare – maar wel in het immuunsysteem merkbare - laagfrequente geluid waar koeien - die maar liefst 47 keer beter ervaren dan mensen - erg veel stress van ondervinden. Dit zal productiedaling en ziekte tgv verminderde weerstand bij onze koeien – en dan spreek ik nog niet over paarden en andere diersoorten - met zich meebrengen. Wij zullen u als gemeente dan ook aansprakelijk stellen voor de gezondheidsschade aan ons dieren als gevolg van het plaatsen van windturbines, zonder gedegen wetenschappelijk onderzoek naar LFG. U brengt onze dieren willens en wetens gezondheidsschade toe.	Er is geen onderzoek bekend waaruit een verband blijkt dat windturbines effect hebben op dierenwelzijn en de gezondheid van dieren door de realisatie van een windpark. Hierbij is nog van belang dat in de uitspraak ABRvS 4 mei 2016 (nr. 201504506/1) de ABRvS – onder verwijzing naar het deskundigenbericht dat in deze procedure was uitgebracht.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
104	104.2	17354	De woningen – die nu al (onder invloed van geluid en fijnstof) een specifiek en beperkt publiek aantrekken – zullen naar verwachting 15 – 20% in waarde dalen. Niemand zit te wachten op slapeloze nachten en overlast. Onze vraag: wie vergoedt deze waardedaling?	Van planschade kan sprake zijn indien het nieuwe planologische regime nadeliger wordt ten opzichte van het eerdere regime en deze verslechtering leidt dat een omwonende daardoor schade, in de vorm van waardevermindering van het onroerend goed, leidt. Waardeverminder kan zich voordoen wanneer sprake is van een vermindering van het woongenot of leefgenot, of wanneer nieuwe planologische beperkingen worden gesteld aan het gebruik of de bouwmogelijkheden van het onroerend goed. Voor het bepale van de vraag of voor individuele gevallen sprake is van planschade, en (zo ja) hoe groot de omvang van deze schade is kent Afdeling 6.1 Tegemoetkoeming in schade aan de Wet Ruimtelijke Ordening een aparte procedure. Belanghebbenden die menen in aanmerking te komen voor planschade kunnen na het vaststellen van het plan, binnen vijf jaar hiertoe een verzoek doen via de gemeentelijke website. Overgens moet opgemerkt worden dat inkomstderving en/of waardedalingen van onroerend goed geen aanleiding vormen om af te zien van verlening van de omgevingsvergunningen voor wind- en zonneparken. Een onafhankelijke adviseur beoorlt per individueel verzoek of er sprake is van planschade enof deze voor tegemoetkoming in aanmerking komt. Wanneer de verzoeker recht heeft op een tegemoetkoming in de planschade keert de gemeente deze uit. De initiatiefnemer van het project is vervolgens verplicht de uitgekeerde planschade aan de gemeente te vergoeden zoals vastgelegd zal worden in de anterieure overeenkomsten. Hierbij wel een voetnoot dat het afwegingskader geen planologische procedure is, en op basis van de resultaten van het afwegingskader geen planschade aangevraagd kan worden. Bij een ruimtelijke procedure van een concreet project kan dit wel.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
104	104.3	17354	U schrijft dat u het Reijerscop landschap als zeer waardevol bestempelt. Wat mij nu opvalt, is dat de waardevolle bescherming die u door vergunningsverplichtingen biedt inzake horizonvervuiling en vergezichten, cultuurhistorische waarde , openheid nu opeens helemaal niet lijkt te gelden. Nu het Reijerscopegebied is opengesteld als zoekgebied voor windmolens, blijkt er nog maar weinig van deze uitgangspunten meegenomen te worden. Dit verbaast mij. De te bouwen windturbines hebben nl. een behoorlijke impact op de openheid van ons mooie landschap. Een argument van u als gemeente waarop een aangevraagde vergunning eerder kon worden afgewezen. Maar nu er landelijk politiek belang is inzake windenergie opwekken, blijkt het open landschap opeens verwaarloosbaar. Mijn vraag is waarom deze niet onderbouwde verschuiving in uitgangspunten plaatsvindt? Kunt u dit uitleggen? Tevens schrijft u in het afwegingskader over de ruimtelijke kwaliteit van een gebied en dat deze versterkt moet worden of behouden moet blijven en ook dat de ontwikkeling van windturbines de kernkwaliteit van het gebied geen onevenredige schade mag toebrengen. Echter, met het plaatsen van een megahoge windturbines in onze polder gaat u volledig aan dit doel en aan de kernkwaliteit voorbij. Kunt u dit uitleggen?	Er wordt per gebied benoemd of er belangrijke elementen of waarden gelden waarmee rekening gehouden moet worden; dit kan invloed hebben op de manier waarop de duurzame bronnen moeten worden ingepast. Hieraan kunnen bij de vergunningsverlening voorwaarden gesteld worden: bijvoorbeeld opstellingsvoorwaarden, richtingen, wel/geen begroeiing rondom zonnenvelden afhankelijk van de begroeiing van de locatie. De zone langs de snelweg en de polder Reijerscop zijn tijdens het participatieproces genoemd als een meer doorsneden plek van het landschap, iets van een grotere schaal. Hierbij past grootschalige opwek beter dan bij de waaivormige cultuurwaarden van de Zegveldbroek. Al met al worden er verschillende waarden en opgaven genoemd, waarna uiteindelijk voor alle waarden samen een afweging gemaakt wordt. Dat er een landelijke opgave ligt is dus de aanleiding om de afwegingen te maken en om binnen deze afweging de meest geschikte locatie verder te onderzoeken. De kwaliteitsverbetering kan bijvoorbeeld ook gaan over investeringen in biodiversiteitsversterking of het terugbrengen van kleinschalige landschappelijke elementen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
104	104.4	17354	U vermeldt in de legenda dat Reijerscop een gebied is met een 40 cm kleilaag en suggereert hiermee dat Reijerscop dus voldoende draagkracht zou hebben om een windmolen te plaatsen. De 40 cm dikke kleilaag geldt echter niet voor het hele gebied. De draagkracht van ons veenweidegebied is een absoluut aandachtspunt. Zo ook de daarmee gepaard gaande bodemdaling. Ik wijs u graag op uw eigen brief: SAMEN BODEMDALING DE BAAS. U schrijft daarin onder andere dat bodemdaling een steeds groter wordend probleem is waar steeds meer omwoners in het groene hart last van hebben. Tel hierbij op dat er wordt uitgegaan van windmolens met een hoogte van 240 meter (of wellicht al de 4e generatie windmolens van 290 meter) en er bij het bouwen van zo een molen een minimale fundering aangebracht wordt in de grond van 26 meter bij 4 meter. Er wordt voor deze fundering gebruik gemaakt van 1400 M3 beton en 9 ton staal/ ijzerwerk. Wat een gewicht voor een bodem die gevoelig is voor bodemdaling. Kunt u mij vertellen hoe het risico van bodemdaling meegenomen is in het afwegingskader? Meet u met dezelfde maat als u eerder in uw eigen brief – die losstaat van de windmolenplannen - aangaf.	Dit is zeker een aandachtspunt; De bodemkaart is niet bedoeld om te suggereren dat hier overal voldoende draagkracht is; er wordt wel genoemd dat het mee kan spelen bij de mogelijkheid van ontwikkelingen. Overigens geeft de legenda aan dat de kleilaag groter dan 40 centimeter bedraagt. In deze fase is er nog niet naar specifieke locaties (als in coördinaten gekeken). Bij vervolgstappen moet verder onderzoek dus uitwijzen hoe en of dit kan. Dit verdere onderzoek geldt overigens voor meer aspecten die pas volledig onderzocht kunnen worden wanneer de precieze locaties worden bepaald.	Deze reactie geeft aanleiding tot wijziging in het Afwegingskader. In de bijlage toevoegen dat draagkracht bodem ook invloed kan hebben op mogelijke ontwikkelingen in of locaties binnen een zoekgebied.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
104	104.5	17354	Ik zoek naar uw onderbouwing om windturbines langs de infrastructuur (A12) te plaatsen. Ik ga ervan uit dat dit gebaseerd is op de 8 interviews die u eerder heeft gehouden - waarvan 1 met een bewoner in Kamerik en 7 met bewoners in Woerden. Ik stel dan vast dat er hier gesproken is over andermans graf. Het aanwijzen van een zoekgebied door bewoners van onze gemeente, die geen enkel belang of nadeel van ondervinden omdat ze niet binnen 10x de tiphoogte van de beoogde windturbines wonen en die niet weten hoe het is om al onder voortdurende geluidsoverlast te mogen leven, staat mijns inziens ver af van het willen realiseren van draagvlak onder de belanghebbende inwoners, zoals eerder aangegeven door de gemeente Woerden. U heeft als gemeente de mond vol van participatie maar in werkelijkheid doet u helemaal niets aan participatie. Inwoners van Reijerscop zijn niet geïnformeerd door de gemeente en niet betrokken bij het samenstellen van de RES.	Het participatieproces is erop gericht geweest om zoveel mogelijk mensen deel te laten nemen uit zoveel mogelijk verschillende gebieden in Woerden. Daarom hebben we aparte bijeenkomsten georganiseerd in de verschillende kernen die de gemeente Woerden rijk is, toen dat nog kon. Toen de coronapandemie fysieke bijeenkomsten niet langer toeliet, hebben wij de richtlijnen van de Rijksoverheid gevolgd. Toen die enige versoepeling boden voor het organiseren van fysieke bijeenkomsten hebben wij dat in september direct gedaan, ook weer met inachtneming van de richtlijnen van het RIVM. In totaal zijn er ruim 1.000 reacties ontvangen tijdens het participatieproces. De vraag is geweest in welke gebieden van de gemeente welke vormen van duurzame opwek mogelijk zijn, zowel ruimtelijk, technisch als maatschappelijk. Daarbij wisten we vooraf dat er lastige keuzes gemaakt moeten worden, omdat in dergelijke vraagstukken nooit eensgezindheid ontstaat over de gehele gemeente. Wel is een duidelijk beeld ontstaan dat in de hele gemeente het Groene Hart een waardevol landschap is om te behouden, en dat windmolens - en ook zonnevelden - het beste passen in combinatie met infrastructuur. Daarbij is het belangrijk om in gebieden waar windmolens komen veel aandacht te hebben voor aspecten als geluid, slagschaduw en gezondheid. Dat doen we dan ook. We hanteren in het concept-afwegingskader de WHO-richtlijnen voor geluid. Bovendien zijn mensen in de omgeving van windturbines ook belanghebbende, en moeten die betrokken worden bij concrete plannen voor een windpark. In dat kader is ook de 'tien keer de tiphoogte' genoemd. Als een ontwikkelaar een initiatief neemt voor windmolens langs de A12, zullen inwoners in die omgeving dus betrokken worden bij de planvorming. Zie reactie 5.2 en reactie 7. Tijdens het gehele participatieproces is het raadsbesluit in acht genomen. De coronamaatregelen hebben wel aanpassing van de participatievormen nodig gemaakt, deze zijn gecommuniceerd met inwoners en raad. De manier waarop de gemeente de participatie in een zoekgebied voor ogen heeft staat beschreven in de procestrechter.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
104	104.6	17354	Daarnaast mag de minimale en niet representatieve (lees belanghebbenden) opkomst bij bijeenkomsten niet als afspiegeling worden gezien voor dat wat er daadwerkelijk leeft in polder Reijerscop, daar waar het allemaal zou gaan spelen. U nam u voor om te luisteren, volop in gesprek te gaan en feedback te vragen op het afwegingskader.	Voor de gemeente zijn alle inwoners belanghebbenden bij dit onderwerp. Het participatieproces is daarom breed onder de aandacht gebracht, onder andere via de wijk- en dorpsplatforms en via diverse communicatiekanalen. Het doel van het participatieproces was om alle inwoners van Woerden de kans te geven om mee te praten, niet om een representatief beeld te schetsen van wat er leeft in een specifiek zoekgebied. In totaal zijn ruim 1.000 reacties ontvangen, deels van dezelfde mensen. Deze inbreng vanuit de samenleving is in het concept-Afwegingskader samengevoegd met een technische analyse, ruimtelijke visie, advies van van experts over lokale zeggenschap en advies van de GGD, VRU en ODRU.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
104	104.7	17354	Als je dan de conclusie trekt dat er participatie heeft plaatsgevonden, terwijl de bewoners van het gebied Reijerscop - wat u denkt aan te moeten wijzen als zoekgebied - nog niet eens geïnformeerd zijn door de gemeente, dan is er wat mij betreft een gebrek aan vertrouwen in u en het verdere verloop van dit traject ontstaan. Mocht u het gesprek op 20 april met Reijerscop bewoners en andere belanghebbenden – dat naar aanleiding van onze eigen correspondentie tot stand is gekomen – tot het participatieproces rekenen, dan kan ik u alvast mededelen dat alle aanwezigen niet aanwezig zijn om afgevinkt te worden op een lijstje van participatiemomenten. Wij zitten in de fase waarin teleurstelling in onze gemeente uitgesproken mag worden. Daarom zijn wij op uw uitnodiging ingegaan. U heeft de mond vol van participatie maar in werkelijkheid is er helemaal niets aan fatsoenlijke participatie gedaan.	De gemeente heeft in september direct na de raadswerkgroep waarop het eerste concept-Afwegingskader werd toegelicht aan de raad via een van de bewoners aangeboden om een speciale informatieavond voor de bewoners van Reijerscop te organiseren. In november werd geantwoord dat de bewoners daar geen gebruik van wensten te maken. Na uw schrijven van december 2020 heeft de gemeente ambtelijk en/of bestuurlijk overleg binnen de geldende richtlijnen van het RIVM aangeboden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
104	104.8	17354	U schrijft in uw afwegingskader dat het opwekken langs de infrastructuur sterk wordt verkozen boven het opwekken in het groene hart. Dit is een bijzonder uitgangspunt, als u de mensen die juist langs deze infrastructuur wonen niet heeft gesproken. Waar baseert u uw uitspraken en uitgangspunten eigenlijk op? Hoe ziet u de participatie van Reijerscop voor u? Ik kan u mededelen dat 90 % van de bewoners van Reijerscop tegen windmolens zijn dat u veel weerstand kan verwachten op de door u voorgestelde plannen. U zou leren van de situatie die is ontstaan is in Rijnenburg / Reijerscop en u beloofde het heel anders te doen echter constateer ik dat het onder u verantwoordelijkheid nog erger gaat .	De uitspraken en uitgangspunten zijn gebaseerd op de meer dan 1.000 reacties die ontvangen zijn gedurende het participatieproces in 2020. In fase 2 was opwekken langs de infrastructuur of opwekken in het Groene Hart een van de voorgelegde dilemma's. Hierbij koos een overgrote meerderheid voor opwek langs infrastructuur.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
104	104.9	17354	Het participatie proces waar u zo vol van bent was erg sturend en NEE tegen windmolens was op voorhand niet mogelijk . Waarom was het in de enquête niet mogelijk om te toetsen hoeveel mensen er TEGEN windturbines zijn ? De trein dendert door en de inspraakprocedures zijn er mijns inziens voor de Bühne , er wordt niet geluisterd naar bewoners en tijdens de wedstrijd worden de spelregels veranderd zonder dat bewoners daarvan op de hoogte wordt gesteld de fundering van dit proces is al vanaf de start verrot !	In Nederland is het klimaatakkoord vastgesteld waarin bepaalde doelen zijn vastgesteld en technieken waarmee deze doelen voor 2030 behaald kunnen worden. De doelen voor elektriciteit worden verder uitgewerkt in de RES. De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES waarin momenteel wordt gekeken naar zonne- en windparken. Vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans is mix van zon en wind nodig. Tijdens het participatieproces was het overigens wel mogelijk om nee tegen windmolens en nee wind- en zonne-energie te zeggen. Een klein deel van de inwoners heeft dat ook gedaan en dit is ook opgenomen in de verslaglegging. Daarbij is	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
105		17357	Via deze wwv wil ik graag aangeven GEEN WINDTURBINES OP WOERDENS GRONDGEBIED te willen	Wij nemen akte van uw opmerking dat u geen zon- of windpark wilt in Woerden. In Nederland is het klimaatakkoord vastgesteld waarin bepaalde doelen zijn vastgesteld. De doelen worden verder uitgewerkt in de RES. De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES waarin momenteel wordt gekeken naar zonne- en windparken. Vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans is mix van zon en wind nodig.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
106		17358	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
107	107.1	17360	Gemeente heeft tunnelvisie. CO2 reductie is goede zaak. Industrie is verantwoordelijk voor 40% van het totale energieverbruik. Woerden moet zich niet laten meeslepen met ondoordachte oplossingen en generaties opscheppen met een slechte kwaliteit leefomgeving. Wat de Groene Buffer betreft is het niet alleen waar moeten die windmolens komen, maar ook moet Woerden hier volgbaar aan meewerken?	De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES U16 en het klimaatakkoord. Hiervoor zal ook de gemeente Woerden actie moeten ondernemen voor duurzame opwek. Op basis van de verschillende informatieavonden is naar voren gekomen dat het gebied langs de A12 een zone is die potentie heeft voor windmolens. De werkgroep Extra Opgave heeft aangegeven dat er voor CO2 reductie in de industrie 15-45 TWh extra nodig is. De werkgroep heeft het rijk geadviseerd deze additionele opgave op zee te realiseren middels 10 GW aan extra wind op zee.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
107	107.2	17360	Kan Woerden nee zeggen tegen windturbines en zonnevelden? En kan het rijk ingrijpen in Woerden als Woerden nee zegt? Als Woerden geen nee kan zeggen is participatie van inwoners dan nog wel netjes?	De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES U16 en het klimaatakkoord. Hiervoor zal ook de gemeente Woerden actie moeten ondernemen voor duurzame opwek. In het klimaatakkoord is opgenomen dat gemeenten, provincies en waterschappen zich organiseren in een regionale energiestrategie en gezamenlijk ten minste 35 TWh hernieuwbare elektriciteit op zullen wekken. In de handreiking RES is vastgelegd dat dit enkel met windenergie en grootschalige zonne-energie (> 15 kWp) mag. In het Klimaatakkoord is ook vastgelegd dat rijk en provincie eerst in goed bestuurlijk overleg zullen gaan en zo nodig de instrumenten van het omgevingsrecht zullen inzetten om te zorgen dat de opgave behaald wordt. Hiermee wordt niet afgeweken van andere ruimtelijke vraagstukken waar provincie en rijk de medewerking van de gemeente via de wet Ruimtelijke Ordening kunnen afdwingen. Het college is van mening dat het verstandiger is om zelf keuzes te maken in plaats van andere te laten beslissen over het grondgebied van Woerden. Het college staat daarbij een restrictief beleid ten aanzien van grootschalig wind en grootschalig zon voor.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
107	107.3	17360	Dus Neen tegen ‘Grootschalige duurzame energieopwekking’ - met zonneparken en windmolenparken enz.- op Woerdens grondgebied.	Op basis van het participatieproces blijkt dat het grootste deel van de deelnemers tussen de 50 en 100% van het eigen elektriciteitsverbruik in 2030 duurzaam wil opwekken in Woerden. Dit is niet realiseerbaar met enkel zon op dak. Tijdens het participatieproces hebben inwoners aan kunnen geven geen windturbines en/of zonnevelden te willen. Een minderheid van de deelnemers heeft dit gedaan en dit is ook teruggekoppeld aan deelnemers en de raad.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
107	107.4	17360	Wij vragen ‘Den Haag’ om eerst en vooral het bedrijfsleven aan te zetten tot energiebesparingen en daarmee de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen. En niet de burgers van Nederland en hun leefomgeving onevenredig en onomkeerbaar aan te spreken om de klimaatdoelstellingen van de Wereld en van Nederland te realiseren.	Energiebesparing en CO2 reductie bij het bedrijfsleven vallen buiten de reikwijdte van het Afwegingskader. Het college wijst er op dat CO2 reductie bij het bedrijfsleven in veel gevallen ook elektrificatie of overschakeling op waterstof vraagt. Beide verhogen de opgave voor hernieuwbare elektriciteit. Vooralsnog ligt er een advies van de Werkgroep Extra Opgave om deze opgave op zee te realiseren middels 10 GW extra wind op zee.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
108		17362	Steun voor de eerste prioritering zon op dak, bij spoor en op de snelweg. BR vooralsnog geen ruimte voor grootschalige wind langs A12, willen wel op de hoogte blijven omdat in van invloed is op BR. Graag BR betrekken bij plannen voor grootschalige zon. Blij met het met rust laten van Groene Hart.	De gemeente Woerden zal de gemeente Bodegraven-Reeuwijk op de hoogte houden wanneer er initiatieven of gebieden worden opgesteld die invloed hebben op het grondgebied van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
109	109.1	17364	Brief vier A4-tjes met toelichting.	brief en antwoorden zijn hieronder uitgesplitst	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
109	109.10	17364	(p. 23) Bij de vergunningverlening beoordeelt de gemeente een aanvraag op de volgende aspecten: Van belang om zowel positieve als negatieve impact bij de beoordeling mee te nemen. Dus niet alleen ‘aansluit’ maar ook afbreuk doet, niet alleen ‘meerwaarde’ maar ook schade, niet alleen ‘betrokkenheid’ maar ook draagvlak.	Het college stelt een andere wijze van beoordeling voor en handhaaft deze. De door het college voorgestelde beoordeling sluit aan op de werkwijze bij aanbestedingen, waardoor deze beter aansluit bij bestaande werkprocessen binnen de gemeente.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
109	109.11	17364	(p. 24) Indien niet voldoende inspanningen zijn geleverd kan gemeente aandringen op aanvullende participatie. Er moet niet alleen een inspanningsverplichting zijn maar ook een resultaat worden getoond van die inspanningen in de vorm van verworven draagvlak (bijvoorbeeld minimaal 70%). ‘Kan aandringen’ daarom wijzigen in: dringt de gemeente aan op. Voldoende draagvlak is voorwaarde voor vergunningverlening.	De gemeente gezag mag van een initiatiefnemer verlangen dat deze omwonenden informeert over het energieproject en inspanningen verricht om draagvlak te creëren en te vergroten. Het gaat daarom een inspanningsverplichting, niet om een resultaatsverplichting. De rechtspraak zegt op dit moment dat de vraag of (voldoende) inspanningen zijn verricht, een rol mag spelen in besluitvorming over de planologische medewerking als de gemeente participatiebeleid heeft vastgesteld. Een resultaatsverplichting houdt geen stand bij de rechter, de gemeente vindt het daarom onwenselijk deze op te nemen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
109	109.12	17364	(p. 25) Gemeente Woerden faciliteert het proces waarin wordt gestreefd naar vijftig procent lokaal eigendom op projectniveau. Dit zou ten minste 50% moeten zijn.	Wettelijk gezien is het niet mogelijk om 50% lokaal eigendom af te dwingen. Hierom is er gekozen om de zin dusdanig op te schrijven dat we streven naar 50% lokaal eigendom. Hierbij geldt wel dat een project beter scoort wanneer er 50% of meer lokaal eigendom is	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
109	109.13	17364	(p. 25) Indien nodig worden afspraken over financiële participatie aanvullend vastgelegd in een privaatrechtelijke overeenkomst tussen vergunninghouder(s) en het bevoegd gezag. Waarom niet standaard formeel regelen in plaats van symbolisch (niet afdwingbaar)?	Afspraken over financiële participatie kunnen niet formeel worden vastgelegd in ruimtelijk beleid. Tevens geeft dit een mogelijkheid om in te spelen op toekomstige veranderingen in de business case zonder dat we het afwegingskader moeten wijzigen	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
109	109.14	17364	(p. 25) Bij de ontwikkeling van windenergie wordt een sociale grondvergoeding toegepast. Wat wordt verstaan onder sociale grondvergoeding? En hoe en door wie wordt de “waarde” hiervan vastgesteld?	Onder een sociale grondvergoeding wordt verstaan dat niet enkel de eigenaar van de grond waarop de windturbine wordt geplaatst een grondvergoeding krijgt, maar waarbij ook een deel van de grondvergoeding bewoners in de directe omgeving van de windturbine ten goede komt. Zo worden de baten en lasten van het windpark eerlijker verdeeld. Hoe de waarde van de grondvergoeding wordt bepaald en verdeeld is nog niet op voorhand vastgelegd. De wijze waarop het beste invulling kan worden gegeven aan een sociale grondvergoeding is afhankelijk van de exacte locatie van het windpark.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
109	109.15	17364	(stap 3) Voor de overige initiatieven geldt dat daarna wordt gekeken of zij extra waarden / wensen toevoegen aan een plan. Wanneer dit het geval is, zullen deze initiatieven beter scoren dan initiatieven die het niet doen. Hoe ziet de scorekaart er uit? En welke criteria worden hierbij gehanteerd? Ook negatieve scores moeten worden meegewogen. Hoe wordt hierin voorzien?	In de bijlage procestrechter staat beschreven hoe de verschillende projecten worden gescoord, waarbij een project ook een lage score kan krijgen en waarbij een project meer dan 1 keer een 0 of een 2 scoort vindt deze geen doorgang.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
109	109.16	17364	(stap 4) Tevens zal de procesbegeleider een verslag aanleveren waarin staat beschreven hoe de procesparticipatie heeft plaatsgevonden. Het resultaat van de participatie in termen van draagvlak moet hier ook onderdeel van zijn.	Participatie is een inspanningsverplichting. Het is niet mogelijk om een resultaatverplichting op te leggen aan initiatiefnemers. Naar mening van het college is het mogelijk dat participatie tot grotere maatschappelijke acceptatie leidt en wenselijk dat het draagvlak voor een initiatief groeit.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
109	109.17	17364	(stap 5) Hierna kan het college de concept-omgevingsvergunning vrijgeven voor inspraak (facultatief), waarbij belanghebbenden de kans hebben om op de plannen te reageren. Kan vrijgeven voor inspraak (facultatief) is te vrijblijvend. Wijzigen in zal (verplicht).	Of het project wordt vrijgegeven zal worden bepaald door het college. Hiervoor zullen zij kijken naar het gebiedsproces wat door lopen is en hoe de omgeving is betrokken bij het proces.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
109	109.18	17364	(stap 5) Hierbij geldt dat de gemeenteraad een mogelijkheid heeft om advies te geven aan het college. Dit is een achteruitgang in de positie van de gemeenteraad. Is de raad hiermee akkoord?	Dit is een wijziging door ingang van de nieuwe Omgevingswet. Het is in de praktijk geen achteruitgang ten opzichte van wat het nu is.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
109	109.19	17364	(stap 5) Voor windparken wordt het omgevingsplan gewijzigd. De initiatiefnemer stelt het concept-omgevingsplan op. Het college beoordeelt het concept-omgevingsplan en geeft het vrij voor inspraak (facultatief). Het concept-omgevingsplan wordt vervolgens 6 weken ter inzage gelegd, waarbij belanghebbenden een zienswijze kunnen indienen. Het schrijven van Omgevingsplannen lijkt ons een taak van de gemeente. Wij vinden het vreemd dat private initiatiefnemers zelf een concept omgevingsplan maken. Welke kwaliteitseisen gelden hiervoor? Hoe wordt dit geborgd? Facultatief vrijgeven voor inspraak en ter inzage leggen voor zienswijze lijkt met elkaar in tegenspraak. Te allen tijde vrijgeven en ter inzage leggen voor inspraak.	Het opstellen van het concept-omgevingsplan zal in samenwerking gaan met de gemeente. De gemeente zal dan ook zorgdragen dat de kwaliteit van het omgevingsplan wordt gewaarborgd.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
109	109.2	17364	(p.2) Op het moment dat andere technieken ook technisch en financieel haalbaar worden, kan dit invloed hebben op het afwegingskader. Net als de RES is het afwegingskader geen statisch document, het wordt periodiek aangepast. Met welke frequentie zal dit gebeuren? Hoe is de procedure om innovatieve technieken te laten onderzoeken/aan te melden? Hoe wordt de financiële haalbaarheid getoetst?	In het klimaatakkoord is opgenomen dat de RES iedere 2 jaar wordt geactualiseerd. Het Afwegingskader zal geactualiseerd worden wanneer er vanuit de regionale energiestrategie, vanuit technische innovaties of vanuit veranderende regelgeving aanpassing nodig is.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
109	109.3	17364	(p.7) Er moet zoveel als mogelijk een combinatie worden gemaakt met minimaal één ander thema zoals recreatie, natuurontwikkeling, waterbeheer, bodemdaling, landschapsversterking etc. Kunt u hier concrete voorbeelden van geven?	Combinaties van duurzame energieopwekking met ander ruimtegebruik is in vele vormen denkbaar en zal afhangen van het karakter van de specifieke locatie. Enkele voorbeelden van energielandschappen waarbij sprake is van meervoudig ruimtegebruik zijn zonnepark Vierverlaten bij Hoogkerk, Solarlandschap 'De Kwekerij' uit Hengelo en zonnepark Garijp (voormalige vuilstortplaats). Ook de in ontwikkeling zijnde energietuin in buurgemeente Montfoort is een voorbeeld van meervoudig landgebruik.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
109	109.4	17364	(p. 7) Ontwikkeling van zonnenvelden of windturbines mag de kernkwaliteit van een gebied geen onevenredige schade toebrengen. Wat wordt precies verstaan onder schade? Welke criteria gelden om te bepalen of schade evenredig of onevenredig is? Hoe is compensatie voor eventuele schade geregeld?	Compensatie voor schade wordt geregeld via de wettelijke planschaderegeling.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
109	109.5	17364	(p. 7) Voor ieder initiatief geldt dat een participatieplan moet worden opgesteld en een voorstel voor financiële participatie moet worden ingediend. In onze ogen dient er ook een planschadeverhaalsovereenkomst te worden opgesteld waarbij wordt geregeld dat de initiatiefnemer aansprakelijk is voor eventuele claims en dat, met name bij windturbines, eventuele relatieve waardedaling van onroerend goed volledig wordt gecompenseerd (dus geen toepassing van schadeforfait van 4%). Deze potentieel extra kosten dienen door de initiatiefnemer in de business case verwerkt te worden. Deze (op termijn potentieel bovenwettelijke) compensatie is bedoeld om het draagvlak voor de initiatieven te vergroten en de weerstand te minimaliseren. De financiële participatie zou het best gesteld moeten worden op ten minste 50%.	Een planschadeovereenkomst zal in een later stadium worden opgesteld en zal behoren bij de anterieure overeenkomst. Het is inderdaad de bedoeling dat omwonenden worden gecompenseerd door de waardedaling van woningen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
109	109.6	17364	(p.8) Gemeente Woerden geeft aan deze afstand te vergroten tot 500 meter bij losse bebouwing en 500 meter bij woonkernen om zo geluidshinder nog verder te beperken. Heel goed om meer bescherming te bieden. Waarom geen 500 en 700 meter, dus consequent +200m toepassen?	Gemeente Woerden heeft de afstandsnorm afgeleid van het voorlopig advies van de GGdRu en ODRU om ten minste de WHO-richtlijnen voor geluid van windturbines te volgen. Zie verder reactie 5.2 en reactie 7.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
109	109.7	17364	(p. 9) Er moet een combinatie worden gemaakt met minimaal één van de thema's die in de betreffende zone spelen, zoals recreatie, natuurontwikkeling, waterbeheer, bodemdaling, landschapsversterking etc. Gezien het belang van biodiversiteit dit expliciet toevoegen.	De gemeente Woerden ziet natuurontwikkeling als onderdeel van biodiversiteit en vindt dat het dusdanig al als expliciet is genoemd.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
109	109.8	17364	(p. 23) Het initiatief wordt getoetst en gescoord. De gemeente toetst naast het beleid voor grootschalige zonne- en windenergie ook op andere ruimtelijke en maatschappelijke thema's. Welke ruimtelijke en maatschappelijke thema's zijn dit? Welke criteria worden hiervoor gehanteerd en welke schaal wordt hiervoor gebruikt? In onze eerdere input van februari 2020 hebben wij een schaal van -4 tot +4 voorgesteld met potentiële impact op alle thema's uit de Omgevingsvisie.	De initiatieven worden getoetst aan de criteria zoals reeds benoemd in het afwegingskader. Hierbij kan het dus gaan om bodemdaling, biodiversiteit, recreatie etc. In de bijlage 'procesrechter' is weergegeven hoe de verschillende onderdelen worden beoordeeld.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
109	109.9	17364	(p. 23) Projectbeschrijving en begrenzing van het gebied waarbinnen omwonenden worden betrokken bij de voorbereiding van de ruimtelijke ontwikkeling. Dit suggereert dat daarbuiten omwonenden worden uitgesloten. Op basis van welke criteria en door wie wordt zo'n begrenzing bepaald? Welke criteria gelden vervolgens voor het bepalen van voldoende draagvlak? Ons voorstel is om bijvoorbeeld minimaal 70% te hanteren zoals de instemmingseis bij woningcorporaties.	De afstandscriteria voor het betrekken van omwonenden bij initiatieven zijn gebaseerd op zichtcriteria voor open landschap uit de plan-MER voor de provinciale omgevingsvisie en op inbreng tijdens het participatieproces. De gemeente is geen voorstander van instemmingseisen voor hernieuwbare elektriciteit; de Omgevingswet geeft een inspanningsplicht voor participatie, ook de in voorbereiding zijnde wetsvoorstel versterking participatie op decentraal niveau spreekt van inspanningsplicht. De gemeente geeft in de procesrechter aanvullende voorwaarden, waaronder de mogelijkheid dat een initiatiefnemer aanvullende activiteiten dient te ontplooiën.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
110		17365	Stelt voor om een omgevingspanel Reijerscop-Harmelen in te stellen. Bewoners voelden zich overvallen. Begrip voor weerstand, maar denken ook dat windenergie nodig is voor Woerdense bijdrage aan de overgang naar schone energie. Heel actief betrekken omwonenden met inspirerende voorbeelden. Past ook bij de burgerfora van commissie Brenninkmeijer.	In het stappenplan behorende bij het afwegingskader is opgenomen dat na het vaststellen een gebiedsproces moet worden doorlopen. Tijdens dit proces zal er in overleg worden getreden met omwonenden, initiatiefnemers en andere direct betrokkenen. Het is de bedoeling dat omwonenden in dit proces heel actief worden betrokken.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
111		17367	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
112	112.1	17369	Onderzoek gedaan naar de leefbaarheid in Zegveld. Nadrukkelijke opening om in gesprek te gaan met het dorp om inkomsten uit zon en wind te koppelen aan het verbeteren van aanpak bodemdaling en aansluiten bij gebiedsproces Gebiedscommissie West.	Het college zal het onderzoek naar de leefbaarheid in Zegveld onder de aandacht brengen van het dorpsplatform Zegveld om samen met hen te bezien of het onderzoek kan dienen als basis voor een visie op de leefbaarheid van Zegveld t.b.v. het omgevingsplan.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
112	112.2	17369	Graag ruimte in het afwegingskader voor een dorpswindpark en een dorpszonneweide om te kijken of en hoe Zegveld dit wil vormgeven.	De gemeente vindt het vanuit cultuurhistorisch oogpunt en vanuit het oogpunt van de nabijheid van Natura2000 gebied onwenselijk om grootschalige windturbines nabij Zegveld mogelijk te maken. Om dezelfde reden wil de gemeente eerst aanvullend onderzoek doen naar de effecten van zonne-energie rond Zegveld, voordat besloten wordt het gebied al dan niet open te stellen voor zonnevelden ten behoeve van de opgave na 2030.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
113		17380	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
114		17382	Ondersteuning van de bevindingen uit het leefbaarheidsonderzoek Zegveld van Woerden Energie	De gemeente neemt akte van uw ondersteuning van het verzoek van Woerden Energie inzake Zegveld. Zie reactie 112.2 voor nadere toelichting.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
115	115.1	17385	Participeren had aan de klimaattafels gemoeten, want nu nepparticipatie.	De inrichting van het participatieproces aan de klimaattafels is een nationale bevoegdheid. Gemeente Woerden werkt binnen de landelijke kaders, zoals vastgelegd in de Klimaatwet en het klimaatakkoord. Gemeente Woerden is het proces open ingestap met de vraag naar wat inwoners belangrijk vinden en hoe inwoners aankijken tegen wind- en zonne-energie. Deze inbreng is samen met onder andere een technische analyse en ruimtelijke visie stapsgewijs uitgewerkt tot het concept-Afwegingskader. De opbrengsten van de verschillende fases zijn uitgebreid teruggekoppeld aan inwoners en gemeenteraad.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
115	115.2	17385	Ook afstand woning-molens is aangepast in loop proces. Horizonvervuiling, gezondheidsproblemen, biodiversiteit. Beschermde diersoorten. Bouwen woningen en bedrijven wordt nog moeilijker.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7. Het effect op landschap, biodiversiteit en beschermde diersoorten is meegewogen in het concept-Afwegingskader.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
115	115.3	17385	Vervalt status beschermd gebied van het Groene Hart?	De beschermde status die het Groene Hart als Nationaal Landschap genoot is in 2011 opgeheven. In de Nationale Omgevingsvisie is het Groene Hart wel als speciaal gebied aangewezen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
116		17387	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
117		17389	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
118	118.1	17390	Wij zien dat de gemeente reeds grondig onderzoek heeft uitgevoerd in samenwerking met de inwoners van Woerden. Voor het overgrote deel kunnen wij ons ook vinden in het voorgestelde afwegingskader. Echter zien wij een risico, waar verschillende andere gemeentes eerder al tegenaan zijn gelopen. Wij zien dat een gemeente, die meerdere (toekomstige) geschikte gebieden heeft maar zich in eerste instantie beperkt tot slechts één specifiek relatief klein gebied, vaak de volgende bezwaren krijgt: • Clustering van alle projecten binnen een relatief klein gebied is niet wenselijk; • Grote landschappelijke impact binnen een klein gebied; • Relatief klein aanbod van projecten waardoor het minst slechte park een vergunning krijgt terwijl er veel betere alternatieven kunnen zijn in een ander gebied; • Slechte verdeling van de netcapaciteit.	De gemeente maakt een bewuste keuze voor clustering van de opgave in een beperkt gebied. Dit gebeurt op basis van de inbreng van inwoners, van landschappelijke belangenorganisaties en op basis van ruimtelijke visie. De voorgestelde procestrechter en beoordeling van initiatieven dient te borgen dat de beste initiatieven een vergunning krijgen. Bij de keuze van zoekgebieden is rekening gehouden met de beschikbare netwerkcapaciteit.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
118	118.2	17390	De gemeente Woerden geeft aan dat het afwegingskader is gemaakt om enerzijds makkelijk te reageren op initiatieven en anderzijds inzichtelijk te maken welke locaties gestimuleerd kunnen worden om een invulling te geven aan de opgave om duurzame energie op te wekken. Bij voorbaat wordt het overgrote deel van de gemeente uitgesloten/in de wacht gezet en gaat de gemeente voorbij aan het doel om duurzame energie op te wekken op de meest geschikte plekken binnen de gemeente. Door nu specifiek een relatief klein gebied aan te wijzen is er een grote kans dat “betere” locaties niet kunnen worden beoordeeld en de kans is groot dat “minder geschikte” locaties worden ingezet omdat er een keuze gemaakt moet worden in een bij voorbaat beperkt gebied. Ook is het aannemelijk dat er niet voldoende geïnteresseerde grondeigenaren zijn binnen het relatief kleine gebied, de meeste agrariërs willen immers niet met hun bedrijf stoppen of inkrimpen, en zodoende de doelstelling voor 2030 niet op tijd wordt behaald.	De gemeente heeft op basis van de inbreng van inwoners, landschappelijke organisaties, ruimtelijke visie, netwerkcapaciteit, wettelijke kaders en provinciale beleidskaders keuzes gemaakt ten aanzien van de beste zoekgebieden. Binnen deze zoekgebieden is naar mening van de gemeente voldoende ruimte om de opgave voor 2030 te behalen. Zeker voor zonne-energie is de tijd tot 2030 in verhouding tot de tijd die nodig is voor realisatie nog ruim voldoende om aanvullende zoekgebieden aan te wijzen mocht de huidige inschatting onjuist zijn.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
118	118.3	17390	Verzoek openstelling zone D17 voor zonneweide van circa 10 ha op agrarisch bedrijf zonder opvolging.	Een van de redenen voor het opstellen van het Afwegingskader is dat de gemeente Woerden wil voorkomen dat zonnenvelden gevestigd vanwege bedrijfsbeëindiging. De gemeente is van mening dat dit niet de doorslaggevende factor mag zijn voor de locatiekeuze van een zonnenveld. Om die reden is gemeente Woerden al geruime tijd in gesprek met de provincie om te komen tot 'energieruilverkaveling', waarbij goede grond van agrariërs die hun bedrijf willen beëindigen geruimd kan worden met minder goede grond van agrariërs die hun bedrijf voort willen zetten. De minder goede grond kan vervolgens ingezet worden voor bv. zonneweides.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
119		17392	Verzoek verruimen kleinschalig zonnepark naar 2 ha om meer kostenefficiënt te maken.	De gemeente neemt akte van deze wens, maar gaat hier niet in mee. Landschappelijke inpassing en een maatvoering die passend is bij lintbebouwing wegen in deze zwaarder dan kostenefficiëntie voor de initiatiefnemer.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
120		17393	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonnenveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
121	121.1	17394	Bewoner Schilderskwartier: wéér opgeschrikt. Alleen inzet op zon en wind, geen alternatieven zoals kernergie en waterstof. Maximaal zon op dak. Geld vrijmaken voor één of twee kernreactoren kunnen regio uitbundig voorzien van enerige.	De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES U16 en het klimaatakkoord. Hiervoor zal ook de gemeente Woerden actie moeten ondernemen voor duurzame opwek. Momenteel zijn windparken en zonneparken de meest volwassen technieken om de doelen tot 2030 te halen. Kernenergie kan in de toekomst een rol spelen. Kernenergie kan niet voor 2030 worden gerealiseerd en de locatiekeuze is een landelijke bevoegdheid, er zijn geen aangewezen locaties voor kenenergie in gemeente Woerden of binnen de RES-U16. Waterstof is geen energiebron, maar een energiedrager. Om waterstof te produceren is een bron nodig, bijvoorbeeld windenergie of zonne-energie. Bij de omzetting van elektriciteit naar waterstof gaat energie verloren. In het Afwegingskader is aangegeven dat ingezet wordt op zon op dak.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
121	121.10	17394	De afstand tussen woningen en windturbines zou aangepast moeten worden van 500 naar 1.500 meter.	Geluidshinder van windturbines hangt samen met het geluidsniveau en met de acceptatie van omwonenden. Op basis van het advies van de GGD en ODRU ziet het college geen aanleiding om de afstand tussen woningen en windturbins te vergroten tot 1.500 meter.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
121	121.11	17394	Participatie afdwingen op straffe van geen vergunning.	De gemeente is geen voorstander van instemmingseisen voor hernieuwbare elektriciteit, de Omgevingswet geeft een inspanningsplicht voor participatie, ook de in voorbereiding zijnde wetsvoorstel versterking participatie op decentraal niveau spreekt van inspanningsplicht. De gemeente geeft in de procestrechter aanvullende voorwaarden, waaronder de mogelijkheid dat een initiatiefnemer aanvullende activiteiten dient te ontplooiën.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
121	121.2	17394	Opwek met zon en wind is niet constant, dus kolen- of biomassacentrales? Of aardgas winnen uit de noordzee of importeren uit buurlanden.	De opwek met zon- en windenergie is inderdaad niet constant, maar vullen elkaar goed aan. Om die reden stelt het college een combinatie van wind- en zonne-energie voor. Op welke wijze de overblijvende onbalans tussen vraag en aanbod van elektriciteit wordt opgelost is een verantwoordelijkheid van de energiebedrijven en netwerkbedrijven. Het toezicht hierop is landelijk geregeld via de Elektriciteitswet. De benodigde flexibiliteit kan geregeld worden via bv. energieopslag of vraagsturing. Kolen- en gascentrales zijn slechts in beperkte mate een alternatief, omdat de elektriciteitssector haar CO2-uitstoot in 2030 fors moet verminderen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
121	121.3	17394	Waterstof wordt te weinig gemaakt in Nederland. Kijken naar landen om ons heen.	De keuze voor import van waterstof is aan de landelijke overheid, dit valt buiten de scope van het Afwegingskader.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
121	121.4	17394	Ik ben geen voorstander van de RES, de noodzaak om regionaal voor 2030 een bepaald quotum aan hernieuwbare energie op te wekken.	De gemeente neemt kennis van uw standpunt. In Nederland is landelijk in de wet vastgelegd dat de CO2 uitstoot vermindert dient te worden met ten minste 49% in 2030 en 95% in 2050. Het doel voor 2030 is uitgewerkt in het klimaatakkoord, het eerste klimaatplan conform de klimaatwet. In het klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt over het quotum hernieuwbare elektriciteit op land en op zee. Het is aan gemeenten om via de regionale energiestrategie aan te geven welk aandeel ze daar in willen leveren. Het is aan de raad om hier een keuze in te maken.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
121	121.5	17394	Er moet zoveel als mogelijk een combinatie worden gemaakt met minimaal één ander thema zoals recreatie, natuurontwikkeling, waterbeheer, bodemdaling, landschapsversterking etc. Dit lijkt me tamelijk utopisch, of is een windturbine "natuurontwikkeling" of gaan we recreëren in een zonnenveld?	Er zijn verschillende voorbeelden van combinaties van thema's in Nederland. In buurgemeente Montfoort wordt gewerkt aan een Energietuin, waarin een zonnenveld samen moet gaan met recreatie. Ook elders zijn hier reeds voorbeelden van te vinden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
121	121.6	17394	Naast de monitoringsverplichting zou er ook een handhavingsverplichting voor de gemeente inclusief een passend sanctiebeleid moeten gelden.	De omgevingsdienst / gemeente zijn verantwoordelijk om te zorgen dat de regels in een vergunning worden nageleefd. Tevens kan een omwonenden altijd een handhavingsverzoek indienen. Op basis hiervan moet de gemeente actie ondernemen en een terugkoppeling geven. Hierdoor is er een garantie dat de gemeente zal handhaven.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
121	121.7	17394	Hoe tijdelijk is tijdelijk uit het afwegingskader? Wees specifiek en geef een termijn !	Hoe tijdelijk tijdelijk is hangt af van afspraken met de initiatiefnemers en omwonenden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
121	121.8	17394	Daarnaast mag ik hopen, dat aan de vergunning voor het plaatsen van een windturbine c.q. zonnenveld tevens de verplichting wordt gekoppeld om na afloop van de vergunningsperiode de rommel op te ruimen en het landschap in zijn oorspronkelijke staat terug te brengen.	De opruimplicht is opgenomen in het Afwegingskader en ook in de Provinciale Omgevingsverordening.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
121	121.9	17394	Hoe duurzaam zijn zonnepanelen en windenergie? Hoelang gaan ze mee? Hoeveel CO2 reductie behalen ze?	Windturbines hebben een economische levensduur van 15-20 jaar en hebben de CO2 uitstoot die nodig is voor hun productie binnen een à 2 jaar terugverdient.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
122	122.1	17398	81 GWh is lage ambitie ten opzichte van het energieverbruik van Woerden. Mijns inziens ruimtelijk en politiek bezien maar weinig betekenis als niet óók de lange termijn in ogenschouw wordt genomen. Wat is ruimtelijke impact als de lange termijn opgave voor 2050 in ogenschouw wordt genomen?	Het college deelt de mening dat 81 GWh een lage ambitie is ten opzichte van het energieverbruik van Woerden en stelt daarom een hogere ambitie van 112 GWh voor. De ruimtelijke impact van de lange termijn opgave voor 2050 is van vele factoren afhankelijk. Een belangrijke vraag is welke keuzes landelijk gemaakt worden ten aanzien van wind op zee, kernenergie en de import van energie. Ook energiebesparing, warmtetransitie en innovaties zoals geothermie hebben effect op de ruimtelijke impact van de opgave van 2050. Om die reden vindt het college het niet zinvol om de ruimtelijke impact van de opgave van 2050 inzichtelijk te maken.	Deze reactie geeft aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader. De opgave voor 2030 wordt opgehoogd.
122	122.2	17398	Visuele impressies geen volledig beeld en misleidend. Gekozen standpunten te ver weg, veel obstakels op de voorgrond. Geen enkel beeld met volledige rij opstelling in beeld. Beleving is subjectief en afhankelijk van locatie (rijdens over snelweg versus wandelend over klompenpad). Er zouden beelden vanuit Montfoort-Heeswijk toegevoegd moeten worden.	De standpunten zijn gekozen op basis van landschappelijke zichtlijnen en vanaf typerende en kenmerkende punten in gemeenten Woerden. Daarbij is in deze fase niet gekozen voor een volledig beeld, maar voor een impressie. In een volgende fase zullen de beelden aangevuld worden met andere locaties.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
122	122.3	17398	Waarom zonneparken 2,5 m (veel te) hoog? De kweek van bv. zachtfruit is niet in verhouding tot uitwerking op landschap. Een groene rand van 3 meter of meer aan rand kavels met zonnepanelen verzacht de impact en helpt de biodiversiteit enigzins. Is zuidorientatie van zonnepanelen mogelijk met de wens om historische verkavelingen te laten volgen?	Zie reactie 100.10.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
123		17400	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonnenveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
124	124.1	17401	Recycling problemen van 20 jaar geleden en nu.	Hergebruik van oude windturbines is een belangrijk thema. Er bestaat een secundaire markt waarin afgebroken windturbines op andere plekken een tweede leven krijgen. Feit blijft echter dat na beëindiging van de levensduur een deel van de windturbines (met name de wieken) moeilijk gerecyled kunnen worden. Hiernaar wordt op dit moment veel onderzoek gedaan. Desalniettemin acht de gemeente het belang van een transitie naar een duurzame energievoorziening groter. Het afwegingskader en de provinciale omgevingsverordening bevatten een opruimplicht, waarmee fabrikanten en initiatiefnemers gestimuleerd worden om recycling verder te brengen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
124	124.2	17401	Het gebruikte isolerend kortsluiting voorkomend SF6 (Sulfur Hexafluoride) broeikasgas voor de eeuwigheid in de stratosfeer blijft.	Zwavelhexafluoride (SF6) is inderdaad gas dat wordt gebruikt in elektrische installaties, zoals windturbines, als isolator. In principe is het niet de bedoeling dat het gas in de atmosfeer te-rechtkomt, maar hier en daar kan er wat weg lekken. Fabrikanten proberen het gebruik van dit gas terug dringen echter is het effect heel klein. Het programma Radar heeft in november 2019 nagerekend dat de schade die windmolens met het eventuele lekken van SF6 aan het klimaat toedoen ongeveer 0.001% van de CO2-uitstoot die windmolens van zichzelf besparen. De industrie werkt aan alternatieven voor SF6 en de EU werkt aan een herziening van de F-gassen verordening. De verwachting is dat de Europese Commissie een voorstel tot verdere uitfasering van SF6 zal doen, omdat de EU zonder maatregelen na 2030 niet zal voldoen aan het Montreal Protocol (gat in de ozonlaag) en SF6 een belangrijk broeikasgas is waarvan de emissies zonder aanvullende maatregelen oplopen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
124	124.3	17401	Windturbines en zonnepanelen leveren geen constante stroom	Het is bij de gemeente bekend dat de variabele stroomproductie van windturbines uitdagingen met zich meebrengt voor het elektriciteitsnet. (Regionale) netbeheerders zijn daarom ook nauw betrokken bij de gesprekken die momenteel in het kader van de Regionale Energie Strategie worden en zijn gevoerd. Dit valt buiten de reikwijdte van het voorliggende afwegingskader duurzame elektriciteit.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
124	124.4	17401	Windturbines zorgen voor slagschaduw en een altijd aanwezige bromtoon. Het Activiteitenbesluit Milieubeheer sluit niet aan op Europese richtlijn 2001/42/EG +. Deze Europese richtlijn gaat voor dat van de lidstaten en dat het ontbreken van een goed technisch onderbouwde m.e.r. al voldoende is om projecten te stoppen of af te breken. België is dat al eens overkomen.	In het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn normen ten aanzien van geluid en slagschaduw door windturbines opgenomen. Hiermee wordt de hinder door windturbines tot een aanvaardbaar niveau beperkt. Aanvullend op de normen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer heeft de gemeente Woerden bovendien een afstandsnorm van 500 meter in het afwegingskader opgenomen. Uit een recente literatuurstudie door het RIVM (genaamd health effects related to wind turbine sound, an update) is niet gebleken dat laagfrequent geluid voor extra hinder zorgt tot die gerelateerd aan "gewoon" geluid. Laagfrequent geluid wordt, net als "gewoon" geluid, wel in akoestisch onderzoek meegenomen waarbij ook rekening wordt gehouden met het gegeven dat laagfrequent geluid verder draagt. Het standpunt van het rijk is dat de Nederlandse algemene regels voor windturbines zoals opgenomen in het Activiteitenbesluit niet plan-merplichting zijn. Op basis van eerdere arresten van het HvJ EU heeft de Afdeling in 2019 geoordeeld dat er geen plan-merplicht geldt voor deze algemene regels. Die lijn kan de Afdeling naar mening van het Rijk blijven hanteren, omdat het arrest Vlarem II geen nieuwe inzichten biedt t.o.v. eerdere arresten. Dit standpunt is door de minister van lenW ook in de beroepsprocedures van 6 april 2021 naar voren gebracht en verdedigd. Aanvullend stelt het college voor om de striktere WHO-richtlijnen voor geluid van windturbines te hanteren. Zie reactie 5.2 en reactie 7.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
124	124.5	17401	We niet vooraf volledig op de hoogte zijn van de gegeven subsidies, de kosten die gemaakt worden om de turbines op land en zee aan te sluiten op het net, met dikke kabels van koper kilometers lang en vanuit zee nog eens extra lang. Vooral buitenlandse investeerders daar rijker van worden en er met ons belastinggeld ervandoor gaan door alle subsidies.	Het subsidiebedrag waar bij de ontwikkeling van een windpark aanspraak op kan worden gemaakt wordt jaarlijks bijgesteld door het PBL in navolging van de prijsveranderingen op de markt. Over het algemeen gelden windturbines in Nederland als de meest kostenefficiënte vorm van duurzame energieopwekking. Bij windparken op land komen de kosten voor de netaansluiting hierbij voor rekening van de ontwikkelaar van het windpark. Wind op zee valt buiten de reikwijdte van het Afwegingskader.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
124	124.6	17401	Wij als burgers vooraf nergens in gekend zijn en worden en nu als doekje voor het bloeden zogenaamd mogen meepraten maar zeker niet besluitvormend worden gehoord.	Gemeente Woerden heeft vanaf begin 2020 een transparant participatieproces gevormd, waarbij vanaf begin af aan door de gemeenteraad is vastgelegd dat de raad het beslissingsbevoegd is over het Afwegingskader. Het college heeft het participatieproces conform dit raadsbesluit uitgevoerd en hier ook gedurende het gehele proces over gecommuniceerd.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
125		17405	Geen lelijke windmolens in ons mooie landschap. Graag openheid geven ipv jullie plannen erdoorheen proberen te drukken.	Er is een transparant proces geweest de afgelopen anderhalf jaar. De gemeente heeft de tussentijdse opbrengsten uit het participatieproces ook gecommuniceerd via de nieuwsbrief, website en raadsinformatiebrieven. Het is de gemeente niet duidelijk wat er bedoeld wordt met de vraag om openheid te geven.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
126		17406	Normaal om burgers te betrekken bij de besluitvorming. Windturbines met gigantische hoogte. Afstand 10 keer tiphoogte is 2,4 km, dus geen windmolens. Spelregels veranderd. Gevolgen: boeren voordeel, burenruzies, gezondheidsproblemen, slagschaduw, geluidsoverlast. Slechte ervaringen met zendmast, na verwijderen geen klachten meer. Oplossingen: zon op dak, geluidsscherm A12 met zonnepanelen, kernenergie in toekomst, windturbines op zee, inzetten op waterstof. Broeikasgas SF6 in mast turbine. Wil als bewoner graag meepraten in de RES 1.0.	Alle vormen van duurzame energie zijn nodig om de Europese en nationale doelstellin-gen van 16% duurzame opgewekte energie in 2023 te behalen. In het nationale Klimaat-akkoord is opgenomen dat ten minste 35 terawattuur (TWh) aan hernieuwbare energie op land gerealiseerd moet worden. De invulling hiervan zal waarschijnlijk techniekneutraal zijn In Nederland is windenergie één van de goedkoopste manieren om duurzame energie op te wekken. Bij windenergie door middel van windturbines behoren de kosten per opge-wekte kWh tot de laagste van alle duurzame opwekkings-vormen. Om aan de ambitieuze doelstelling voor hernieuwbare energie op land te voldoen zal windenergie komende jaren één van de meest kosteneffectieve wijzen om hernieuwbare energie te produceren zijn. Kernenergie is niet realiseerbaar voor 2030 en is een landelijke bevoegdheid. Zwavelhexafluoride (SF6) is inderdaad gas dat wordt gebruikt in elektrische installaties, zoals windturbines, als isolator. In principe is het niet de bedoeling dat het gas in de atmosfeer te-rechtkomt, maar hier en daar kan er wat weg lekken. Fabrikanten proberen het gebruik van dit gas terug dringen echter is het effect heel klein. Het programma Radar heeft in november 2019 nagerekend dat de schade die windmolens met het eventuele lekken van SF6 aan het klimaat toedoen ongeveer 0.001% van de CO2-uitstoot die windmolens van zichzelf besparen. Zie verder reactie 124.2.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
127		17411	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
128	128.1	17418	Schrijvers afwegingskader vooringenomen. Reijerscop afvoerputje gemeente. Veel tegenstrijdigheden in concept. Huidige bestemmingsplannen heel streng. Landschappelijk: Breudijk is geen gaaf ontginningsgebied, want wordt doorsneden met spoorlijn. Reijerscop: dynamisch gebied zonder natuurwaarden. Niet juist! Al 40 jaar bezig met agrarisch natuurbeheer. Weidevogelbeheer en botanisch randbeheer: goede waardes die met zonneweiden zullen verdwijnen. Ook geen oplossing voor biodiversiteit en bodemdaling. Uitdrogen bodem geeft extra CO2 uitstoot.	De gemeente neemt akte van uw mening over de schrijvers van het afwegingskader. Het Afwegingskader vormt een van de bouwstenen voor de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. Het schept de kaders om nieuwe opgaven, zoals de energietransitie, een plaats te bieden in het landschap. Dat zonneweides negatieve effecten kunnen hebben op weidevogels is bekend, reden voor de gemeente om de provinciale weidevogelkerngebieden uit te sluiten voor zonne-energie. Zonneweides kunnen wel ruimte bieden om het waterpeil te verhogen, waardoor verdroging en bodemdaling beperkt worden. Ook biedt het kansen voor kruidenrijke mengels, waardoor andere vormen van biodiversiteit (planten en insecten) juist toe kunnen nemen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
128	128.2	17418	Er is niets gedaan met de consultatierondes. Voorkeur voor 2 windmolens langs A12 in polder Bijleveld. Beoogde locatie Reijerscop is niet goed: lijn lange wetering aanhouden.	De opbrengsten van de verschillende consultatierondes zijn verwerkt in het concept-Afwegingskader. Zonnepanelen in de berm of in geluidsscherm langs de A12 staan hoger op de prioriteringslijst dan polder Reijerscop. Op basis van de consultatierondes is de gemeente tot de conclusie gekomen dat een gebiedsproces in Reijerscop nodig is, in dit gebiedsproces zal samen met bewoners, omwonenden en belangenorganisaties een verdiepingsslag gemaakt worden op de algemene voorwaarden uit het Afwegingskader. De gemeente deelt de voorkeur voor 2 windmolens in polder Bijleveld niet. De huidige visualisaties zijn een impressie en vormen niet de door de gemeente beoogde zoeklocatie. De gemeente neemt de suggestie om de Lange Weterin gaan te houden mee voor de volgende fase, onder voorbehoud van instemming door de raad met het afwegingskader.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
128	128.3	17418	Zonnepanelen in berm of geluidsscherm A12.	De gemeente onderschrijft de kansen die zonnepanelen in de berm of op een geluidsscherm van de A12 bieden. Deze optie maakt onderdeel uit van de direct open te stellen zoekgebieden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
128	128.4	17418	Sociale grondvergoeding concreter uitwerken. 50% lokaal eigendom moet verplichting zijn.	De sociale grondvergoeding kan tijdens het gebiedsproces concreter uitgewerkt worden. Het is juridisch niet mogelijk om lokaal eigendom verplicht te stellen, wel zal de gemeente initiatieven die inzetten op ten minste 50% lokaal eigendom hoger scoren.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
128	128.5	17418	Vorig jaar aangedrongen bij gemeente Utrecht 800 m afstand van lintbebouwing.	Zie reactie 5.2.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
128	128.6	17418	Stop met framing en polarisatie dat landbouw oorzaak teruggang flora en fauna, want de oorzaak is het afwegingskader.	Het is de gemeente onduidelijk op welke framing en polarisatie bedoeld wordt. De achteruitgang van flora en fauna valt buiten het kader van het Afwegingskader.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
128	128.7	17418	Als landschap toch niet belangrijk is, dan pleiten voor boerderijmolentjes van 23 of 35 m. Verzoek volledige brief naar raad. Bijlage: filmpje van Groene Rekenkamer.	Het gemeente hecht veel waarde aan de ruimtelijke kwaliteit en het landschap. Dit vormt een belangrijk onderdeel van het Afwegingskader. Het is ook de reden dat gemeente Woerden de maximale hoogte van boerderijmolens op 15 meter ashoogte (ongeveer 21 meter tiphoogte) wil handhaven).	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
129		17422	Tegen	Wij nemen akte van uw opmerking dat u geen zon-- of windpark wilt in Woerden. In Nederland is het klimaatakkoord vastgesteld waarin bepaalde doelen zijn vastgesteld. De doelen worden verder uitgewerkt in de RES. De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES waarin momenteel wordt gekeken naar zonne- en windparken. Vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans is mix van zon en wind nodig.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
130		17427	Windwokkels in middenberm A12. Capaciteit Zonnebloem zonnepaneel ontbreekt. Zonnevelden en windmolens beperken woningbouw. Nieuwbouw zou zelfvoorzienend moeten zijn qua energie. woerden moet zorgen voor meer groen! Tegels lichten voor meer groen- en bloemstroken.	Windwokkels en de zonebloem zonnepaneel leveren niet genoeg bijdragen om de doelen te bewerkstelligen. Zij kunnen een kleine toevoeging doen, maar zijn geen vervanging voor de huidige zonneparken en windturbines. Wanneer dit in de toekomst verandert zullen zij worden meegenomen in het afwegingskader. Verder geldt dat nieuwbouw wordt voorzien van zonnepanelen. Voor meer groen geldt dat de gemeente hier ook mee bezig is.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
131		17442	Normaal om burgers te betrekken bij de besluitvorming. Windturbines met gigantische hoogte. Afstand 10 keer tiphoogte is 2,4 km, dus geen windmolens. Spelregels veranderd. Gevolgen: boeren voordeel, burenruzies, gezondheidsproblemen, slagschaduw, geluidsoverlast. Slechte ervaringen met zendmast, na verwijderen geen klachten meer. Oplossingen: zon op dak, geluidsscherm A12 met zonnepanelen, kernenergie in toekomst, windturbines op zee, inzetten op waterstof. Broeikasgas SF6 in mast turbine.	Zie reactie 126	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
132		17445	Normaal om burgers te betrekken bij de besluitvorming. Windturbines met gigantische hoogte. Afstand 10 keer tiphoogte is 2,4 km, dus geen windmolens. Spelregels veranderd. Gevolgen: boeren voordeel, burenruzies, gezondheidsproblemen, slagschaduw, geluidsoverlast. Slechte ervaringen met zendmast, na verwijderen geen klachten meer. Oplossingen: zon op dak, geluidsscherm A12 met zonnepanelen, kernenergie in toekomst, windturbines op zee, inzetten op waterstof. Broeikasgas SF6 in mast turbine.Wil als bewoner graag meepraten in de RES 1.0.	Zie reactie 126 .	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
133		17446	Reijerscop niet geschikt voor windmolens: geluidsoverlast aan bewoners, nog geen uitsluitel, maar wel is volgens RIVM hinder/slaapverstoring aangetoond. Onder punt 6.15 staat geluidsoverlast. Accumulatie snelweg en spoorlijn. Deelt niet de mening dat waar geluid is er nog wel wat bij kan. Geluidsoverlast is serieus. Geluidsnorm teruggebracht, maar is Lden (jaargemiddelde. Afstand molen tot bebouwing: windmolens te dichtbij in vergelijking met Denemarken (4 x tiphoogte) en Duitsland (10 x tiphoogte). Windmolens geven slagshaduw. Voorbeeld RVO leidt tot 1800 m, maar dit wordt lang niet gehaald. Waardevermindering van woningen. Dus geen windmolens in Reijerscop bij Harmelen. Planschade compenseert allen financiële schade, niet de gezondheidsschade. Energie uitsluitend uit zonnevelden, voldoende landoppervlak voor in Lopikerwaard.	Voor het aspect geluid en gezondheid is advies gevraagd aan de GGD. Op basis hiervan heeft de gemeente Woerden een afstand aangehouden tot woonbebouwing van 500 meter. Dit komt overeen met ongeveer 45 dB Lden. Dit is strenger dan de huidige norm. Hiermee neemt de gemeente Woerden de gezondheid van omwonenen serieus. Zie voor nadere toelichting reactie 5.2 en reactie 7. Voor slagschaduw geldt dat Nederland al een strenge norm heeft, maximaal 5 uur en 40 minuten per jaar. Er is niet aangetoond dat deze hoeveelheid slagschaduw leidt tot gezondheidsschade. Omtrent het aspect waardevermindering geldt dat de planschade zal worden verhaald op de initiatiefnemers via afspraken in de anterieue overeenkomst. Uitsluitend energie uit zonnevelden levert hogere netwerkkosten op, zorgt voor onbalans probleem en levert de meeste elektriciteit in de zomer. De grootste vraag zit echter in de winter. Volgens scenario's van KNMI levert een scenario waarbij zonne- en windenergie elk jaargemiddeld even veel energie leveren als er nodig is voor direct gebruik de minste vraag naar reserve-opslag op. Nederland kan dan volstaan met een reserve-opslag van 8 maal het daggebruik.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
134		17448	Inwonersbelangen dient petitie in met 1205 ondertekenaars	De gemeente Woerden neemt akte van de petitie.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
135		17452	Hierbij willen wij graag laten blijken dat wij het niet zien zitten om tegen windmolens aan te kijken. Met alle negatieve en nadelige gevolgen voor gezondheid van dien. Laat het groene hart het groene hart blijven!	Wij nemen akte van uw opmerking dat u geen windpark wilt in Woerden. In Nederland is het klimaatakkoord vastgesteld waarin bepaalde doelen zijn vastgesteld. De doelen worden verder uitgewerkt in de RES. De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES waarin momenteel wordt gekeken naar zonne- en windparken. Vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans is mix van zon en wind nodig. De gemeente heeft advies gevraagd over het gezondheidseffect van wind- en zonne-energie aan GGDrU en ODRU. Als gevolg hiervan stelt het college voor om de WHO-richtlijnen voor geluid van windturbines te volgen in plaats van het Activiteitenbesluit. Zie reactie 5.2 en reactie 7 voor nadere toelichting.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
136		17453	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
137		17456	Steunt ingediende bezwaren inwoners Reijerscop tegen plaatsen windmolens en zonnevelden in open gebied. Aantasting natuuer en landschap. Vogels en dieren hebben beter gehoor en ervaren meer overlast. Ieder dak volleggen en investeren in opslag (accu's) langs snelwegen of rand industrieterrein. Op zee nog plaats voor windmolens.	De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES U16. In het Klimaatakkoord is vastgelegd dat windmolens op zee niet mee tellen voor het bod van de gemeente Woerden. In het afwegingskader zet de gemeente Woerden in op zon op dak. Echter, dit is niet genoeg om de opgave van de gemeente Woerden te halen. Hiervoor moet er ook worden ingezet op windmolens en zonneparken. Beide zullen een invloed hebben op natuur en landschap. Voor concrete plannen geldt dat hiervoor een landschappelijk en ecologisch onderzoek uitgevoerd dient te worden. Voor wat betreft opslag, de gemeente Woerden snapt het belang hiervan. Echter, de keuze voor opslag is aan initiatiefnemers. Wind op zee is geen onderdeel van het Afgwingskader. In het Klimaatakkoord is wel afgesproken dat het grootste deel van de opgave voor 2030 op zee gerealiseerd wordt. De zee is niet leeg, ook daar zijn andere belangen van bv. visserij, gaswinning, scheepvaart en natuur.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
138	138.1	17461	Dus naast het feit dat er bedacht is om windmolens bij de snelweg te zetten waar huizen tussen staan is er ook een reden om nog eens na te denken of we wel moeten aansluiten op het netwerkstation Rijnenburg. Het is namelijk ook een overweging die we totaal niet begrijpen. Ons landelijke netwerk van Hoogspanning en leidingnetten zijn aangelegd om de stroom te transporteren van de energie centrales naar het binnenland en niet om aan te sluiten op netten die reeds aan hun maximale vermogen zitten. Het komt dus op het punt waardoor de investeringen in wind en zon er niet meer uitkomen aangezien we ze stil moeten zetten omdat het net het dan vaak niet meer aankan als het voor de energie opbrengst een mooie dag is. (Mooie dag met wind is een klote dag voor ons, los van het feit dat we het niet eens kwijt kunnen). Mijn inziens is dit niet en niet volledig onderzocht en komen we in de problemen als de er op dagen met zon en wind er meer opwekken dan het HS (Hoogspanningsnet) kan opvangen. Het zou betekenen dat er afgeschakeld moet worden om het tussenspannings en dus hoogspanning net niet te over te belasten. (Te veel is dus niet altijd goed en zonde van al het leed, maar ja we hebben de doelen gehaald zal men dan weer argumenteren.)	Het is aan initiatiefnemers om transport van de opgewekte elektriciteit naar het netwerk te regelen. Dat de capaciteit van het (regionale) elektriciteitsnetwerk een knelpunt kan zijn wordt breed onderkend en is nadrukkelijk onderwerp van gesprek tussen netbeheerders, rijk en lagere overheden. Gemeente Woerden heeft Stedin betrokken bij de totstandkoming van het Afwegingskader. Stedin is ook betrokken bij de regionale energiestrategie en voert een netwerkimpactanalyse uit op basis van de plannen van de verschillende gemeenten. Het is mogelijk dat er dagen komen waarop meer elektriciteit wordt opgewekt dan het netwerk aan kan. Er zijn diverse oplossingen voor ontwikkeling, waaronder energie-opslag en vraagsturing.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
138	138.2	17461	Er zijn vast alternatieven locaties voor Windmolens genoeg waar het niet tussen de bewoners komt te staan en de afstand tot woningen gerespecteerd worden. (in meters: 10x de tiphoogte).	De gemeente Woerden voert al geruimere tijd een proces om het afwegingskader op te stellen en vast te stellen. Hiervoor zijn ook verschillende informatieavonden georganiseerd waaruit de betreffende zoekzone naar voren is gekomen. De gemeente Woerden kiest ervoor om te gaan voor een energiemix van wind- en zonneenergie vanwege capaciteit op het netwerk. Omtrent de afstand tot de woningen het volgende: De gemeente heeft naar aanleiding van de vorig jaar door inwoners geuite zorgen over het mogelijke gezondheidseffect van windturbines een voorlopig advies gevraagd en gekregen van de GGD en de ODRU. GGDrU en ODRU adviseren in hun voorlopig advies ten minste de WHO-richtlijnen te volgen en uit te gaan van een geluidswaarde van 45 decibel in plaats van de 47 decibel uit het Activiteitenbesluit. Aan de hand van dit advies heeft het college de afweging gemaakt om hieraan de afstand van 500 meter tot woningen te koppelen. Dit is geen norm maar een indicatieve afstand om een maximale geluidsbelasting te bewerkstelligen. Het concept afwegingskader, inclusief de afstand van 500 meter, is voorgelegd aan de GGD en ODRU voor verder advies. Zie voor nadere toelichting reactie 5.2 en 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
138	138.3	17461	Nu er plannen zijn om juist ons Reijerscop grote windmolens te plaatsen zijn we dan ook erg van ontdaan. Nu wij er mee zitten om als zoek gebied te zijn bestempeld hebben we een buurtonderzoek gehouden of we dit wel willen en kunnen dragen dat wij het zoekgebied zijn voor zon en wind. We hebben daarvoor eerst een Online vergadering met de buurt gelegd waarin ieders zijn zegje kom doen en daarop een enquête laten invullen waarbij de uitslag duidelijk aangeeft dat 90% de windmolens niet zit zitten. Dit wetende is wat mij dan zo bevreemd dat we een zoekgebied vormen zonder op enige wijze betrokken te zijn en blijkt dat ieder die het aangaat dus niet op de hoogte is/was en/of gehoord is?? Van Participatie (wat actieve deelname betekent) dus geen enkele spraken. Hoe kan de gemeente Woerden zo langs ons heen gaan? Onbegrijpelijk! Zoals de wethouder Weger ons in ons persoonlijk gesprek al uitlegde is er van de voren met de inwoners van Woerden gesproken en dit als zoekgebied na alle afwegingen als 1e keus naar voren kwam. Het is dan best raar dat je zoekgebied wordt waar andere over hebben nagedacht en zelf wordt je niet gevraagd? (We begrijpen de bedenkers wel “ als het maar niet bij mij komt”).	De gemeente heeft in de afgelopen anderhalf jaar een zo transparant mogelijk proces willen voeren, waarin inwoners de mogelijkheid kregen om mee te denken over plekken waar en voorwaarden waaronder grootschalige energieopwek in de gemeente mogelijk is. De verschillende bijeenkomsten zijn in lokale media, met borden langs de weg, via sociale media en via de communicatiekanalen van de gemeente kenbaar gemaakt. Ook de plaatselijke en regionale media hebben op gezette tijden over dit onderwerp bericht. Het gaat hier overigens nog niet om concrete projecten. In het afwegingskader is duidelijk gemaakt welke gebieden windenergie mogelijk is, onder welke voorwaarden dat dan kan en hoe participatie dan verder verloopt. Als een belangrijke voorwaarde geldt de afstand tot woningen. Bovendien moeten mensen in de omgeving van een toekomstige windmolen betrokken worden bij de planvorming.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
138	138.4	17461	Met het zoekgebied voor het plaatsen van windmolens langs de snelweg is dus blijkbaar geen rekening gehouden met de woonlint. Ons mooie landelijk Reijerscop is z’n 6 kilometer lang en bestaat deels uit gemeente Utrecht (De Meern) en deels Woerden (Harmelen) en vroeger zelf deels gemeente Linschoten en heten we nog grote deels Veldhuizen. Door de woonlint staan er meer dan 65 woningen met gezinnen en heel veel Koeien. (Levende wezens) Reijerscop is veder onderbroken door de rijksweg A12 welke rond 1932 is aangelegd en sinds die tijd drukker en drukker geworden. We hebben dit geaccepteerd ook al is de geluidsnorm iedere keer bijgesteld we nu z’n 60 decibel aan continu geluid moeten dragen (ik kwam tegen in de stukken tegen dat het zelf 70 DB genormeerd is). Nu worden we dus mogelijk ingesloten tussen twee geluid bronnen De rijksweg en de windmolens ? (Hoe de wind ook waait het zal dus nooit meer rustig worden).	Er wordt ook voor lintbebouwing rekening gehouden met de geluidsnorm die voor windturbines geldt (deze is in de nacht strenger dan overdag). Als er meer specifieke locaties in beeld zijn moet er geluidsonderzoek gedaan worden om te kijken of de norm niet overschreden zou worden.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
139	139.1	17463	Ik maak groot bezwaar tegen de komst van windturbines in de gemeente Woerden. De giga grote turbines plegen een onaanvaardbare aanslag op het landschap. Dit open cope landschap met zijn kenmerkende vergezichten bestaat al vele honderden jaren en als uw plannen doorgaan is het aanzicht voorgoed verpest.	De gemeente neemt kennis van uw standpunt.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
139	139.10	17463	In de reactienota staan verder loze beloftes als: • We streven naar kwaliteitsverhoging van de natuurwaarden. • ... er aandacht moet zijn voor het verbeteren van het landschap. • Uitgangspunt voor het energielandschap is dat de maat en schaal van de bestaande slagenverkaveling behouden blijft. • We streven naar kwaliteitsverhoging van de natuurwaarden.	De genoemde punten zijn criteria waarop de gemeente initiatiefnemers zal beoordelen. Initiatieven die beter tegemoet komen aan deze punten zullen hoger scoren en meer kans maken op een vergunning.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
139	139.2	17463	De “opgave” Uitgangspunt voor alle plannen is de “Energietransitie RES-Regio U16” van 21 dec. 2018. • Dit rapport is achterhaald (peiljaar 2016) omdat daarna de corona crisis uitbrak wat enorme gevolgen heeft voor onze energievoorziening. Wellicht is nog niet alles duidelijk en blijvend, maar dat geldt zeker ook voor alle ramingen in het rapport voor 2050. O.a. het verkeer door de toename van thuiswerken, andere woonvoorkeuren, etc. zullen volgens velen definitief veranderen. • Het is niet duidelijk gemaakt hoeveel energie nu op een duurzame manier moet worden opgewekt in 2050. Er worden alleen wat “knoppen” geschetst waar je aan kan draaien, zoals meer of minder woningisolatie, meer of minder elektrische auto’s, etc. • Het verkeer heeft een aandeel van 46% in het energie verbruik waarbij 33% is toe te schrijven aan andere regio’s. Vanwege de centrale ligging van de U16 regio, moeten wij dus energie “aan andere regio’s leveren” omdat ze over onze wegen rijden. Dit klinkt onrechtvaardig. • Er wordt geen rekening gehouden met gedragsverandering, er wordt alleen gekeken hoe we de energie op een andere manier op kunnen weken. B.v., er wordt alleen gekeken hoeveel het oplevert als een benzine auto wordt vervangen door een elektrische. Gedragsverandering, b.v. minder auto rijden of OV door meer thuis te werken wordt geheel buiten beschouwing gelaten. • Door b.v. energie duurder te maken kan de vraag ook worden verminderd. Een simpele fiscale maatregel kan zomaar betekenen dat er geen turbines nodig zijn	De geschetste onzekerheden ten aanzien van de ramingen voor 2050 zijn voor de gemeente reden om enkel een doelstelling voor 2030 op te nemen in het Afwegingskader en deze in een beperkt aantal zoekgebieden te realiseren. Er is een groot aantal factoren waar gemeente Woerden beperkt invloed op heeft en die buiten de reikwijdte van het Afwegingskader vallen die van invloed kunnen zijn op de omvang van de opgave voor de periode 2030-2050. Duurder elektriciteit kan de vraag verminderen, duurder aardgas kan de vraag verhogen. Net als elektrificatie in de industrie, stijgende CO2-prijzen of landelijke keuzes met betrekking tot nieuwe kerncentrales en wind op zee. Deze ontwikkelingen vallen buiten de reikwijdte van het Afwegingskader.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
139	139.3	17463	Het “proces” • De gemeente wekte de suggestie dat burgers mee konden praten, maar wij mochten alleen wat suggesties geven. De uitkomst, de “opgave”, stond niet ter discussie. We mochten alleen onze voorkeur voor zon of wind aangeven, en waar dat moest komen. • Naar nu blijkt is het netwerk van Stedin de reden om 50% zon en 50% wind te kiezen. Deze randvoorwaarden waren niet duidelijk tijdens het proces, het blijkt pas achteraf. • Tijdens het participatie proces gaven verreweg de meeste deelnemers aan geen windturbines te willen. Het is gek dat het enige wat definitief besloten lijkt, windturbines betreft. Is het participatie traject alleen voor “de Bühne”. • Er wordt gesproken over lokale financiële participatie. Dit doet niets af van de impact van turbines op het landschap. Het lijkt meer op het met geld wegmasseren van bezwaren. Waarschijnlijk heeft “de gewone burger” hier niets aan en heeft alleen de “lasten”, aantasting van het landschap. • De informatie van de gemeente over dit onderwerp is bijzonder ingewikkeld. Op de info pagina https://www.woerden.nl/inwoners/duurzameopwek staat enorm veel erg ingewikkelde informatie met daarbij ook nog eens tientalle links naar verdere informatie met soms wel documenten van meer dan 100 pagina’s. Een gemiddeld burger zal hier niet aan beginnen. Moet hij/zij b.v. de “uitgangspuntennotitie concept afwegingskader Woerden” gaan lezen? Dit terwijl de gemeente stelt de burger nauw bij het proces te willen betrekken.	De landelijke overheid heeft in de klimaatwet opgenomen dat de CO2 uitstoot met 49% verlaagd dient te zijn en in 2050 met 95%. In het Klimaatakkoord, dat geldt als eerste klimaatplan, zijn afspraken opgenomen om deze doelstelling te bereiken. Een van de onderdelen van deze afspraken betreffen het opwekken van duurzame elektriciteit. Daarbij is afgesproken dat 49 TWh op zee wordt opgewekt, 35 TWh op land en 7 TWh op andere manieren (zoals kleine zonnedaken). In het klimaatakkoord is ook afgesproken dat gemeenten, provincies en waterschappen zich organiseren in regionale energie strategieën (RESsen). Ieder RES geeft zelf aan welk deel van de opgave van 35 TWh ze wil opwekken, waarbij landelijk is afgesproken dat enkel grootschalig zon (>15 kilowattpiek) en windenergie meetellen voor deze bijdrage. De raad van Woerden heeft besloten deel te nemen aan de RES-U16. In juni 2020 heeft de raad besloten welke bijdrage gemeente Woerden aan bod van de RES-U16 levert via het Afwegingskader. Tijdens het participatieproces hebben inwoners in elke fase aan kunnen geven geen wind- en/of zonne-energie binnen de gemeente te willen. Een minderheid van de inwoners heeft dit gedaan en dit is ook teruggekoppeld aan inwoners en raad. In fase 3, waarin de hoogte van de bijdrage aan RES-U16 werd toegevoegd, hebben inwoners de vraag gehad hoe hoog de bijdrage van gemeente Woerden aan de RES-U16 zou moeten zijn. Een meerderheid gaf de voorkeur aan een bijdrage tussen de 50-100% van het eigen elektriciteitsgebruik in 2030, wat meer is dan haalbaar met enkel zon op dak. Het college beseft dat elektriciteitsproductie een ingewikkeld onderwerp is en heeft gedurende het participatieproces diverse activiteiten georganiseerd om de kennis te vergroten. Het toegankelijk maken van verslagen en eerdere versies is bedoeld om inwoners die later aanhaken de kans te geven eerdere informatie tot zich te nemen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader. Het leidt wel tot aanpassingen aan de website, zodat duidelijker is voor inwoners wat de meest recente informatie is.
139	139.4	17463	Windturbines Het is onbegrijpelijk dat er windturbines geplaatst zouden worden terwijl de ruimte op daken nog nauwelijks wordt benut. Hieronder een voorbeeld van de benutting van daken van bedrijfspanden in Woerden. Alleen bij de rode kaders liggen zonnepanelen de rest is onbenut. Dit terwijl het verplicht is voor bedrijven om alle energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder uit te voeren. Maar de overheid handhaaft blijkbaar niet. Dat lijkt toch de eerste stap!	Het college heeft in de voorkeursvolgorde nadrukkelijk aangeven dat zon op dak de voorkeur heeft. Om verschillende redenen zijn niet alle daken volledig te vullen, het kan gaan om gebrek aan netwerkcapaciteit, een dakconstructie die niet geschikt is of een business case die niet sluitend is. Zonnepanelen voor bedrijven hebben een terugverdientijd van 8 - 14 jaar. Daarmee vallen ze buiten de bedoelde eis om maatregelen te nemen met een terugeverdientijd van 5 jaar.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
139	139.5	17463	Door het vlakke landschap zijn turbines van grote afstand te zien. En omdat ze bewegen trekken ze ook nog eens de aandacht. Als je over de Blindeweg van Harmelen naar Montfoort rijdt zie je de turbines in Houten duidelijk staan. Die staan op 12 km afstand en zijn “slechts” 150m hoog. Daarbij maakt het niet uit of ze nu langs het AR-Kanaal staan of in het centrum van Houten. De gemeente zegt bewoners te laten meepraten over de plek van de turbines. Omdat die 250m hoog worden maakt het niet meer uit waar ze komen te staan, je ziet ze gewoon overal. Wellicht hebben inwoners van Harmelen vanuit hun tuin niet direct zicht op de turbines, maar wie heeft dat wel op b.v. het Vijverbos, en dat wil je toch ook niet kwijt. De Groene Hart is een belangrijk recreatiegebied, het is een uniek vlak polderlandschap. Maar juist door de unieke eigenschappen van het landschap is de aanslag van de turbines veel groter dan in andere regio’s.	De gemeente erkent dat windturbines van grote afstand zichtbaar zijn. Op grotere afstanden zijn er echter ook plaatsen waar windturbines wegvallen achter andere objecten. Vanuit de plan-MER die provincie Utrecht heeft uit laten voeren ten behoeven van de Provinciale Omgevingsvisie trekt het college de conclusie dat de grootste visuele impact zich beperkt tot 10 keer de tiphogte. De gemaakte visualisaties laten ook zien dat vanaf grotere afstand de visuele impact vele malen kleiner is. Het Groene Hart is een belangrijk en uniek landschap, reden waarom het college slechts drie locaties als mogelijk geschikt voor grootschalige windenergie aanwijst.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
139	139.6	17463	In diverse regio’s in ons land worden/zijn windturbines geplaatst waarvan de energie bijna exclusief naar buitenlandse partijen gaat, b.v. voor nieuw te bouwen datacenters. Per saldo schiet ons land daar dus niets mee op. Ik neem aan dat voor alle hernieuwbare energie in onze regio nieuw te bouwen afnemers worden uitgesloten?	Gemeente Woerden stelt voorwaarden aan initiatiefnemers met betrekking tot lokaal eigenaarschap. Aan welke partijen de stroom geleverd wordt is een bedrijfsmatige beslissing van initiatiefnemers. Wat voor gemeente Woerden telt is dat op het grondgebied van gemeente Woerden gerealiseerde windenergie meetelt voor de Woerdense bijdrage aan de regionale energiestrategie. Ook bij verkoop van de stroom aan een buitenlandse partij of een partij buiten de regio is dat het geval.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
139	139.7	17463	Waarom niet vol inzetten op windturbines op zee?. Deze veroorzaken nauwelijks horizonvervuiling, er is veel meer wind, er is ruimte en er is geen beperking op de grote van de windturbines. Op zee is de voortdurende schaalvergroting van turbines makkelijk op te vangen terwijl er op land een grens aan de grootte is (hoop ik). Windparken op zee kunnen zelfs zonder subsidie worden aangelegd, dus waar wachten we op?	Wind op zee valt buiten de reikwijdte van het Afwegingskader. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat het grootste deel van de opgave (53%) van de opgave op zee wordt gerealiseerd.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
139	139.8	17463	De gemeente stelt dat de energie van wind op zee waarschijnlijk naar de grote industriegebieden gaat en dat we daar kunnen wij als regio geen rekening mee houden. Maar waarom stopt de (rijks)overheid niet met de extreem lage energieprijzen voor mega verbruikers zoals Tata Steel (zijn toch al veel problemen met vervuiling en andere overlast, bedrijf is niet rendabel) of kunstmest producenten (stikstof geeft ook heel veel problemen). Dan hebben we niet eens windturbines op land nodig!	Het rijksbeleid valt buiten de reikwijdte van het Afwegingskader grootschalige duurzame energie.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
139	139.9	17463	De overheid geeft subsidie voor beplanting van erven in het landelijk gebied. Voorwaarde is dat de streekeigen beplanting meerwaarde moet hebben voor natuur en landschap, zoals b.v. hagen, laanbomen of boomgaarden. Hoe kan diezelfde overheid achter diezelfde erven giga-turbines plaatsen die de erfbeplanting tot iets nietigs reduceert.	De afstand tussen windturbines en woningen is dusdanig dat de gemeente verwacht dat deze bestaande structuren niet nietig maakt. De initiatiefnemer zal dit in zijn landschappelijk inpassingsplan duidelijk moeten maken.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
140		17465	Bewust dat duurzame energie nodig is. Slecht plan om windturbines langs A12 te plaatsen. Afstand tot woonwijken te klein. Beter om geluidswal met zonnepanelen door te trekken. Ook logisch om deze geluidswal door te trekken voor fijnstof en geluid.	Een geluidwal met zonnepanelen wordt mogelijk gemaakt in het afwegingskader. Hierbij geldt wel dat er overleg moet plaatsvinden met Rijkswaterstaat om de mogelijkheden hiervan te onderzoeken. Echter geldt dat de geluidswal niet voldoende is om te voldoen aan de afspraken die de gemeente Woerden heeft gedaan. Op basis van verschilleinde participatiemogelijkheden heeft de gemeente Woerden ervoor gekozen om naast zon op dak in te zetten op windturbines en zonneparken.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
141		17469	Bijdeze wil ik u aangeven GEEN WINDTURBINES OP WOERDENSGROND GEBIED en omgeving te plaatsen.	Wij nemen akte van uw opmerking dat u geen zon-- of windpark wilt in Woerden. In Nederland is het klimaatakkoord vastgesteld waarin bepaalde doelen zijn vastgesteld. De doelen worden verder uitgewerkt in de RES. De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES waarin momenteel wordt gekeken naar zonne- en windparken. Vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans is mix van zon en wind nodig.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
142		17471	GEEN WINDTURBINES OP WOERDENS GRONDGEBIED	Wij nemen akte van uw opmerking dat u geen zon- of windpark wilt in Woerden. In Nederland is het klimaatakkoord vastgesteld waarin bepaalde doelen zijn vastgesteld. De doelen worden verder uitgewerkt in de RES. De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES waarin momenteel wordt gekeken naar zonne- en windparken. Vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans is mix van zon en wind nodig.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
143		17472	Rekent voor dat er slechts 57% aan duurzame opwek van elektra wordt voorgesteld in het bod RES. Ziet graag dat de afspraak voor Woerden nagekomen wordt.	Op basis van de inbreng van inwoners tijdens het participatieproces, nieuwe berekeningen over het benodigd aandeel hernieuwbare elektriciteit in de U16 om het RES bod gestand te doen en de ruimtelijke visie heeft het college besloten de raad voor te stellen om de bijdrage van Woerden te verlagen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
144		17474	Ik ben TEGEN het plaatsen van windturbines langs de A12.	We nemen akte van uw opmerking dat u tegen het plaatsen bent van Windmolens in de Reijerscop. Op basis van het capaiciteit van het energienetwerk is gekozen voor een energiemix van windturbines en zonne-energie, waar na een lang proces een zoekzone is aangewezen voor windturbines langs de A12. Wij zien geen reden om de prioritisering aan te passen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
145		17476	Bij deze wil ik te kennen geven dat ik tegen het plaatsen van de windturbines langs de A12 ben.	Zie reactie 144	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
146		17480	Zorgen over de nu nog groene omgeving Woerden.Al eerder zorgen geuit over windturbines en zonnevelden. Gezondheidsproblemen door geluidshinder en slagschaduw. Vogels en insecten worden gedood. Horizonvervuiling. Wat doen zonnevelden met de grond. Met de schittering van de zon. Daken vol, weilanden laten voor wat het is. Groen is belangrijk voor recreëren en genieten.	De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES U16. Hierbij geldt dat windmolens op zee niet mee tellen voor het bod van de gemeente Woerden. In het afwegingskader zet de gemeente Woerden in op zon op dak. Echter, dit is niet genoeg om de ambitie van de gemeente Woerden te halen. Hiervoor moet er ook worden ingezet op windmolens en zonneparken. Beide zullen een invloed hebben op natuur en landschap. Voor concrete plannen geldt dat hiervoor een landschappelijk en ecologisch onderzoek voor dient uitgevoerd te worden. Voor wat betreft opslag, de gemeente Woerden snapt het belang hiervan. Echter, opslag is geen onderdeel van het afwegingskader. Voor het aspect gezondheid is er overleg geweest met de GGD. De GGD heeft een advies gegeven die de gemeente Woerden heeft omgezet in een afstand. De gemeente Woerden staat geen windturbines toe binnen 500m van woningen. Dit komt ongeveer overeen met een geluidsniveau van 45 dB Lden en is strenger dan de Nederlandse norm. Voor nadere toelichting zie reactie 5.2 en reactie 7. Hiermee laat de gemeente Woerden zien dat zij gezondheid belangrijk vinden. Voor slagschaduw geldt dat de Nederlandse norm al streng is. Namelijk 5 uur en 40 minuten per jaar. Een dusdanige hoeveelheid slagschaduw zal geen gezondheidsproblemen veroorzaken.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
147		17483	Bezwaar tegen 12 windturbines in regio Harmelen. Niet geschikt voor dit (woon)gebied. Negatieve invloed op gezondheid door geluid en slagschaduw. Vogels vliegen zich dood. Kosten windturbine en niet duurzaam. Wat na ontmantelen? Nu worden ze begraven. NEE!	De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES U16. Hierbij geldt dat windmolens op zee niet mee tellen voor het bod van de gemeente Woerden. In het afwegingskader zet de gemeente Woerden in op zon op dak. Echter, dit is niet genoeg om de ambitie van de gemeente Woerden te halen. Hiervoor moet er ook worden ingezet op windmolens en zonneparken. Beide zullen een invloed hebben op natuur en landschap. Voor concrete plannen geldt dat hiervoor een landschappelijk en ecologisch onderzoek voor dient uitgevoerd te worden. Voor wat betreft opslag, de gemeente Woerden snapt het belang hiervan. Echter, opslag is geen onderdeel van het afwegingskader. Voor het aspect gezondheid is er overleg geweest met de GGD. De GGD heeft een advies gegeven die de gemeente Woerden heeft omgezet in een afstand. De gemeente Woerden staat geen windturbines toe binnen 500m van woningen. Dit komt ongeveer overeen met een geluidsniveau van 45 dB Lden en is strenger dan de Nederlandse norm, en komt overeen met het advies van het WHO. Hiermee laat de gemeente Woerden zien dat zij gezondheid belangrijk vinden. Voor slagschaduw geldt dat de Nederlandse norm al streng is. Namelijk 5 uur en 40 minuten per jaar. Een dusdanige hoeveelheid slagschaduw zal geen gezondheidsproblemen veroorzaken. Verder geldt dat windturbines een duurzame oplossing zijn, zij verdienen binnen enkele maanden tot een half jaar de uitstoot terug die het gekost heeft om de windturbines te maken. Na het ontmantelen worden de meeste windturbines momenteel verkocht aan het buitenland waar zij een tweede leven krijgen.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
148	148.1	17485	Tegen want te dicht bij huizen! Veel overlast slagschaduw en geluid. Zonne-energie prima. Wind-energie heeft zich niet bewezen. Voorstander van groen.	Nederland kent geen wettelijke norm voor de afstand tussen een windturbine en een geluidsgevoelige bestemming (zoals een woning). Voor de provincie geldt dat zij toetst aan het binnen Nederland geldende normenkader. De Nederlandse normen zijn gebaseerd op kwalitatieve criteria. De Nederlandse geluidsnormen voor windturbines betreffen een vastgestelde hoeveelheid geluidsbelasting. Deze normen zijn vastgelegd in artikel 3.14a van het Activitei-tenbesluit milieubeheer. Ook de norm voor slagschaduw is op kwalitatieve waarden gebaseerd (grens aan de duur van slagschaduwhinder). De normen hiervoor zijn te vinden in de artikelen 3.12 en 3.13 van de Activiteitenregeling milieubeheer. In artikel 3.12 van de Activiteitenregeling milieubeheer is ten behoeve van het voorkomen of beperken van slagschaduw bepaald dat een windturbine voorzien moet zijn van een automatische stilstandvoorziening die de windturbine afschakelt indien meer slag-schaduw optreedt dan de wettelijke norm toestaat. De norm stelt dat ter plaatse van gevoelige objecten gemiddeld niet meer dan 17 dagen per jaar gedurende meer dan 20 minuten per dag (17 x 20 minuten = 5 uur en 40 minuten per jaar) slagschaduw kan op-treden. Een windturbine is daarom altijd voorzien van een automatische stilstandvoorziening die de windmolen tijdig afschakelt om te voorkomen dat de norm voor slag-schaduw wordt overschreden. Bij alle woningen van derden dient te worden voldaan aan de wettelijke norm (5 uur en 40 minuten slagschaduw per jaar). Om windturbines te bouwen hebben we grondstoffen nodig, maar deze turbines leveren wel 15-25 jaar aan duurzame energie. Dit in plaats van fossiele technieken die de aarde blijven vervuilen. Het toepassen van windturbines is een bewezen schonere techniek dan het verbranden van fossiele brandstoffen.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
148	148.2	17485	Niet netjes hoe wordt gecommuniceerd naar bewoners. Binnen 4 weken reageren, je moet er maar toevallig achter komen.	De gemeente heeft in de afgelopen anderhalf jaar een zo transparant mogelijk proces willen voeren, waarin inwoners de mogelijkheid kregen om mee te denken over plekken waar en voorwaarden waaronder grootschalige energieopwek in de gemeente mogelijk is. De verschillende bijeenkomsten zijn in lokale media, met borden langs de weg, via sociale media en via de communicatiekanalen van de gemeente kenbaar gemaakt. Dit is vanuit het uitgangspunt dat een transparant proces de acceptatie van het uiteindelijke resultaat vergroot. Ook het concept-afwegingskader is breed gecommuniceerd via de gebruikelijke kanalen van de gemeente en via de nieuwsbrief waar geïnteresseerden zich op konden abonneren.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
149		17489	Tegen windmolens langs A12. Verbaasd dat hij als inwoner geen informatie heeft ontvangen. Windmolens op zee, niet vlakbij woonwijk.	De gemeente heeft in de afgelopen anderhalf jaar een zo transparant mogelijk proces willen voeren, waarin inwoners de mogelijkheid kregen om mee te denken over plekken waar en voorwaarden waaronder grootschalige energieopwek in de gemeente mogelijk is. De verschillende bijeenkomsten zijn in lokale media, met borden langs de weg, via sociale media en via de communicatiekanalen van de gemeente kenbaar gemaakt. Dit is vanuit het uitgangspunt dat een transparant proces de acceptatie van het uiteindelijke resultaat vergroot. Ook het concept-afwegingskader is breed gecommuniceerd via de gebruikelijke kanalen van de gemeente en via de nieuwsbrief waar geïnteresseerden zich op konden abonneren. In het afwegingskader worden afstandseisen verbonden aan de plaatsing van windmolens, zodat windmolens niet te dicht bij bebouwing komen. Hierbij hanteert de gemeente de WHO-richtlijnen voor geluid van windturbines, zie reactie 5.2 en reactie 7. Voor wind op zee lopen aparte trajecten vanuit het Rijk, waar dit afwegingskader niet over gaat.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
150		17490	Hierbij maak ik bezwaar tegen de voorgenomen plannen voor windturbines in Harmelen	We nemen akte van uw opmerking dat u tegen het plaatsen bent van Windmolens in de Reijerscop. Op basis van het capaciteit van het energienetwerk is gekozen voor een energiemix van windturbines en zonne-energie, waar na een lang proces een zoekzone is aangewezen voor windturbines langs de A12. Wij zien geen reden om de prioritisering aan te passen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
151		17494	Ongenoegen uiten over hoge windturbines in achtertuin Reijerscop. Is agrarisch gebied met landschappelijke waarden. Bij aanvraag vergunning bouwwerk is niets mogelijk. Verbaasd dat hoge turbines worden overwogen. Neemt aan dat hier op teruggekomen zal worden. Vervolg mail van Inwonersbelangen: Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
152	152.1	17495	Opmerkingen op inleiding: 1. Effecten klimaatverandering zijn niet aangetoond in het stuk. Wat is de effectiviteit van CO2 bijdrage aan temperatuurontwikkeling?	De gemeente Woerden beoogt met het Afwegingskader niet om de effecten van klimaatverandering aan te tonen, maar om invulling te geven aan de afspraken die landelijk gemaakt zijn in het Klimaatakkoord en vastgelegd in de Klimaatwet. Voor een bespreking van de effecten van klimaatverandering op het Nederlandse klimaat verwijzen we u naar het KNMI of de website Klimaatverandering.nl.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
152	152.10	17495	Goed om te zien dat gekozen wordt van een rijopstelling, dit lijkt mij ook de voorkeursoplossing.	De gemeente onderschrijft dat een rijopstelling de voorkeursoplossing voor windturbines is.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
152	152.11	17495	Algemene voorwaarden zon 1) Er wordt geen voorwaarde geschetst voor de afmeting, wat zijn de maximale breedtes en lengtes waarin panelen opgesteld mogen worden? Is bij een kleinschalige park (1Ha cf. begrippenlijst) een park toegestaan van bijvoorbeeld 10 meter bij 1000 meter of moet het oppervlak geconcentreerd worden? Dus geen lintopzet langs bijvoorbeeld woonkernen?	De stadsrandzones zijn uitgesloten voor zonnenvelden. De maximale breedte en lengte van de opstelling van panelen zal onderbouwd moeten worden vanuit ruimtelijke kwaliteit. Een kleinschalig zonnepark (max 1 ha) dient onderdeel te zijn van het bouwblok. Het college kent geen bouwblok binenn gemeenten Woerden van 1 kilometer lang.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
152	152.12	17495	2) Wordt er ook een maximale afmeting vastgesteld voor een grootschalig zonnenveld? Mogelijk is dit wenselijk om de hinder en ontwikkeling van hitte rond een park te beperken. Immers een concentratie van panelen genereert een ‘hotspot’ waardoor de temperatuur rondom een groot park hoger kan zijn dan het omliggende land.	Er is geen maximale afmeting vastgesteld. Dit kan wel onderdeel zijn van het gebiedsproces., of het ontwerpend onderzoek in een zoekgebied.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
152	152.13	17495	Zie eerdere opmerking, een voorwaarde m.b.t. uitloging, zware metalen en scherven ontbreekt. Voorkomen moet worden dat er grootschalig gesaneerd dient te worden na het verwijderen van een zonnepark	Zie reactie 152.6.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
152	152.14	17495	Kan ‘geen invloed op de beleving van het open landschap’ nader toegelicht worden. Mogen in een open weiland in de stadsrandzone panelen opgesteld worden of niet?	De stadsrandzone is uitgesloten voor zonneweides	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
152	152.15	17495	D: open landschap. Gesproken wordt over ‘kan het omkaderd worden’. Indien het geen harde voorgeschreven eis is, is de kans klein dat dit opgevolgd wordt.	Het woord 'kan' wordt gebruikt omdat omkadering niet in alle gevallen wenselijk is vanuit ruimtelijke kwaliteit. De keuze hiervoor is maatwerk, waarbij de initiatiefnemer in gesprek zal moeten met omwonenden en met de gemeente over de gewenste oplossing.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
152	152.16	17495	D: open landschap. Gesproken wordt over ‘geen grootschalig wind’ in gebied D. Echter in de visualisatie (zie onderstaande screenshot) staan 3mW en 5,6mW windmolens ingetekend. Deze visualisatie is tegenstrijdig met ‘geen grootschalig wind’. Met de visualisatie wordt een onjuiste beleving gecreëerd.	De betreffende windturbines staan in zone J.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
152	152.17	17495	Er wordt gesproken over de minimale hoogte m.b.t. weidevogels. Echter een toename in hoogte geeft risico op overige vogels. Denk hierbij aan de zeearend die gespot wordt in worden. Hoe wordt omgegaan met deze fauna en mogelijke schade aan vogels.	Ecologisch onderzoek naar vogels vormt onderdeel van de uit te voeren onderzoeken voor een windenergieproject. Het is daarbij mogelijk dat voorschriften met betrekking tot stilstandsvoorzieningen en vogeldetectie worden opgenomen in de vergunning. Een voorbeeld van een windpark met dergelijke voorzieningen is windpark Krammer.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
152	152.18	17495	In een eerdere versie werd gesproken ovr een project m.e.r.. De toepassing van een project m.e.r. is niet meer genoemd; dit is onwenselijk omdat de impact van maatregelen aanzienlijk kan zijn en voldoende adequaat bepaald moeten worden. Een ‘uitgebreid plan’ heeft geen vaste inhoud en status, getwijfeld kan worden of dit voldoende gronding uitgevoerd wordt.	Een project m.e.r. is van toepassing op windprojecten 20 windturbines of meer. Bij andere gevallen geldt wel een MER-beoordelingsplicht (categorie D22.2 Besluit MER). Bij het toelaten van een zonnepark of zonneweide in het omgevingsplan hoeft de gemeente meestal geen milieueffectrapport (MER) te maken. Een zonnepark of zonneweide is vaak niet mer-(beoordelings)plichtig. Dit blijkt uit een uitspraak van de Raad van State (ABRvS 14 augustus 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2770). De gemeente verwacht als onderdeel van een goede ruimtelijke inpassing wel een inschatting van de milieu-effecten van initiatiefnemers.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
152	152.2	17495	Vraag 1) Het afwegingskader richt zich op technieken die technisch en financieel haalbaar zijn, echter bij het wegvallen van subsidie (na verstrijken tijdgrens) worden windmolens onrendabel. In Groningen worden momenteel windmolens buiten de subsidiegrens verwijderd vanwege het onrendabel zijn. Hoe kijkt gemeente worden naar mogelijk wegvallen van subsidie en de duurzame besteding van grondstoffen om deze systemen op te bouwen.	Windenergie behoort tot de goedkoopste vormen van (duurzame) elektriciteit. Het verwijderen van windturbines aan het einde van hun technische of economische levensduur doet daar niets aan af.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
152	152.3	17495	Is inzet van kern(energie) op kleine schaal toepasbaar als mogelijke ‘nieuwe technieken’?	De locatiekeuze voor kernenergie is een landelijke bevoegdheid. Het realiseren van een nieuwe kerncentrale voor 2030 is niet haalbaar. Voor de opgave na 2030 kan kernenergie een rol spelen. Dat is een van de redenen waarom gemeente Woerden enkel een opgave voor 2030 in het Afwegingskader op neemt.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
152	152.4	17495	Fase 2: Wat is de definitie van ‘omwonenden’ en op welke wijze wordt een deel van de opbrengsten toegereikt aan de ‘omwonenden’. Indien mensen in de omgeving gecompenseerd worden en er spraken zal zijn van vergoeding dan moet de verdeelsleutel al binnen het afwegingskader vastgesteld zijn	De definitie van omwonenden voor grootschalige wind- en zonne-energie is gegeven in het Afwegingskader. De gemeente Woerden vind het onverstandig om de verdeelsleutel op voorhand vast te stellen, omdat dit de ruimte voor maatwerk in het gebiedsproces en bij concrete initatieven beperkt. Wel heeft de gemeente opgenomen dat ontwikkelaars de gedragscode voor Wind op land en Zon op land moeten volgen. Hierin zijn richtbedragen opgenomen. Deze fluctueren echter door de tijd, afhankelijk van marktontwikkelingen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
152	152.5	17495	Fase 3: Wordt in de plannen rekening gehouden met de levensduur en vervanging van de duurzame infrastructuur om een doelmatige en langdurige inzet te verwezenlijken?	Ja, initiatieven zullen hierop beoordeeld worden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
152	152.6	17495	De algemene voorwaarden gaat met name over de realisatie en gebruiksfase. Er is geen aandacht besteed aan herstel van gebied tot terug naar nulmeting bij buitengebruik stelling van duurzame opwek. Denk hierbij aan verwijdering van funderingen of sanering van grond bij zonneweiden. Bij zonneweiden kan mogelijk de grond vervuult raken door uitloging, zware metalen en scherven. Deze aspecten dient onderdeel zijn van de afweging EN contractvorming met initiatiefnemers	In de procestrechter zijn eisen opgenomen aan herstel van het gebied. Mogelijke milieurisico's van zonneweiden zullen beoordeeld worden bij vergunningverlening, waarbij zowel advies van de omgevingsdienst als de veiligheidsregio gevraagd zal worden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
152	152.7	17495	Gesproken wordt over een vergunningverlening voor ‘bepaalde tijd’. Kan gespecificeerd worden wat de maximale ‘bepaalde tijd’ is?	Dit hangt af van omstandigheden en specifieke afspraken. Voor windenergie is bepaalde tijd momenteel vaak 20 jaar, voor zonneweide 20 tot 25 jaar. Het college wil zich in het Afwegingskader niet vastleggen op een specifieke looptijd, omdat dit in de loop van de tijd kan veranderen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
152	152.8	17495	De grootte van de grootschalige turbines zijn niet gegeven, kan dit gespecificeerd worden?	De grootte van de turbines staat gegeven op pagina 9 van de uitgangspuntennotitie: "Bij grootschalige windturbines bestaat de keus tussen windturbines van 3 MW, met een tiphoogte van 150 meter, en windturbines van 5,6 MW, met een tiphoogte van 240 meter. "	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
152	152.9	17495	In een eerdere versie werd gesproken over 10 maal de hoogte als afstand, kan aangegeven worden waarom dit vervallen is?	Er is sprake van een misverstand. De vaak geciteerde passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
153		17518	Gezien het feit dat windturbines uiteindelijk NIET duurzaam zijn, ben ik tegen het plaatsen van deze ondingen langs de A12, recht voor mijn huis.	Windturbines verdienen de uitstoot die het kost binnen een paar maanden tot een half jaar terug. Hierom zijn de windturbines volgens de gemeente Woerden wel duurzaam.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
154		17520	Bij deze maak ik bezwaar tegen het plaatsen van windturbines in of rond Harmelen vanwege de overlast voor mens en dier, gezondheidsklachten en de niet duurzame, niet-circulaire want niet niet-recyclebare materialen waarvan ze zijn gefabriceerd.	De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES U16. Hierbij geldt dat windmolens op zee niet mee tellen voor het bod van de gemeente Woerden. In het afwegingskader zet de gemeente Woerden in op zon op dak. Echter, dit is niet genoeg om de ambitie van de gemeente Woerden te halen. Hiervoor moet er ook worden ingezet op windmolens en zonneparken. Beide zullen een invloed hebben op natuur en landschap. Voor concrete plannen geldt dat hiervoor een landschappelijk en ecologisch onderzoek voor dient uitgevoerd te worden. Voor wat betreft opslag, de gemeente Woerden snapt het belang hiervan. Echter, opslag is geen onderdeel van het afwegingskader. Voor het aspect gezondheid is er overleg geweest met de GGD. De GGD heeft een advies gegeven die de gemeente Woerden heeft omgezet in een afstand. De gemeente Woerden staat geen windturbines toe binnen 500m van woningen. Dit komt ongeveer overeen met een geluidsniveau van 45 dB Lden en is strenger dan de Nederlandse norm, en komt overeen met het advies van het WHO. Hiermee laat de gemeente Woerden zien dat zij gezondheid belangrijk vind. Voor andere toelichting zie reactie 5.2 en reactie 7. Voor slagschaduw geldt dat de Nederlandse norm al streng is. Namelijk 5 uur en 40 minuten per jaar. Een dusdanige hoeveelheid slagschaduw zal geen gezondheidsproblemen veroorzaken. Verder geldt dat windturbines een duurzame oplossing zijn, zij verdienen binnen enkele maanden tot een half jaar de uitstoot terug die het gekost heeft om de windturbines te maken. Na het ontmantelen worden de meeste windturbines momenteel verkocht aan het buitenland waar zij een tweede leven krijgen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
155		17521	Wij zijn tegen de windturbines langs de A12 bij Harmelen. Laat dit ajb niet gebeuren.	Zie reactie 144	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
156		17523	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Er is sprake van een misverstand. De passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
157		17524	Wij willen GEEN windturbines op Woerdens grondgebied/Harmelen.	Wij nemen akte van uw opmerking dat u geen windpark wilt in Woerden. In Nederland is het klimaatakkoord vastgesteld waarin bepaalde doelen zijn vastgesteld. De doelen worden verder uitgewerkt in de RES. De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES waarin momenteel wordt gekeken naar zonne- en windparken. Vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans is mix van zon en wind nodig.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
158		17525	Geen windmolens	Wij nemen akte van uw opmerking dat u geen windpark wilt in Woerden. In Nederland is het klimaatakkoord vastgesteld waarin bepaalde doelen zijn vastgesteld. De doelen worden verder uitgewerkt in de RES. De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES waarin momenteel wordt gekeken naar zonne- en windparken. Vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans is mix van zon en wind nodig.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
159		17526	1 turbine op 500 m afstand is 45 dB, maar vijf turbines op 700 m onderlinge afstand dan is de middelste 48 dB. Overal 500 m is dus niet goed.	Het college zet niet in op 5 windtubines. De redenering van indiener gaat daarmee niet op.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
160		17527	Ik ben tegen plaatsing van windturbines in Harmelen!!	Zie reactie 144	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
161		17549	In het aangepast concept-afwegingskader is zone J ‘dynamische zone’ verruimd. Zone J is voorkeurszone voor (en verdiepend onderzoek naar) grootschalig zon en wind. In de versie van oktober was het gebied ten Noorden van Reijerscop echter nog aangeduid als zone B/C, ‘gaaf veenweide landschap met ontginningslinten/ bijzondere ligging verdichte linten’. Ondermeer voor kleinschalig zon (zie oktober versie pag. 3/13). Wat is de reden van deze wijziging? Wat is de impact?	De zone ten noorden heeft evenals de zone ten zuiden te maken met een aantal thema's die vergelijkbaar zijn in de twee zones: aanpak geluidsoverlast, de toekomstige rustige recreatieve ontwikkeling/waarde (op een deel van noordelijk en zuidelijk gebied). Daarnaast is de beschrijving van de dynamische zone (langs snelweg) ook van toepassing op het noordelijke deel van de polder. Deze overwegingen maakten dat het de beschrijving beter op elkaar aansloot. Gebied blijft gaan over kleinschalige zonnevelden (door lintbebouwing (zone I). Voor het verdere onderzoek naar grootschalige opwek is het noordelijke deel uitgesloten voor windturbines wegens veiligheid en geluidscontouren (zie kaart in bijlagen concept afwegingskader.) Voor de hele polder wordt verder onderzocht welke opgaven er opgelost kunnen worden in een gebiedsproces, en of grootschalig zon daarin een rol kan spelen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
161		17549	Veel bewoners van Reijerscop en Woerden kunnen hinder en negatieve gezondheidseffecten ondervinden van windturbines. Het gaat dan om hart- en vaatziekten (hartinfart, hartfalen, beroerte), depressie en slapeloosheid. En hoofdpijn, tinnitus, een gevoel van druk op de oren, duizeligheid, luchtwegproblemen, tachycardie (hartritmestoornissen), prikkelbaarheid, concentratie- en geheugenproblemen, angstgevoelens en inwendige trillingen. Bovendien zijn er aanwijzingen dat laagfrequent geluid en infrasoon geluid (zowel hoorbaar als niet hoorbaar) door windturbines voor een aanzienlijke groep omwonenden hinderlijk is en een negatieve invloed kan hebben op de gezondheid. Recent onderzoek geeft aanwijzingen aan volumeverlies van grijze stof in enkele gebieden in het brein wat aanleiding is voor nader onderzoek (brief medici aan gemeenteraad Amsterdam). Een kenmerk van laagfrequent geluid is dat het veel verder draagt dan ‘gewoon’ geluid en in de bodem en binnenshuis trillingen veroorzaakt. Uit steeds meer internationale onderzoeken komt naar voren dat windmolens invloed op de gezondheid van mensen kunnen hebben in een straal van kilometers. Hoe dichters iemand bij een windturbine woont, hoe groter de kans dat zijn of haar gezondheid hierdoor wordt beïnvloed. Het gaat dan om de tijdsduur: blootstelling aan geluid dat alsmar doorgaat. Dat heeft een verkeerd effect op het functioneren van bv. het hart. Ook uit Deens onderzoek blijkt dat iemand met reeds bestaande hartklachten onder invloed van laagfrequent geluid een grotere kans heeft op een beroerte of hartaanval dan iemand met hartklachten die niet wordt blootgesteld aan laagfrequent geluid. Aan de Rijksuniversiteit Groningen loopt op dit moment een promotieonderzoek naar de invloed van laag frequent geluid op die cognitieve functies, onder leiding van de klinisch psycholoog Dr. J. Koerts. Daarbij worden geheugen, reactievermogen en concentratie getoetst van een groep mensen die last heeft van laag frequent geluid en een groep die dat niet heeft. Het is één van de eerste grote veldonderzoeken naar dit onderwerp in Nederland, de resultaten worden medio 2021 verwacht. (https://www.vpro.nl/argos/lees/onderwerpen/windmolens/2020/onhoorbaar-geluid-schadelijk-voor-gezondheid.html) Graag verwijs ik u naar het rapport van Democratisch Energie Initiatief (DEI): ‘Voorkom het windturbinesyndroom’ waarin helder wordt uitgelegd wat wat akoestische vervuiling (trillingsfrequenties) inhoudt en tot welke gezondheidsschade dat kan leiden. Ook beschrijft het het (lastige) proces van integratie van nieuwe inzichten en ziektebeelden in de praktijk. Windturbines zenden in verhouding veel trillingen in de vorm van drukgolven uit. Deze golven dringen door de lange golflengte overal doorheen en buigen overal omheen. En ze verspreiden zich door lucht, maar ook door de bodem. Het is zelfs zo dat stilstaande windturbines ook laagfrequente golven via de bodem uitzenden. Bovendien is deze specifieke geluidsuitstoot van windturbines en het resonantiepatroon dat daarbij optreedt, zeer fluctuerend. Het effect treedt op over grote, diverse en wisselende afstanden. Het kan goed zijn dat op een bepaalde afstand, op een bepaald moment door resonantie een drukgolfpiek ontstaat. Als de windrichting of	De gemeente is bekend met de verschillende onderzoeken die dat aanwijzen. Echter willen we wel wijzen op het recente RIVM-onderzoek uit oktober 2020. Uit het rapport uit 2020 blijkt dat RIVM geen aanbevelingen doet voor windturbinegeluid. Waar het onderzoek voor weg- rail- en vliegverkeer sterke aanbevelingen doet is dat bij windturbines, wegens gebrek aan bewijs, niet het geval. Tevens is het goed om kennis te nemen van het artikel van het RIVM: ‘Health effects related to wind turbine sound, including low-frequency sound and infrasound’ uit 2018. Hierin wordt onder meer gesteld dat er geen bewijs is dat laagfrequent geluid en infrageluid specifieke effecten hebben, en dat gezondheidseffecten eerder gerelateerd zijn aan ergernis dan aan daadwerkelijke blootstelling. Wel kan er hinder ondervinden worden. Dit staat echter niet gelijk aan effecten op de gezondheid. De GGDrU geeft in haar advies ook aan geen sterke aanbevelingen te doen ten aanzien van laag frequent geluid.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader.
161		17549	Hoe gaat de gemeente handhaven – bij aanvang en als de windturbines operationeel zijn? Aan welke eisen moet de nulmeting van initiatiefnemers voldoen? Wat zijn indicatoren/ meetpunten? Wanneer is het toelaatbaar of niet? En hoe gaat de gemeenten handhaven op de monitoringsverplichting? De norm is immers een jaargemiddelde. De meting en klachtafhandeling ligt bij de exploitanten. Welke instrumenten heeft de gemeente dan nog om de gezondheid van uw burgers beschermen bij de start en als turbines operationeel zijn? Hoe zit het met de rechtsbescherming van burgers? Welke instrumenten heeft de burger zelf?	Indien tijdens de exploitatie van het windpark aanleiding is om aan te nemen dat toch niet aan de voorwaarden uit de vergunning voldaan wordt, kan een handhavingsverzoek bij de gemeente ingediend worden. De daadwerkelijke geluidsemissie zal dan ook gemeten worden en als blijkt dat niet voldaan wordt zullen de turbines stilgezet moeten tot wel aan de eisen uit de vergunning wordt voldaan.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
161		17549	Het afwegingskader spreekt van ‘draagkracht van een zone of gebied’. Hoe definieert de gemeente Woerden draagkracht van een zone of gebied voor grootschalig zon en wind? Wat zijn bepalende factoren? Wat is de maximale draagkracht en hoe stelt de gemeente deze vast? Het Stedin netwerk, overleg met buurgemeenten en de energiemix waren doorslaggevend in het aanwijzen van Zones J en H als zoekgebied voor opgaven 2030 en 2040, zo begrijpen we. Maar waar in dit rijtje staat de draagkracht van dit gebied? En de draagkracht van mens (en dier) en bescherming van (verdere risico's en schade aan) de gezondheid? Op p. 11. staat: criteria voor nader onderzoek: per zone wordt aangegeven wat de draagkracht is voor grootschalige opwek door zon of wind. U geeft een aantal vragen over het landschap (leesbaarheid, openheid, zichtbaarheid, schaal reliëf) en gebied en verwijst naar het plan MER ontwerp provinciale omgevingsvisie. Wat houdt dat in en kunt u concreet aangeven wat vervolgonderzoek omvat en hoe de gezondheid van inwoners meegenomen wordt?	De maximale draagkracht zal worden vastgesteld door middel van een draagkrachtonderzoek. Dit zal worden uitgevoerd door landschapsarchitecten. Hier zal in het gebiedsproces verder op in worden gegaan. Momenteel klopt het inderdaad dat de gebieden zijn aangewezen waarbij de gemeente Woerden ook naar het netwerk heeft gekeken. Dit laat onverlet dat de zones ook zijn bepaald mede op input van verschillende experts, ook op het gebied van landschap. Omtrent het aspect gezondheid geldt dat de gemeente Woerden advies heeft gevraagd aan de GGD en de gemeente Woerden heeft dit vertaald naar een afstand die strenger is dan de Nederlandse geluidsnorm. Hierdoor wordt er rekening gehouden met de gezondheid van de inwoners. Verder geldt dat een concreet initiatief een geluidsonderzoek dient uit te voeren om te bepalen wat de geluidsbelasting op geluidsgevoelige objecten is.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
161		17549	De kernkwaliteit van het Groene Hart geldt evenzeer voor Reijerscop. De huidige agrarische functie en kleinschalig en open landschap heeft juist bescherming door bestaande gezondheidsrisico's en de ligging dicht tegen verstedelijkt gebied. Want het biedt ook nu al veel waarde voor gezondheidsbevordering, wat in de toekomst voor de regio en landelijk alleen maar belangrijker wordt! De uitgangspuntennotitie (p.4/ 16) geeft de waarde van Woerden inclusief het landschap van de polder Reijerscop als integraal onderdeel van het Groene Hart goed aan: 'Het Groene Hart is als uniek gebied met een groen/recreatief landschap een belangrijke tegenhanger van de drukke en dichtbebouwde (rand)stad. Het is een kleinschalig landschap met een grote diversiteit aan verkavelingen. Doordat het gebied een zeer open karakter heeft, met doorzichten van soms enkele kilometers, is het kwetsbaar voor verstoringen die niet streekeigen zijn. Windturbines en zonnevelden gaan sterk ten koste van de kernkwaliteiten openheid en weidsheid. De kleinschaligheid van het landschap maakt een goede inpassing van wind- en zonne-energie uitdagend.' Er staat: Opwek langs infrastructuur wordt sterk verkozen boven opwek in het Groene Hart'. Wat betekent dat? De infrastructuur is voor bewoners van Reijerscop een integraal onderdeel van de directe leefomgeving en dus het Groene Hart. En ja, een geluidswal met zonnepanelen helpt bij het verminderen van gezondheidsrisico's en schade. Maar als daarmee wordt bedoeld: windturbines langs de A12; deze verergeren alleen maar de ziektelast! De kernkwaliteiten van Reijerscop zullen de komende jaren alleen maar meer nodig zijn door de oprukkende verstedelijking en woningbouw. Het snelgroeiende Utrecht is nog altijd een van de minst groene steden! Reijerscop draagt nu al bij aan aan (positieve) gezondheid door de mogelijkheden om te bewegen en groen te beleven. Bewegen helpt in de reductie van 3-4% van de ziektelast. En groen is vitamine G. Dat Reijerscop in een behoefte voorziet is blijkt aan een toename aan fietsers, ruiters, recreatie verkeer, skaters, wandelaars etc . Behoud van de agrarische functie en landschapskwaliteit met archeologische en cultuurhistorische waarde is dan ook cruciaal. In het afwegingskader wordt opgemerkt dat recreanten 'geen hinder mogen ondervinden van grootschalige windturbines'. De vraag is: met industriële turbines in het landschap en alle hinder (akoestisch, horizonvervuiling, slagschaduw, schittering) van dien; blijft Reijerscop überhaupt nog aantrekkelijk voor ontspanning en bewegen? Tenslotte: wat is de motivatie voor lage biodiversiteit van de polder Reijerscop? Hoe verklaart u dit in relatie tot het feit dat een aantal jaren geleden bij realisatie van het BRAVO traject Woerden Oost bij de Molenvliet een ecologische verbinding i.c. doorgang voor dieren inclusief waterpartijen en groen is aangelegd als habitat voor vogels en wild. Op welke meting baseert u zich? Kortom, Reijerscop biedt voor gezondheidsbevordering nu al meerwaarde. Covid-19 pandemie toont het belang van gezondheid en preventie van ziekte nog eens aan.. Dat het ook nodig is te voorkomen dat er in de toekomst geen toegang meer is tot zorg door gebrek aan personeel en de zorg onbetaalbaar wordt hoeft geen betoog.	Tijdens de totstandkoming van het afwegingskader is aan bewoners en aan organisaties en deskundigen gevraagd welke afwegingen waardevol zijn om mee te nemen; daarnaast zijn er ook richtinggevende voorwaarden opgesteld. Eén van de bevindingen hieruit is dat winmolens een grote impact kunnen hebben op open landschap; de opgaven die Nederland, regio's en daarmee ook gemeenten ook hebben omtrent de opwek van duurzame energie is ook een van de thema's waarvoor inpassing gezocht moet worden. Als er locaties gezocht moeten worden is dus gezocht naar de plekken waar deze het beste zijn in te passen, het beste gecombineerd zouden kunnen worden met andere opgaven die spelen (waardoor een integrale gebiedsontwikkeling nodig kan zijn). De grote infrastructurele lijnen zoals de snelweg of een spoorlijn werden in inloopavonden en door experts genoemd als 'doorkruisingen' van het landschap. Het kan ook gaan over grootschalige landschappelijke lijnen. De bevinding is dat aansluiten bij deze lijnen (dus bijvoorbeeld wind langs de snelweg) meer aansluit dan windturbines verspreid in het open landschap (en dus niet aansluitend bij deze grote lijnen). Daarnaast kan duurzame opwek (door wind en zon) juist ook meegenomen worden bij een integrale gebiedsontwikkeling, waarbij bijvoorbeeld recreatie of toegankelijkheid van het groen een rol speelt. Dat de inpassing hiervan zo goed mogelijk moet gebeuren is essentieel: zo zijn er voorwaarden opgesteld voor zonnevelden, die ervoor moeten zorgen dat de kleinschalige structuur en het slotenpatroon van polders behouden blijven; zo wordt er gesteld dat het belangrijk is om panelen laag op te stellen zodat het open zicht behouden blijft; en dat er bij begroeiing rekening moet worden gehouden met de begroeiing die typerend is voor het landschap. Voor windturbines is gesteld dat deze in een lijnopstelling geplaatst moeten worden om zo min mogelijk verrommeling te geven, en dat deze aan moeten sluiten op grotere lijnen, zoals infrastructuur of landschapswallen (ook informatie https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-11/Regionale%20energiestrategie%C3%ABn%20en%20het%20Groene%20Hart%20%28november%202020%29.pdf) De biodiversiteit informatie komt uit de atlas van de lopikerwaard.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
161		17549	Waardedaling woningen Het concept afwegingskader meldt: 'Bij de ontwikkeling van windenergie wordt een sociale grondvergoeding toegepast. Dit geeft ruimte om op een optimale opstelling met windturbines uit te komen.' (p. 26/27). Echter, over een vergoeding voor de financiële schade door waardedaling van woningen in en om Reijerscop zegt het afwegingskader niets. De vraag is: hoe staat het met de schadeloosstelling van waardedaling van woningen van 15 – 20% ?	Van planschade kan sprake zijn indien het nieuwe planologische regmie nadeliger wordt ten opzichte van het eerdere regime en deze verslechtering leidt dat een omwonende daardoor schade, in de vorm van waardevermindering van het onroerend goed, leidt. Waardevermindering kan zich voordoen wanneer sprake is van een vermindering van het woongenot of leefgenot, of wanneer nieuwe planologische beperkingen worden gesteld aan het gebruik of de bouwmogelijkheden van het onroerend goed. Voor het bepale van de vraag of voor individuele gevallen sprake is van planschade, en (zo ja) hoe groot de omvang van deze schade is kent Afdeling 6.1 Tegemoetkoeming in schade aan de Wet Ruimtelijke Ordening een aparte procedure. Belanghebbenden die menen in aanmerking te komen voor planschade kunnen na het vaststellen van het plan, binnen vijf jaar hiertoe een verzoek doen via de gemeentelijke website. Overgens moet opgemerkt worden dat inkomstderving en/of waardedalingen van onroerend goed geen aanleiding vormen om af te zien van verlening van de omgevingsvergunningen voor wind- en zonneparken. Een onafhankelijke adviseur beoorlt per individueel verzoek of er sprake is van planschade en of deze voor tegemoetkoming in aanmerking komt. Wanneer de verzoeker recht heeft op een tegemoetkoming in de planschade keert de gemeente deze uit. De initiatiefnemer van het project is vervolgens verplicht de uitgekeerde planschade aan de gemeente te vergoeden zoals vastgelegd zal worden in de anterieure overeenkomsten. Hierbij wel een voetnoot dat het afwegingskader geen planologische procedure is, en op basis van de resultaten van het afwegingskader geen planschade aangevraagd kan worden. Bij een ruimtelijke procedure van een concreet project kan dit wel.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
161		17549	Innovatieve oplossingen •Gezien de verantwoordelijkheid voor de gezondheid(sbescherming) voor alle inwoners; bent u bereid verder te zoeken naar innovatieve, minder ingrijpende en meer rendabele oplossingen voor groene energie? •De vraag aan het eind van het afwegingskader (p. 23/27) vraagt prioriteit in beantwoording: Hoe duurzaam zijn zonnepanelen en windturbines nu? Hoeveel CO2 is er nodig voor de productie van de panelen en turbines? Hoelang gaan ze mee? Hier hoort bij: hoe ziet de opruimplicht eruit en wat is het milieu effect? Voorzorgprincipe; eerst gedegen onderzoek gezondheid(sbescherming) omwonenden Over vervolgonderzoek staat in het afwegingskader vermeld: Beleving: Landschappelijk onderzoek door middel van simulaties moet hier inzicht in geven en nadere richtlijnen bieden voor de plaatsing en de aan te houden afstanden (p.23/27) en: Door middel van ontwerpend onderzoek, met participatie van onder andere de bewoners van Reijerscop en landschappelijke organisaties, kan de maximale draagkracht van zone J voor het aantal windmolens en het aantal hectares zonneveld worden bepaald. Gezien het belang van onderzoek naar effecten op gezondheid en concrete meting een aantal vragen en verzoek. •Op welke wijze geeft u invulling aan uw verantwoordelijkheid om het voorzorgprincipe te hanteren en uw inwoners te beschermen tegen eerdergenoemde gezondheidsrisico's? ☒Verzoek is de norm uit de vorige versie van het afwegingskader van 10x de tiphoogte aan te houden als veilige norm en het concept afwegingskader hierop aan te passen. ☒Wilt u vanuit de verantwoordelijkheid voor gezondheidsbescherming en voorzorgprincipe, opdracht geven aan RIVM om gedegen (veld)onderzoek te doen naar hinder in brede zin en specifieke gezondheidsrisico's in de zoekgebieden J en H voor windturbines van 240 en 290 meter binnen 2500 - 3000 meter (10x de tiphoogte) van woningen? Dit, met gedegen onderzoek naar (de effecten van) laagfrequent en infrasoon geluid en interferentie van geluid en trilling van diverse bronnen en richtingen, ook binnen woningen? ☒Wilt u starten met het uitnodigen en voorlichting door experts (zoals Dr. Ir. De Laat van LUMC en medici in binnen- en buitenland met kennis en ervaring) over de nieuwste inzichten en resultaten van onderzoek naar hinder en effecten van windturbines op gezondheid?	Het afwegingskader geeft de mogelijk om in de toekomst in te springen op technologische vooruitgang en dus ook nieuwe technieken. Momenteel zijn windparken en zonneparken de meest volwassen technieken om aan de duurzame doelstelling te voldoen. Verder geldt dat windturbines en zonnepanelen binnen zes maanden hun uitstoot hebben terugverdiend en dat ze een levensduur hebben van 25 tot 30 jaar. Na de levensduur dienen de projecten worden opgeruimd en moet omgeving weer worden teruggebracht naar de staat van daarvoor. Er is wat betreft de aangehaalde passage van tien keer de tiphoogte sprake van een misverstand. De passage uit het concept afwegingskader (van september-oktober 2020) gaat niet over geluidshinder. Deze passage komt uit het hoofdstuk "niet ruimtelijke onderwerpen" en gaat over participatie, namelijk over de vraag binnen welk gebied rond een windturbine de gemeente omwonenden wil betrekken om te participeren bij de plannen voor windturbines. Zie voor nadere toelichting reactie 7. Voor het aspect gezondheid is er overleg geweest met de GGD. De GGD heeft een advies gegeven die de gemeente Woerden heeft omgezet in een afstand. De gemeente Woerden staat geen windturbines toe binnen 500m van woningen. Dit komt ongeveer overeen met een geluidsniveau van 45 dB Lden en is strenger dan de Nederlandse norm, en komt overeen met het advies van het WHO. Hiermee laat de gemeente Woerden zien dat zij gezondheid belangrijk vinden. Voor slagschaduw geldt dat de Nederlandse norm al streng is. Namelijk 5 uur en 40 minuten per jaar. Een dusdanige hoeveelheid slagschaduw zal geen gezondheidsproblemen veroorzaken.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
161		17549	Hoe hoort u daarbij daadwerkelijke betrokkenheid, invloed en participatie van omwonendes? Wat is de onderbouwing van de norm die in overleg met de GGD is vastgesteld op minimaal 500 meter afstand van grote windturbines tot de gevel van woningen, in relatie tot de 45 dB Lden en de 41 Lnight norm? Er is gerekend met een windturbine Vestas v150 (tiphoogte 240 meter?) maar hoe ziet de berekening eruit? Elders staat vermeld dat gemeente Woerden voorkeur heeft voor zo weinig mogelijk en zo hoog mogelijke windturbines en inmiddels zijn er al turbines met tiphoogte van 290 meter. Hoe ziet de afstandsnorm in uw berekening er dan uit? In het afwegingskader staat dat de gemeente Woerden de geluidsafstand voor alle woningen op minimaal 500 meter zetten, na overleg met NWEA (Nederlandse Wind Energie Associatie, de branchevereniging van de windsector) en GGD. Hoe motiveert u het overleg met NWEA over de norm? Deze organisatie heeft naar ik aanneem, primair een bedrijfs- en financieel belang? Hoe is deze norm die u in overleg met de GGD Utrecht vaststelde (p.2/23 bijlage)) te rijmen met de brief van tien GGD'en aan Minister Wiebes van oktober 2019? De tien GGD'en, waaronder GGD Utrecht, pleitten in reactie op de klimaatplannen, in deze brief voor meer aandacht voor de gezondheidseffecten. Waaronder de effecten van windturbines op de gezondheid van mensen. De GGD'en roepen Minister Wiebes op om de Ministeries van Volksgezondheid en Infrastructuur en waterstaat nauw te betrekken bij de ontwikkeling van zijn plannen. Waar zien we deze zorg voor de gezondheid en deze oproep in het concept- afwegingskader van Woerden terug? In de concept-versie van het afwegingskader van oktober 2020 beschrijft u bij participatie een andere, strengere afstandsnorm. Namelijk: een acceptatiegebied van inwoners van 10x de tiphoogte van de turbine. Waarom is dat geschrapt in deze versie? Waarom neemt u deze afstandsnorm niet als norm voor de afstand van grote windturbines tot woningen? Deze norm sluit beter aan op recent onderzoek en almaar strenger wordende regelgeving in het buitenland. •In Beieren is in 2016 al bepaald dat de minimale afstand tussen turbines en bewoning minstens tienmaal de tiphoogte moet bedragen (de 10-H-regel). Ook Polen en Finland respecteren die norm. Bij een turbine van 200 meter hoogte moet dus een afstand van 2 km gerespecteerd worden. In verschillende staten van Amerika en Canada en in Australië gaat men zelfs nog een stapje verder en hanteert men afstanden tot 3 à 4 km, uit veiligheidsoverwegingen (https://www.gezondheid.be/index.cfm?fuseaction=art&art_id=30259) •Denemarken kent een speciale norm voor de maximale belasting aan laagfrequent geluid binnenshuis van 20 dB. Denemarken, Beieren en Canada hebben hun normen al aangepast, Nieuw-Zeeland gaat volgen. (https://www.vpro.nl/argos/lees/onderwerpen/windmolens/2020/onhoorbaar-geluid-schadelijk-voor-gezondheid.html.) •WHO geeft bovendien geen norm (zeker niet voor de nacht) maar waarschuwt voor gezondheidsrisico's boven 45 dB. 10% van de mensen ondervindt dan nog ernstige hinder. •Ca 100 medici hebben, na onderzoek, hun zorgen geuit over de gezondheidseffecten van grote windturbines in de gemeente Amsterdam. RIVM onderzoek is niet gebaseerd op veldonderzoek en de buitenlandse studies zijn niet zomaar toe te passen op de situatie in het dichtbevolkte Nederland	Het bestemmingsplan en de vergunning worden getoetst aan Nederlandse wet- en regelgeving. Er is geen aanleiding om aan te nemen dat de Nederlandse normen onvoldoende bescherming bieden. De Nederlandse geluidsnormen geven een mate van bescherming tegen laagfrequent geluid die vergelijkbaar is met de buitenlandse (Deense en Duitse) normen. Een afzonderlijke toetsing voor laagfrequent geluid van windturbines is dan ook niet noodzakelijk.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
161		17549	Het afwegingskader geeft, naar ik afleid, als voorkeurszones voor grootschalig windenergie aan; 1) Zone J boven en onder Reijerscop (na onderzoek, realisatie voor 2030) 2) Zone H langs snelweg A 12 (na onderzoek, realisatie voor 2040 als doelen niet worden gehaald). 3) Interlokaal – overleg met buurgemeenten (in 20..?) Vraag is: klopt punt 2? Immers, grootschalige windenergie staat vermeld in het schema op pag. 22/17 maar niet in de tekst bij punt 3 op pag. 21/27. Wat is juist? Wat is de impact; betekent dit dat er per saldo de komende negentien jaar kans is op grootschalige industriële windturbines zowel aan de noordkant als aan de zuidkant van de lintbebouwing van Reijerscop, en tevens aan de oostkant en westkant van woningen in de lintbebouwing? Is dit een ‘of of’ situatie of is er ook een kans op stapeling: (‘en-en’)? Betekent dit dat de gemeente ervoor kiest de zwaarste lasten/ grootste opgaven van Woerden te laten neerslaan in de polder Reijerscop? En dat als andere zones in gebreke blijven de polder en inwoners van Reijerscop nog zwaarder worden belast? Waar is de factor – ‘gelijkwaardigheid van kwaliteit van leven’ en ‘gelijke kansen op gezondheid voor alle inwoners’ – in uw afwegingskader? Daar zijn klimaatdoelen toch uiteindelijk ook om te doen? Waarom stelt u wel een norm voor voor visuele interferentie van grootschalige windturbines van 10% van de tiphoogte tussen windturbines (p.10/27) maar stelt u deze niet voor auditieve of akoestische interferentie (geluid/ trilling)? En als dat niet mogelijk is; heeft u deze akoestische hinder en gezondheidseffecten onderzocht en zo nee, wanneer gaat u in de vorm van veldonderzoek met actuele inzichten van de wetenschap en ontwikkelingen in buurlanden laten doen? Uit de een na laatste pagina van de bijlage (6.15) blijkt dat de hinder en gezondheidsschade van windturbines stapelt op al bestaande ernstige geluidshinder e slechte luchtkwaliteit door de snelweg A12 (geluidshinder tot 75 dB!; Atlas leefomgeving geeft aan 60-65 dB voor inwoners van Reijerscop. WHO heeft 53 dB als norm). Dit moet de GGD Utrecht bekend zijn, want op de site van de GGD is te zien dat Woerden nu al slechter dan landelijk scoort op de dimensie ‘fysieke leefomgeving’. Het is dan ook schrijnend te lezen dat gemeente Woerden in het afwegingskader opmerkt dat bestaande geluidsoverlast en gezondheidsschade een kans is! (pag 22/23): ‘De link met de ontwikkeling van zonnevelden of windturbines kan enerzijds proberen gebruik te maken van de geluidsoverlast (door bijvoorbeeld windturbines juist in deze zone te zetten).’ De verantwoordelijkheid van de gemeente voor publieke gezondheid van inwoners en individuele burgers – de preventie en (voor)zorgplicht wordt nog eens bevestigd in de nota Gezondheidsbeleid (LNG) 2020-2024. In deze nota geven landelijke en lokale overheden aan dat de fysieke leefomgeving een van de drie bronnen is van de grootste ziektelast. En omgekeerd: dat een gezonde	Waarom heeft gemeente Woerden het Schone Lucht akkoord niet ondertekend? Het is begrijpelijk dat indiener aandacht vraagt voor de geluidsbelasting van windturbines in een omgeving waarin ook al andere geluidsbronnen aanwezig zijn. Daarom is, naast het reguliere akoestisch onderzoek dat antwoord geeft op de vraag of wettelijke geluidsnormen bij de realisatie van het windpark worden overschreden, ook de cumula-tie van geluid in beeld gebracht. Daarbij wordt er gekeken naar de volgende geluidsbronnen, mits aanwezig: windturbines, scheepvaartverkeer, wegverkeer, railverkeer en industrie. Net als bij het reguliere akoestisch onderzoek is bij het cumulatieonderzoek voor wat betreft de windturbines gerekend met verschillende varianten. Voor de cumulatieve geluidsbelasting gelden geen wettelijke normen. Daarom zijn de geluidswaarden geanalyseerd aan de hand van de Methode Miedema of met GES-scores. Hierbij valt in veel gevallen op dat bij woningen met een “redelijk” of “matig” akoestisch klimaat een toename van gecumuleerde geluidbelasting ondervinden. Bij woningen met een “tamelijk slecht” of “slecht” akoestisch klimaat leiden de windturbi-nes nauwelijks tot een toename van geluid. Per windpark en alternatief wordt gekeken of er sprake is van een onaanvaardbare situatie of niet. WHO-onderzoek uit 2018 stelt dat er zeer weinig bewijs beschikbaar is voor de nadelige effecten op de gezondheid door aaneensluitende blootstelling aan geluid van windturbines. Er geen statistisch significante relatie gevonden is tussen de blootstelling aan windturbinegeluid en mogelijke gezondheidseffecten zoals hart- en vaatziekten, hoge bloeddruk, cognitieve stoornissen, gehoorproblemen, ongunstige zwangerschap uit-komsten en slaapstoornissen. De studie van dr. Van Manen stelt dat windmolens wel degelijk ziek maken. Echter, het bewijs in deze studies worden in dit rapport gekarakteriseerd als ‘van lage kwaliteit’. Uit een rapport uit 2020 blijkt dat RIVM een ander standpunt heeft. Waar het on-derzoek voor wegrail- en vliegverkeer sterke aanbevelingen doet is dat bij windturbi-nes, wegens gebrek aan bewijs, niet het geval. Tevens is het goed om kennis te nemen van het artikel van het RIVM: ‘Health effects related to wind turbine sound, including low-frequency sound and infrasound’ uit 2018. Hierin wordt onder meer gesteld dat er geen bewijs is dat laagfrequent geluid en infrageluid specifieke effecten hebben, en dat gezondheidseffecten eerder gerelateerd zijn aan ergernis dan aan daadwerkelijke blootstelling.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
162		17551	Hoe op deze kleinschalige percelen grootschalig wind en zon in te passen gezien de afstandsnormen (200 meter uit lintbebouwing (met archeologische en cultuurhistorische waarde; uitgangspunt is open landschap en geen grootschalig wind en zon; minimaal 500 meter tussen grootschalige windturbines en losstaande woningen? In bijlage 6.1 (p.1/23) staat de noordkant van Reijerscop niet als mogelijk locatie voor windturbines ingekleurd. Hoe zit het?	De Reijerscop staat in zijn geheel als mogelijk zoekgebied ingekleurd. Binnen het zoekgebied zijn enkel locaties toegestaan die voldoen aan de eisen uit het Afwegingskader. Dat betekent dat de noordkant van de lintbebouwing afvalt als locatie binnen het zoekgebied.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
163	163.1	17561	Hierbij maak ik bezwaar tegen de plannen voor het bouwen voor meerdere windturbines langs de A12 bij Harmelen. Deze windmolens komen vol in het zicht van onze tuin en zijn tevens zo dichtbij geplaatst dat wij daar geluidsoverlast en slagschaduw van gaan ondervinden. Daarnaast zijn windmolens van 5,6 MWatt nabij woonwijken sowieso niet wenselijk. De redenen: - de hoogte (Absurd) en daarmee een ernstige verstoring van het 'polderbeeld' - de bewoners van Harmelen worden onevenredig getroffen (door de draaiing van de zon heeft Harmelen slagschaduw) - de waarde van onze huizen wordt negatief beïnvloed. het weggevoert zal ernstig schade aanbrengen (in meerdere opzichten)	Voor de landschappelijke inpassing is advies ingewonnen bij landschapsarchitecten, de commissie Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed, en de Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit van de provincie Utrecht. Op basis van hun inbreng onderschrijft het college de mening van ernstige verstoring niet. Voor slagschaduw gelden wettelijke normen. Daarnaast is het mogelijk om in het gebiedsproces aanvullende afspraken over slagschaduw te maken. Negatieve effecten op woningwaarde vallen onder planschade, in geval van een concreet initiatief zal initiatiefnemer deze dienen te vergoeden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
163	163.2	17561	- zonne-energie is een veel beter alternatief	Windenergie en zonne-energie hebben beide hun voor- en nadelen. Zonne-energie is met name overdag en in de zomer beschikbaar, terwijl de grootste vraag naar elektriciteit in de winter zit. Ook is dubbel grondgebruik met zonne-energie lastiger realiseerbaar in combinatie met de wens van behoud van zichtlijnen in het open landschap. Vanuit maatschappelijke kosten en netbeheer is een mix van wind- en zonne-energie nodig.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
163	163.3	17561	Het is onbegrijpelijk hoe beperkt de informatievoorziening heeft plaatsgevonden en geen huis aan huis info verstrekking is gedaan. Wilt u ons op hoogte houden van verdere stappen/activiteiten en wij vernemen graag waar wij ons bezwaar nog meer kracht kunnen bijzetten.	Gemeente Woerden heeft op vele manieren gecommuniceerd over het participatieproces. In deze fase, waarin het om beleidsvorming gaat, is de keuze gemaakt om huis aan huis informatie via de Woerdense Courant te verspreiden. De gemeente houdt geïnteresseerden daarnaast op de hoogte via social media, de website en een speciale nieuwsbrief over energietransitie.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
164		17562	Overigens: in de hoofdttekst staat weliswaar dat voor alle woningen 500 meter aangehouden wordt. Maar in de bijlage (pag. 2/23), tabel ‘Bronnen met hinderzones’ staat vermeld: een afstand van 300 meter tot losse woningen en 500 meter tot woonkernen. Wat is juist; welke norm houdt de gemeente aan?	De bijlage bevat naast de afstanden die de gemeente afleidt van de WHO-richtlijnen ook de wettelijke normen. Het college stelt de raad voor om de afstanden die het college heeft afgeleid van de WHO-richtlijnen te hanteren. Dat wil zeggen ten minste 500 meter van woningen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
165	165.1	17563	Graag reageer ik op het concept-afwegingskader dat voorligt. Als betrokken inwoner van Harmelen ben ik me uiteraard bewust van de noodzaak om duurzame energie op te wekken en ik realiseer me dat het college daarbij gebonden is aan de afspraken die op internationaal en landelijk niveau zijn gemaakt. De nadrukkelijke uitnodiging van wethouder de Weger om te reageren op het concept-afwegingskader (waarvoor dank), maakt dat ik me vrij voel om dit ook daadwerkelijk te doen.	Het college neemt kennis van uw reactie.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
165	165.2	17563	Mijn reactie betreft de voorkeur voor de polders Cattenbroek en Reijerscop voor het opwekken van deze energie, door middel van 4 windturbines van (mogelijk) 240 meter hoog. Deze windturbines komen dan te staan langs de A12, dichtbij Harmelen. In de visualisatie op www.duurzaamwoorden.ik-doe-mee.nl is een groot gedeelte van de polders als optie weergegeven (met name in de polder Cattenbroek). De kans dat de rij windturbines vlakbij het dorp wordt gebouwd, is dus zeker realistisch. Vlak onder Harmelen ligt de A12. Het zal u niet ontgaan zijn dat deze rijksweg de leefbaarheid in het dorp al langere tijd aantast. Ook recent nog was dit een onderwerp binnen de coalitie (https://www.ad.nl/woerden/overlast-van-a12-voor-bewoners-molenvliet-en-harmelen-groeit-ik-overweeg-te-verhuizen~aa3aa08e/). Echter, dit heeft nog niet geleid tot concrete resultaten. Daar bovenop dreigt de leefbaarheid nu verder onder druk te worden gezet door de optie van 4 windturbines op korte afstand. Graag zou ik zien dat deze combinatie van omstandigheden nadrukkelijk wordt benoemd en erkend in het concept-afwegingskader, waarbij ook concrete oplossingsrichtingen kunnen helpen om het draagvlak voor duurzame energie-opwek te vergroten.	In de bijlage over geluidsbelasting is duidelijk weergegeven dat Reijerscop reeds een grote geluidsbelasting van de A12 kent. Het college ziet geen meerwaarde in het benadrukken hiervan in het Afwegingskader. Het staat direct omwonenden vrij om dit in te brengen in het beoogde gebiedsproces. Het formuleren van concrete oplossingen voor bestaande overlast van de A12 valt buiten de reikwijdte van het Afwegingskader.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
166	166.1	17571	De afwegingen zoals geformuleerd in het concept vind ik buitengewoon genuanceerd.	Het college neemt kennis van uw reactie.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
166	166.2	17571	Echter als inwoner van het Groene Hart -oud Kamerik-, vind ik het doorslaggevend argument dat het cultureel erfgoed en de natuurwaarden zoals diversiteit; ruimtelijkheid in het Groene Hart (GH) niet mogen worden aangetast. Het is een prachtig stukje authentiek Nederlands landschap waarvan fietsers, wandelaars, fotografen en waterliefhebbers mogen genieten zonder de stress van de grote stad. Zonder lawaai van vliegtuigen en ander gemotoriseerd snelverkeer en genieten van ongerepte vergezichten. Het lijkt mij van essentieel belang voor het behoud van dit prachtig recreatie gebied: het centrale park van de randstad, dat er geen windmolens worden geplaatst. Ook niet op eigen erven.	Het college neemt kennis van uw reactie. Het college is van mening dat er een veelvoud aan ruimtelijke opgaven op het Groene Hart aankomt. Het is zaak deze op een verantwoorde en verstandige wijze te integreren in het bestaande landschap. Waarbij een evenwicht gevonden dient te worden tussen de verschillende belangen. Naar de mening van het college vormt het Afwegingskader een goede basis om energie opwek in te passen in het bestaande landschap. De raad heeft in 2020 reeds besloten om kleine windmolens op eigen erf toe te staan. Het college ziet geen aanleiding voor te stellen dit besluit terug te draaien.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
166	166.3	17571	Het ligt in de lijn der verwachting dat bijvoorbeeld TNO de opbrengst van zonne-energie significant kan verhogen op afzienbare termijn en ook dat andere vormen van energie zoals ook in het concept vermeld doorontwikkeld zullen worden in de komende decennia zodat zij hun toepassing kunnen vinden binnen U16 en windenergie niet nodig is.	Het college is van mening dat een mix van zon- en windenergie nodig is. Dit wordt onderschreven door Stedin en het Planbureau voor de Leefomgeving. Daarnaast zorgt inzet op enkel zonne-energie voor een overschot van stroom in de zomer en een tekort in de winter. Hogere opbrengst aan zonne-energie verandert daar niets aan.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
167		17572	Onderschrijft e-mail van nr. 166	Voor de beantwoording verwijzen wij u naar nummer 166	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
168	168.1	17575	Participatietraject niet optimaal verlopen. Avond in Kamerik bijna geen inwoners, daarna alles digitaal. Nieuwsbrieven in spam of niet ontvangen.	Het college erkent dat het participatieproces ten gevolge van de coronamaatregelen niet optimaal is verlopen. Gedurende het traject zijn regelmatig bijeenkomsten van fysiek naar online verplaatst en andersom. Dat heeft voor sommige mensen geleid tot een drempel om mee te doen, voor anderen werd die drempel juist verlaagd. Ondanks deze situatie zijn ruim 1.000 reacties ontvangen gedurende het participatieproces.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
168	168.2	17575	Wil maximale inzet zon op dak. Bundelen van kleine zonneprojecten op dak om mee te tellen met de RES.	Het college stelt de raad voor om maximaal in te zetten op zon op dak, waarbij de netwerkmogelijkheden van Stedin maximaal benut worden. Het bundelen van kleine zonnedaken tot een groot dak om mee te tellen voor de RES acht het college onnodig.	Deze reactie geeft aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader. Het voorstel voor de hoogte van de bijdrage RES wordt aangepast.
168	168.3	17575	Windmolens langs de A12 maximaal 3MW anders te bepalend in omgeving.	Het college heeft de voorkeur voor grotere, maar minder windturbines. Langs de A12 betekent aan de westkant van Woerden (A12-Barwoutswaarder). Het college vindt dit landschappelijk een gevoeligere plek dan het voorgestelde zoekgebied Rijerscop.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
168	168.4	17575	Voorstander kleine windmolen (25m) bij elke boerderij.	Het college neemt kennis van uw reactie. In de afweging tussen impact op het landschap en energieopbrengst handhaaft het college de bestaande maximale ashoogte van 15 meter (tiphoogte ongeveer 21 meter).	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
168	168.5	17575	Tegenstander grootschalige zonnevelden, want slecht voor biodiversiteit en schaarse landbouwgrond. Op geluidswal of langs spoor een optie.	Het college neemt kennis van uw reactie.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
168	168.6	17575	Mist biovergisting en monovergisting voor groen gas. Is goede aanvulling als wind/zon weinig energie opleveren en opslag duur is.	Biogas telt niet mee volgens handreiking RES. Daarom zijn biovergisting en mestvergisting niet opgenomen in het afwegingskader.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
169		17576	2.In het Afwegingskader § 3.4 = "Financiële Participatie" wordt geschreven over een streven naar 50% lokaal eigendom via een Energiecoöperatie bij de grootschalige initiatieven. Ten behoeve van een evenredige zeggenschap en opbrengst. De gemeente wil "iedereen" de mogelijkheid geven om aan 50% lokaal eigendom mee te doen. Hoeveer reikt het begrip "iedereen"? Zijn dat alle Woerdenaren of is dat in een afgebakend gebied rondom een windturbine of rondom een groot zonneveld, of anderszins? En hoe groot is dat afgebakende gebied dan?	Met "Iedereen" wordt ook wel de lokale omgeving bedoeld. De 'lokale omgeving' is niet gedefinieerd in het Klimaatakkoord. Het is belangrijk dat initiatiefnemers samen met de gemeente en omwonende het gesprek aangaan. Voorbeelden van de lokale omgeving zijn bewoners, ondernemers, boeren en mogelijk ook de lokale overheid als grondeigenaar. Per project moet naar een evenwichtige verhouding voor projecteigendom voor bewoners en grondeigenaren worden gezocht. Collectief lokaal eigendom biedt de beste voorwaarden voor het maximaal terugvloeiën van de baten naar de lokale omgeving. De initiatiefnemer dient het principe te hanteren dat iedereen kan meedoen. Het bevoegd gezag heeft een belangrijke rol die controleert of de omgeving goed is meegenomen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
169		17576	. 4. Windturbines: maten? 5. Kleinschalige windmolens: maten?	Wij beseffen dat grotere windturbines een grotere landschappelijke impact hebben. Daar staat wel tegenover dat, voor een gegeven opgave, er minder grote windturbines nodig zijn dan kleine. Daar komt bij dat grotere windturbines doorgaans nauwelijks meer geluid produceren dan kleinere. Wel is het zo dat grotere windturbines hun slagschaduw over een groter gebied werpen. Mede uit de omgeving is de wens gekomen voor de strengst mogelijke bescherming tegen slagschaduw.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
169		17576	1.In de Bijlagen Afwegingskader § 6.3 = "Toetsingskader Zon" is op de bijbehorende kaart in de Meije een gebied aangegeven met als aanduiding "Mogelijke locatie van Zon op veld". Deze locatie is gelegen naast het Natuurgebied "De Schraallanden aan de Meije". Het lijkt er op dat dit de enige locatie is het hele gebied met deze aanduiding: •Wat houdt deze locatie exact in? •Waarom is deze locatie als enige plek in het gehele gebied (weidevogelgebied en verder gebied met zachte beperkingen) aangegeven? •Waarom exact op die plek in het gebied? •Is er op die plek kans dat er een grootschalige zonnepark komt? •Is dat verstandig nabij een natuurgebied? Graag een nadere uitleg deze enige voorgenomen plek op die kaart met deze ambitie:	Er gelden voor de ontwikkeling van grondgebonden zon bepaalde aanscherpingen: Zo kan er niet zomaar in weidevogel gebied iets ontwikkeld worden. Ook voor natuurgebieden gelden beperkingen. Het stukje de Meije valt net buiten deze provinciale en nationale beperkingen voor zon. Echter, dit gebied komt in het afwegingskader niet naar voren als locatie voor zonneparken voor 2030 vanwege de nabijheid van natuur en de waarden van het open landschap. De bijlagen zijn met name bedoeld om inzicht te geven in de onderbouwing van de beschrijving van bepaalde waarden of beleid.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
169		17576	3.Onduidelijk is het verschil tussen de 1e kaart met de "opengestelde Zoekgebieden" tot 2030 en de 4e kaart met "Uitgesloten als Zoekgebied". Zie onderstaande kaart 1 en 4, genoemd in stelling 8 van de "Uitgangspunten-notitie". De beide kaarten lijken namelijk heel veel op elkaar.	Er is een onderscheid tussen opengestelde gebieden voor zon, en opengestelde gebieden voor wind. In de kaart met 'uitgesloten als zoekgebied' worden veel locaties uitgesloten voor wind, en de stadsrandzone ook voor zon. Op pagina 21 staat dit nogmaals toegelicht per zon/wind.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
170		17578	Derde keer dat politiek/bestuur windmolens in ons Groene Hart te plaatsen. Niets van geleerd. Windmolens passen prima op zee. Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Het college heeft kennis genomen van reactie van indiener en besloten reacties van raadsleden en fractieassistenten buiten behandeling te stellen. Het participatieproces is bedoeld om de raad van informatie te voorzien over de mening van inwoners voor de besluitvorming over het Afwegingskader. Raadsleden zijn weliswaar inwoners van Woerden, maar hebben vele andere instrumenten om hun standpunt aan andere raadsleden kenbaar te maken.	Deze reactie is buiten behandeling gesteld door het college.
171	171.1	17580	Waardering voor aandacht en afstemming landschap. Wij constateren dat de gemeente fors inzet op de realisatie van zonne-energie binnen stedelijk gebied en voor eigen gebruik. Dat is een energie-efficiënte en landschappelijk optimale keuze.	Het college neemt kennis van uw reactie.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
171	171.2	17580	Binnen het participatieproces werd met enige regelmaat open landschap en infrastructuur als alternatieve locaties tegenover elkaar geplaatst. De infrastructuur rond Woerden ligt echter voor een belangrijk deel juist in het open landschap. Wegen en sporen gaan vaak al binnen relatief korte afstand in het landschap op. Dat kan niet gezegd worden van de moderne windturbines van meer dan 200 meter hoogte. Dit geldt met name voor de gebieden ten westen en ten noorden van Woerden. Bij het onderzoek naar locaties voor grootschalige wind is niet alleen het perspectief van omwonenden van belang. De waarden van het Groene Hart verdienen de bescherming van het perspectief op de open polders vanuit recreatieve routes en open linten. Bij uitstek de manier waarop die open polders kunnen worden beleefd, door de inwoners van de gemeente Woerden, maar ook door de vele dagjesmensen uit de stedenring van de Randstad	Het college deelt uw mening dat open landschap en infrastructuur, met name ten westen en noorden van de kern Woerden, niet volledig tegen elkaar geplaatst kunnen worden in gemeente Woerden. Dit is de reden dat het college nader onderzoek wenst naar de twee mogelijke zoekgebieden voor grootschalige windenergie ten westen en noorden van de kern Woerden. Ook deelt het college uw mening dat niet enkel het perspectief van direct omwonenden van belang is. Dat is de reden dat het college het Afwegingskader naast het bewonersperspectief ook het oordeel van landschapsarchitecten, landschappelijke organisaties en de commissie Ruimtelijke kwaliteit & Erfgoed heeft meegewogen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
171	171.3	17580	De stichting staat positief ten opzichte van de keuze om de plaatsing van zonnepanelen in bermstroken en op geluidsschermen verder te onderzoeken.	Het college is verheugd dat u positief staat tegenover deze keuze.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
171	171.4	17580	Kanttekening bij verschil in ruimtebeslag tussen windturbines en zonnevelden. Ook windturbines hebben een groot ruimtebeslag als het ruimtelijk effect op waardevol landschap en stiltegebieden wordt meegewogen.	Het college neemt kennis van uw reactie.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
171	171.5	17580	De waarden van het Groene Hart is gebaat bij het behoud en het versterken van biodiversiteit. Onderzoek wijst uit dat op locaties met hoge biodiversiteit het plaatsen van zonnepanelen, ook bij zuidopstelling en grotere onderlinge afstand tussen de rijen, altijd ten koste zal gaan van de biodiversiteit. Wij pleiten daarom de plaatsing van zonnepanelen te verbinden aan locaties met een lage biodiversiteit en de mogelijkheden voor een goede landschappelijke inpassing.	Het college zal bij de beoordeling van initiatieven rekening houden met de biodiversiteit van de beoogde locatie en met het effect van de gekozen opstelling op biodiversiteit.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
171	171.6	17580	Onderzoek laat zien dat met de toenemende hoogte van de windturbines de sterfte onder (bedreigde) vogelsoorten toeneemt. Een oderzoek naar een minimale hoogte waarbij weidevogels beschermd blijven is daarmee een dood spoor.	Het is aan initiatiefnemers om ecologisch onderzoek uit te voeren naar de mogelijke effecten van windturbines op (bedreigde) vogels. Indien nodig dienen zij stilstandsvoorzieningen, vogeldetectie of andere mitigerende maatregelen te treffen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
171	171.7	17580	Tot slot hebben wij ook bedenkingen bij de mogelijkheden voor zonnepaneelvelden in gebieden met dalende bodem. Verhoging van waterpeil heeft als groot voordeel dat de veenlaag minder drastisch verbrand en daarmee de CO2 uitstoot afneemt. Daarbij ontstaat in eerste instantie een nat c.q. moerassig landschap. In de druk op bodemgebruik vanuit respectievelijk de bouwsector, de (extensieve) agrarische sector en de natuur biedt dit nieuwe landschap bij uitstek kansen voor meer biodiversiteit en nieuwe agrarische producten. Kansen die verloren gaan als gekozen wordt voor zonne-energieproductie.	Het college erkent dat het combineren van dalende bodem met verhoging van het waterpeil met zonnevelden en verhoging van biodiversiteit uitdagend is. Het college ziet zonnevelden in een dergelijk situatie als een mogelijk alternatief verdienmodel voor de betreffende agrariërs. Nader (praktijk)onderzoek zal uit moeten wijzen of nieuwe agrarische producten of zonnevelden de meest geschikte optie zijn.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
172		17582	Derde keer dat politiek/bestuur windmolens in ons Groene Hart te plaatsen. Niets van geleerd. Windmolens passen prima op zee. Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonneveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed.	Zie reactie 170.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
173		17585	Indiener vraagt zich af of het verstandig is om in Woerden hoge windmolens (>100m) en grote zonneparken te realiseren. Indiener geeft aan dat windturbines niet mooi zijn in het landschap en wijst erop dat we niet goed weten wat effecten van geluid op gezondheid zijn, ook al worden deze binnen wetgeving gerealiseerd. Indiener vindt dat met windturbines groot risico wordt aangegaan met mogelijke gezondheidsproblemen door geluidproductie van windturbines en vraagt zich af wie in dat geval de verantwoordelijkheid neemt. Daarnaast geeft indiener bij discussie over zonneakkers aan dat de gemeente al erg vol is en dat groene ruimte belangrijk is voor gezondheid, klimaat adaptatie, insecten, biodiversiteit, waterberging, voedselproductie, opname CO2, productie van zuurstof, etc. Indiener wijst erop dat zonneakkers veel ruimte innemen en beperkt energie opleveren alleen overdag en beperkt in de winter.	Alle vormen van duurzame energie zijn nodig om de Europese en nationale doelstellingen van 16% duurzame opgewekte energie in 2023 te behalen. In het nationale Klimaat-akkoord is opgenomen dat ten minste 35 terawattuur (TWh) aan hernieuwbare energie op land gerealiseerd moet worden. De invulling hiervan zal waarschijnlijk techniekneutraal zijn In Nederland is windenergie één van de goedkoopste manieren om duurzame energie op te wekken. Bij windenergie door middel van windturbines behoren de kosten per opgewekte kWh tot de laagste van alle duurzame opwekkingsvormen. Om aan de ambitieuze doelstelling voor hernieuwbare energie op land te voldoen zal windenergie komende jaren één van de meest kosteneffectieve wijzen om hernieuwbare energie te produceren zijn.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
173		17585	Indiener adviseert om de vormen van energie opwek die geen ruimte innemen op nummer 1 te zetten in het proces, zodat er weinig of geen effecten op leefomgeving zijn (zon op dak, daken van bedrijfspanden, parkeerterreinen, infrastructuur, water). Indiener wijst erop dat wanneer meerdere huizen aan elkaar worden gekoppeld, dat deze ook meegenomen kunnen worden in de telling van de RES. Kleinschaligheid van zonne-energie (zoals genoemd in Concept Afwegingskader) heeft volgens indiener weinig invloed op ruimte en omgeving en kan met vele van zulke projecten een flink aandeel invullen. Indiener vindt dat er wel windturbines mogen komen van 30 meter (het dubbele van aangegeven 15 meter hoog), omdat deze dan nog steeds weinig invloed hebben op het landschap maar wel meer opbrengen. Deze zullen volgens indiener wegvallen tussen bomen en geluidsproductie wordt dan ook teniet gedaan. Ook zijn deze niet hoger dan stroommasten en kerktorens. Indiener vindt dit een mooie aanvulling op zonnedaken die ‘s nachts en in winter weinig productief zijn. Indiener dat er meer naar andere vormen van energie moet worden gekeken, zoals uit mest, rioolzuiveringen, biomassa uit reststromen en groenafval en thermische energie. Volgens indiener zijn dit bewezen technieken die minimaal benoemd worden maar maximaal benut moeten worden omdat deze geen beslag leggen op ruimte, weinig (gezondheids-)effecten geven op omgeving en daarmee ook maatschappelijk geaccepteerd worden. Ook moet volgens de indiener op de lange termijn meer gekeken worden naar de inzet van thorium en kernenergie.	In Nederland is het klimaatakkoord vastgesteld waarin bepaalde doelen zijn vastgesteld. De doelen worden verder uitgewerkt in de RES. De gemeente Woerden heeft zich gecommitteerd aan de RES waarin momenteel wordt gekeken naar zonne- en windparken. Uit onderzoek en monitoring weten we dat meerdere energiebronnen nodig zijn. Er is al veel zon-PV op de daken, maar er kunnen nog meer daken worden ingezet voor zon. Dan nog is de energievraag zo groot dat ook grondgebonden zon en wind nodig zijn. Om een voorbeeld uit uw vraag te voren te halen, een vergister voor reststromen kan het beste worden ingezet om warmte te leveren in de vorm van groen gas. U heeft dus gelijk dat we moeten inzetten op vergisters, maar daarnaast zijn ook wind en zon nodig om duurzame energie te realiseren. Vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans is mix van zon en wind nodig waarbij tijdens het proces tijdens het afwegingskader de Reijerscop naar voren is gekomen als geschikte locatie voor windenergie. en zijn er bovendien geschikte locaties voor zonne-energie in de gemeente Woerden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
173		17585	Indiener vind het goed dat gemeente inwoners om input vraagt, maar indiener vindt het haast onmogelijk om reactie te geven omdat het veel informatie is en het onderwerp ver van de indiener af staat. Indiener vindt participatie proces hoe die nu gevoerd is van weinig waarde omdat uitkomsten bepaald worden door kleine groep inwoners. Indiener verwacht dat in de toekomst veel actiegroepen en bezwaren zullen vormen wanneer inwoners merken dat plannen dicht bij omgeving van inwoners gaat komen.	We hebben als gemeente ons best gedaan om de informatie zo te presenteren zodat iedereen mee kan praten over dit onderwerp. Dat hebben we gedaan door de impact op de eigen leefomgeving zo helder mogelijk te maken. Ook dan is ons bekend dat niet iedereen mee wil doen aan dit proces en dat we dus geen representatieve groep hebben die met ons meedacht. Wel hebben we ook geprobeerd om zoveel mogelijk verschillende mensen te spreken, bijvoorbeeld op straat. Dat is in veel fases van het proces gelukt, ondanks de beperkingen door de coronamaatregelen. Wat we voor het proces belangrijk vonden is dat zoveel mogelijk gezichtspunten en argumenten zichtbaar werden in het participatieproces. We zijn ervan overtuigd dat dat gelukt is, en dat we die argumenten hebben kunnen meewegen in het uiteindelijke afwegingskader.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
174		17588	1.Indiener geeft aan dat de gemeente pretendeert een duurzaam beleid te voeren. Indiener vind het een essentieel onderdeel daarvan om een diervriendelijke en vooral insectvriendelijke omgeving te creëren. Indiener geeft aan dat grote projecten met windturbines helemaal geen zin hebben, omdat er van dier- en insectvriendelijke omgeving weinig terecht komt. Volgens indiener, is er slecht berm-, maai- en kapbeleid, overal vervuiling in water en sloten (’s Gravensloot), kale parken (Westdampark). Dit kan beter volgens indiener. 2.Indiener geeft aan dat er veel vogelslachtoffers vallen bij windturbines, dus dat deze niet geplaatst moeten worden in vliegroutes van vogels. Advies hierover dient volgens indiener te worden ingewonnen bij Vogelbescherming. 3.Indiener vindt het niet goed wanneer er zonnecollectoren in weilanden en sloten komen. Indiener vind dat er meer gebruik gemaakt moet worden van (platte) daken van kantoren en industrie, scholen, boerderijen. Het argument dat daken niet altijd sterk genoeg zijn om het gewicht te dragen vind indiener zwak: dat moet op te lossen zijn. 4.Indiener vindt dat er belangrijke winst kan behaald worden door beperken van overmatig en zinloos gebruik van energie en grondstoffen en vraagt zich af of de gemeente zich daar ook mee bezighoudt. 5.Indiener geeft aan niet alles te hebben gelezen, maar dat veel van de technische aspecten en kaarten voor indiener niet te volgen zijn. Indiener geeft aan dat als er veel onkunde blijkt uit opmerkingen dat dat betekent dat informatievoorziening onvoldoende is. Indiener heeft behoefte aan helder overzicht, zodat het voor een leek te begrijpen is. Geen behoefte aan filmpjes of podcasts, maar gewoon een artikel om te lezen.	In het afwegingskader wordt ingezet op zon op dak. Echter zon op dak is niet alleen genoeg om aan het klimaatakkoord en de bijdragen aan de RES U16 te voldoen. Hierom zet de gemeente Woerden ook in op windparken en zonneparken. Het klopt dat er bij windmolens vogelslachtoffers veroorzaken. Voordat een windpark wordt vergund zal hierom ook een ecologisch onderzoek plaatsvinden om te kijken of er wordt voldaan aan de Nederlandse wetgeving. We hebben als gemeente ons best gedaan om de informatie zo te presenteren zodat iedereen mee kan praten over dit onderwerp. Dat hebben we gedaan door de impact op de eigen leefomgeving zo helder mogelijk te maken. Daarbij hebben we selecties moeten maken en dan blijft het veel informatie. We hebben onder meer door een Energy Cafe en door informatie te geven op verschillende avonden geprobeerd zo gericht mogelijk informatie te geven en eventuele vragen te beantwoorden. Veel van die informatie is nog terug te vinden op de website van de gemeente Woerden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
175	175.1	17592	Tweede reactie: in vorige brief alles weerlegd. Indiener vindt dat er meer gereflecteerd moet worden op de gang van zaken. Indiener geeft aan dat RES wankel is en belangrijkste aspect is voorzorgsprincipe in de grondwet. Daar wordt volgens indiener door Nederlandse overheid onvoldoende invulling aan gegeven.	De regionale energiestrategie is een afspraak uit het klimaatakkoord, dat een wettelijke basis heeft gekregen in de Klimaatwet. De gemeenteraad van Woerden heeft besloten dat zij zelf bepaalt welke bijdrage ze tot 2030 wil leveren aan de regionale energiestrategie middels het Afwegingskader. De gemeenteraad is bevoegd om ruimtelijk beleid voor haar grondgebied te ontwikkelen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
175	175.2	17592	Indiener wijst op bijgevoegde brief van huisartsen over gezondheidseffecten van windturbines. Hierin staat dat geluidsnormen zijn gebaseerd op veel lagere turbines en op gemiddelden, daardoor zijn dit de slechtste normen in Europa. Veel mensen leiden aan slaapproblemen en andere gezondheidsklachten. Ook wijst de brief op onderzoek audioloog De Laat / gezondheidseffecten van laagfrequent en infrason geluid en onduidelijkheid over gevolgen hersenontwikkeling kinderen door windturbinegeluid. RIVM-rapport “Gezondheidseffecten van windturbinegeluid: een update” is volgens indiener verouderd en onvolledig.	Volgens het advies van de ODRU en de GGDrU is er geen reden aan te nemen dat er een samenhang is tussen geluidshinder en hoogte van een windturbines. De Nederlandse geluidssystematiek gaat uit van gemiddelden. De wijze waarop de normen voor windturbines zijn bepaald wijken daarin niet af van de wijze waarop geluidsnormen voor andere activiteiten zijn bepaald. Literatuuronderzoek is een eerste stap in het leveren van informatie ten behoeve van besluitvorming op basis van wetenschappelijk bewijs. De nadruk ligt hierbij op het gebruik van bewijs uit onderzoek met een adequate onderzoeksopzet en uitvoering. Het RIVM heeft de studies die sinds 2017 gepubliceerd zijn in de wetenschappelijke literatuur en die aan de wetenschappelijk kwaliteitseisen voldoen betrokken in haar literatuuronderzoek (van Kamp van den Berg, 2021, bladzijde 68). De meeste studies gaan over hinder en slaapverstoring. Deze effecten vat het RIVM, in lijn met de WHO definitie van gezondheid, op als nadelige gezondheidseffecten. Deze studies vormen volgens het RIVM een goede basis voor het schatten van de gezondheidseffecten.	Deze reactie leidt met het advies van GGDrU en ODRU tot aanpassing van het Afwegingskader voor geclusterde woningen.
175	175.3	17592	Indiener wijst erop dat regelgeving m.b.t. windturbines niet voldoende beschermt tegen gezondheids- en milieuschade. Bij beroepszaken bij Raad van State zijn vragen opgeworpen aangaande de plicht tot uitvoering van de EU-richtlijnen bij de planning van windturbineparken. Indiener wijst erop dat Woerden strengere normen hanteert (500m), maar dat het niet om afstand gaat maar om decibellen. Indiener wijst erop dat afstand vergroten niet helpt tegen laagfrequent geluid en wijst op klachten bij windpark Spui en N33. Indiener is geschokt dat gemeente er rekening mee houdt dat mensen last zullen krijgen. Indiener geeft aan dat Nederland te klein is voor grote windturbines en wijst erop dat in kaart moet worden gebracht hoeveel inwoners binnen 10x masthoogte (laagfrequent) geluidsoverlast zullen ervaren.	De GGDrU geeft in haar advies aan dat de discussie over afstanden van windturbines naar woningen momenteel nog volop in beweging is. Er gaan stemmen op om de Duitse norm van 1000 meter of 10 keer de tiphoogte van de windturbine aan te houden als afstandsmaat, maar hiervoor is nog geen eenduidige wetenschappelijk onderbouwing. Een onderdeel in deze discussie is de invloed van het door windturbines geproduceerde laagfrequent geluid op de gezondheid. Het RIVM concludeerde in een recente review (RIVM 2020-0214) dat laag frequent geluid niet tot extra hinder leidt ten opzichte van het niet laag frequente geluid. Voor andere gezondheidseffecten bleek geen eenduidige wetenschappelijke bewijs. Om bovenstaande redenen adviseert de GGD vooralsnog de WHO richtlijn aan te houden. Het college volgt het advies van de GGD. We hebben de verantwoordelijkheid om een bijdrage te leveren aan de klimaatdoelen van 2030. Daarbij dienen wij negatieve effecten, zoals geluidhinder, zoveel mogelijk te beperken. Dat doen wij door de strengere WHO-richtlijnen te volgen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader
175	175.4	17592	Indiener vindt dat ruimtelijk beleid beter moet worden afgestemd. Er vindt nu te veel verrommeling plaats. Indiener vindt het een bewijs van versnippering en gebrek aan regie op het totale plaatje dat er wordt aangegeven dat afstemming verantwoordelijkheid is van de Rijksoverheid.	Gemeente Woerden heeft de afgelopen jaren samen met Lopik, Montfoort, IJsselstein en Oudewater een gezamenlijke Omgevingsagenda Lopikerwaard opgesteld. Deze is in 2020 vastgesteld. De in het Afwegingskader voorgestelde zoekgebieden voor wind- en zonne-energie in de Lopikerwaard zijn ambtelijk en bestuurlijk afgestemd. Het is aan de raden om te bepalen of zij instemmen met deze voorgestelde zoekgebieden. De verantwoordelijkheden van de rijksoverheid vallen buiten de reikwijdte van dit Afwegingskader.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader
175	175.5	17592	Indiener geeft aan dat representativiteit geen doel participatieproces was maar de betrokken groep inwoners is wel bepalend. Proces is erg sturend volgens indiener. Indiener vraagt of er een referendum wordt gehouden wanneer de plannen concreet worden. Indiener vindt dat het afwegingskader te ingewikkeld is geschreven. Indiener wijst erop dat er al afspraken worden gemaakt over locaties door wethouders terwijl reactietijd nog bezig is. Indiener wijst erop dat alle zorgen van mensen worden weerlegd met argumenten (door provincie en adviseurs) en dat er alleen wordt verwezen naar proces, regelgeving en klimaatdoelen. Indiener geeft aan door bezwaren in het algemeen op deze wijze te weerleggen en te bagatelliseren, gaat u compleet voorbij aan de zorgen van bezwaarmakers. Indiener wijst nogmaals op de verantwoordelijkheden. Tot slot vraagt indiener in welke zoekgebieden inwoners zijn benaderd, welk percentage is benaderd en hoe ze zijn benaderd.	Het participatieproces heeft plaats gevonden binnen de door de raad meegegeven kaders. Het college heeft nog geen afspraken over zoekgebieden gemaakt, wel heeft het college de stand van zaken besproken met buurgemeenten, provincie en de bestuurlijke trekker van de RES-U16. Daarbij is telkens het voorbehoud gemaakt dat het aan de raad is om de daadwerkelijk keuze te maken ten aanzien van de hoogte van de opgave voor 2030 en ten aanzien van de daarvoor aan te wijzen zoekgebieden. Het college heeft zowel inhoudelijk als procesmatig zo goed als mogelijk antwoord gegeven op vragen die tijdens het participatieproces zijn ingebracht. Het college heeft vele zorgen van bezwaarmakers gehoord. Zowel ten aanzien van het mogelijk effect van windturbines op gezondheid en ruimtelijke kwaliteit, als ten aanzien van de zorgen over klimaatverandering en het te langzaam gaan van de uitbreiding van het aandeel duurzame elektriciteit in gemeente Woerden. Het college heeft deze verschillende bezwaren gewogen in verwerkt in het Afwegingskader.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader
176		17616	Wij, als bewoners van de Korenmolen [nr] in Harmelen, willen bezwaar maken tegen het plaatsen van windturbines en zonnepaneel-velden langs de A12 bij Harmelen en Woerden oftewel op Woerdens grondgebied.	We nemen akte van uw opmerking dat u tegen het plaatsen bent van Windmolens in de Reijerscop. Op basis van het capaciteit van het energienetwerk is gekozen voor een energiemix van windturbines en zonne-energie, waar na een lang proces een zoekzone is aangewezen voor windturbines langs de A12. Wij zien geen reden om de prioritisering aan te passen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
177		17617	Wij als bewoners Korenmolen [nr] Harmelen zijn tegen plaatsing windturbines. Liever zonnepanelen op bestaande panden industrie!	We nemen akte van uw opmerking dat u tegen het plaatsen bent van Windmolens in de Reijerscop. Op basis van het capaciteit van het energienetwerk is gekozen voor een energiemix van windturbines en zonne-energie, waar na een lang proces een zoekzone is aangewezen voor windturbines langs de A12. Wij zien geen reden om de prioritisering aan te passen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
178	178.1	17618	Indiener vindt dat energiebesparing en ‘no regret’ maatregelen (zoals zon op dak) hoogste prioriteit moeten krijgen. Daarnaast energieopwekking in het buitengebied, via windturbines en zonnenvelden. Om zo min mogelijk schade aan te richten, pleit indiener voor energievoorziening die ‘drievoudig duurzaam is’: -Energiebesparing en opwekking van duurzame energie volgens een strakke routekaart om tijdig het klimaatdoelen te bereiken. -Zorgvuldige inpassing met oog voor natuur- en landschapswaarde en leefomgeving (meest kwetsbare gebieden zoveel mogelijk ontzien; zoveel mogelijk ecologische en landschappelijke waarde toevoegen bij andere energieprojecten). -Participatie: betrokkenheid van omwonenden en andere stakeholders in de planvorming; eerlijke verdeling van lusten en lasten; een gelijkwaardige samenwerking met de lokale omgeving en streven naar (minimaal) 50% lokaal eigendom en zeggenschap. Indiener vindt dat gemeente al goed bezig is en verwijst naar enkele documenten die helpen bij betere uitwerking.	Energiebesparing valt buiten de reikwijdte van het Afwegingskader. Het college deelt de mening dat zon op dak de hoogste prioriteit moet krijgen. Om te komen tot de door reageerder genoemde zorgvuldige landschappelijke inpassing met participatie van omwonenden en andere stakeholders heeft de gemeente de procestrechter opgesteld.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot toevoeging van een verwijzing in de procestrechter naar de genoemde handreikingen en Energietuinen als manier om te komen tot een multifunctioneel energieproject tot stand te brengen.
178	178.2	17618	-De handreiking Natuur & Landschap in de RES bevat aanbevelingen voor sturing op locatiekeuzes en randvoorwaarden op basis van de aanwezige kwaliteiten van natuur en landschap. Indiener vraagt extra aandacht voor: •Cumulatieve effecten van alle afzonderlijke energieprojecten (en monitoring): hoe ga je om met project overstijgende en onvoorziene schade? •Organisatie van gebiedsprocessen •Integrale gebiedsontwikkeling •De weidevogelgebieden: gebiedsvreemde en opgaande structuren (waaronder windturbines en zonnenvelden) staan op gespannen voet met weidevogels. Hoe zorg je ervoor dat deze gebieden minimaal dezelfde kwaliteit behouden? -Een kanskaart met uitnodigingskader is volgens indiener een geschikt instrument om regie te houden op locaties voor zonnenvelden. Gemeente moet ervoor zorgen dat de gestelde ontwerpcriteria/randvoorwaarden daadwerkelijk leiden tot kwalitatief hoogstaande projecten door initiatieven te meten met puntensysteem. Indiener verwijst naar procedure van Wijk bij Duurstede in 2020 en Constructieve Zonneladder. -Indiener vindt het positief dat er veel is uitgewerkt m.b.t. proces- en financiële participatie. Indiener verwijst naar Handreiking Participatie: Wind- en zonneparken realiseren samen met inwoners. -Indiener wijst erop dat energieprojecten multifunctioneel kunnen worden ingericht: combinaties met natuurontwikkeling, recreatie, educatie, landbouw. Uiteraard gebaseerd op wat de lokale gemeenschap aan wensen en zorgen heeft. Indiener verwijst naar: Energietuinen.	Om te komen tot de door reageerder genoemde zorgvuldige landschappelijke inpassing met participatie van omwonenden en andere stakeholders heeft de gemeente de procestrechter opgesteld. De gemeente zal hierin een verwijzing opnemen naar de genoemde handreikingen van de NMU en naar Energietuinen.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot toevoeging van een verwijzing in de procestrechter naar de genoemde handreikingen en Energietuinen als manier om te komen tot een multifunctioneel energieproject tot stand te brengen.
179		17620	Veel weerstand gebleken in het dorpsoverleg, op het proces en op windturbines en grootschalige zonnenvelden. Proces: dat wat is besproken met inwoners is niet terug vinden in het concept-afwegingskader. Geen grote windturbines in de polder Reijerscop en vlak bij woningen. Geen draagvlak en draagt niet bij aan vertrouwen. Niets van de wensen terug te vinden is onbevredigend en teleurstellend. Plaatsen van grote windturbines levert grote onrust: ontsierend en gevolgen gezondheid mens en dier. Toch kijken naar alternatieven en het op grote schaal plaatsen van zon op dak en geluidswallen. PvA alternatieven ontbreekt. Gekeken naar gezondheidsaspecten, maar niet naar samenhang met andere ontwikkeling in Harmelen (uitbreiding woningbouw en industriegebied, toenemende overlast van A12). Zonnepanelenvelden doen ernstig afbreuk aan karakter Groene Hart. Geschrokken van de weerstand en vragen in overweging te nemen meer tijd te nemen voor definitieve besluiten en onderzoek naar minder belastende alternatieven voor milieu en gezondheid.	De weerstand tegen grote windmolens heeft ons zeker bereikt. Tegelijkertijd laat de opgave van de energietransitie het niet toe om de hele gemeente uit te sluiten van windenergie. Daarom is zorgvuldig gekeken welke gebieden daar eventueel wel voor in aanmerking komen, en onder welke voorwaarden dan. Mogelijke gezondheidseffecten van windturbines zijn daar een belangrijk onderdeel van geweest. Op basis van advies GGDrU en ODRU kiest de gemeente ervoor om de WHO-richtlijnen voor geluid van windturbines te hanteren (45 decibel) in plaats van de landelijke geluidsnorm (47 decibel) De WHO-richtlijnen zijn omgezet in een minmale afstand tot woningen van 500 meter. De gemeente erkent dat ook zonnenvelden een grote landschappelijke impact kunnen hebben, dat is een van de redenen om een mix van wind- en zonne-energie voor te stellen.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
180		18143	Pag. 11 van concept-afwegingskader over afstand windmolens-woningen: tien keer de tiphoogte of 500 m van een zonnenveld. Geen goede onderbouwing van deze wijziging en daarom enkele vragen. Norm 500 m tot woningen is niet goed. AANVULLEND: zijn wel geïnteresseerd in zonnenvelden en zonnepanelen op daken. En willen graag geïnformeerd worden in de stand van zaken.	Zie reactie 7. Verder geldt dat het afwegingskader vol inzet op wind op dak en zonnenvelden. Wanneer deze gerealiseerd worden bij u in de buurt zal u worden geïnformeerd door middel van de normale communicatiemiddelen.	Deze reactie geeft samen met de adviezen van GGDrU en ODRU reden tot aanpassing van het Afwegingskader, waarbij aanvullende voorwaarden worden gesteld bij geclusterde woningen.
181		18257	Wij zijn tegen de plaatsing van windturbines	Wij nemen akte van uw opmerking dat u geen windpark wilt in Woerden. In Nederland is het klimaatakkoord vastgesteld waarin bepaalde doelen zijn vastgesteld. De doelen worden verder uitgewerkt in de RES. De gemeente Woerden heeft zich geëngageerd aan de RES waarin momenteel wordt gekeken naar zonne- en windparken. Vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans is mix van zon en wind nodig.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
182	182.1	18270	-Indiener wijst erop dat onder "Algemene voorwaarden Wind Technisch" staat dat als vuistregel een afstand van 300 meter bij losse bebouwing wordt gehanteerd en 500 meter voor woonkernen. “Gemeente Woerden geeft aan deze afstand te vergroten tot 500 meter bij losse bebouwing en 500 meter bij woonkernen om zo geluidshinder nog verder te beperken." Indiener wijst erop dat 500m bij woonkernen niet is vergroot en dat de tekst daardoor onduidelijk is. Of van de 500 dus bijv. 1000 of 1500 mtr. maken.	Het college neemt in het nieuwe voorstel op dat de afstand tot losse woningen ten minste 500 meter dient te zijn. Voor geclusterde woningen wordt een bandbreedte van 500-800 meter gehanteerd. Binnen deze bandbreedte zijn windtubines mogelijk als omwonenden en initiatiefnemers daar onderling afspraken over weten te maken.	Deze reactie leidt met het advies van GGDrU en ODRU tot aanpassing van het Afwegingskader voor geclusterde woningen.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
182	182.2	18270	-Op pg. 26 staat "Als uitgangspunt voor het open landschap wordt voor windenergie gedacht aan 1.000 / 1.500 m van een windturbine," Hier staat dus (wel) 1000/1500 mtr. Wel behoorlijk verschil die 1000 of 1500 mtr. Indiener vindt dat er een keuze moet worden gemaakt.	Het college deelt uw mening dat 1000 of 1500 meter een wezenlijk verschil maakt. Tegelijkertijd hangt de omvang van het gebied van direct omwonenden naar mening van het college af van de lokale omstandigheden. Deze kunnen verschillen per zoekgebied. Om die reden vind het college het onwenselijk om hierin binnen het Afwegingskader een scherpe keuze te maken. Een nadere afbakening kan gemaakt worden binnen het gebiedsproces.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
182	182.3	18270	-Onder "Ruimtelijk": Er is voorkeur voor rijopstelling. Indiener vraagt zich af of er ook geen clustervorming mag komen bij kleine windmolens tot 15m, wanneer indiener met één of meerdere burens bij de boerderij naast elkaar zo'n molen (of enkele molens) van 15m wil plaatsen. -Op pg. 16 staat "Kleinschalige windmolens voor eigen gebruik o Maximaal 1 kleine windmolen per perceel o Er mag geen rij-opstelling worden gerealiseerd". Dit is volgens indiener tegenstrijdig. Eerder staat aangegeven 'geen cluster'.	In het Afwegingskader is dit verhelderd door de regels voor kleinschalige windmolens bij de algemene ruimtelijke regels op te nemen en te stellen dat deze algemeen worden toegestaan bij boerenerven en lintbebouwing. Deze windmolens moeten aan de volgende voorwaarden voldoen: o Maximaal 1 kleine windmolen per perceel o Er mag geen rij-opstelling worden gerealiseerd, tenzij dit zorgt voor een betere landschappelijke inpassing o De windmolens moeten in principe in het bouwblok worden gerealiseerd.	Deze aanpassing leidt tot aanpassing aan het Afwegingskader.
182	182.4	18270	-Op pg. 9 mist het woord 'te' tussen 'rekening' en 'houden met Wet Bodembescherming...'.	Het college is indiener erkentelijk voor de scherpe blik. De schrijffout is aangepast.	Deze reactie geeft aanleiding tot herstel van de genoemde typefout.
182	182.5	18270	-Op pg. 9 staat "Hierbij geldt dat bij open landschappen de omheining niet boven de 1,5 m uit dient te komen. " Indiener vraagt zich af of omheining 2,5m hoog wordt wanneer toestemming wordt verkregen voor 2,5m hoge panelen.	Of de omheining rondom een zonneveld van 2,5 meter hoog ook 2,5 meter hoog wordt valt niet op voorhand te zeggen. Initiatiefnemers moeten een landschappelijk inpassingsplan maken voor een zonneveld. Dit landschappelijk inpassingsplan wordt beoordeeld door de gemeente, waarbij advies gevraagd wordt aan de commissie Ruimtelijke kwaliteit en Erfgoed.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
182	182.6	18270	-Op pg. 11 staat " Voor de locaties in het grensgebied van de zones stadsrand (A) of lintbebouwing (I), geldt als richtlijn dat de bebouwingszones ongeveer 200 meter rondom de bebouwing fysieke gelden." Indiener vraagt of laatste deel niet moet zijn: 'rondom de fysieke bebouwing'.	Het college is van mening dat de bestaande tekst helder genoeg is.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
182	182.7	18270	- Op pg. 23 een tikfout: "3. Een uitgebreid tplan,".	Het college is indiener erkentelijk voor de scherpe blik. De schrijffout is aangepast.	Deze reactie geeft aanleiding tot herstel van de genoemde typefout.
183		18271	Stuurt de oproep om alsnog aan gemeente Woerden te laten weten bezwaar te maken aan ons door (maar hij maakt geen daadwerkelijk bezwaar). Intentie is bezwaar maken, neem ik aan.	De gemeente neemt dit er kennisgeving aan.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
184		18281	Grote zorgen om forse en negatieve impact op woon- en leefomgeving Harmelen. Tempo besluitvorming onverwacht versneld. Grote en niet te accepteren zorgen om vier windturbines van 240 m hoog: impact op leefomgeving, gevolgen gezondheid door effect van slagschaduw en geluid, financiële gevolgen zoals waardevermindering onroerend goed. Overleg met gemeente duidelijk tekort geschoten en voelen ons overvallen en onvoldoende betrokken. Bewoners worden niet serieus genomen door slecht onderhoud wijk en mislukt plan Avontuur Natuur.	Het onderhoud van de wijk en het plan Avontuur Natuur vallen buiten de reikwijdte van het Afwegingskader. Het college is van mening dat de versnelling tijdig is gecommuniceerd met zowel de raad als inwoners. Het participatieproces is begin 2020 begonnen. De inbreng van inwoners is daarbij zeer serieus genomen en heeft samen met de technische analyse, ruimtelijke visie en ontwikkelingen bij buurgemeenten geleid tot het concept-Afwegingskader. Naar aanleiding van de zorgen in onder andere Harmelen bouwt het college een gebiedsproces in, waarin samen met direct omwonenden en andere belanghebbenden aanvullende voorwaarden geformuleerd kunnen worden.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader
185		16740	Is tegen het volbouwen van ons kleine land en het Groene Hart met windturbines. Dan liever huizen met zonnepanelen.	Zon op dak heeft prioriteit in het afwegingskader. Het college wil daar op inzetten en werkt hierbij samen met provincie, gebiedscommissie West-Utrecht en Stedin. De gemeente heeft een subsidieregeling voor lokale energie-initiatieven. Subsidie voor plaatsing van de zonnepanelen zelf is een landelijke aangelegenheid. Een deel van de daken is echter niet geschikt voor zonnepanelen door bv. ligging t.o.v. de zon, schaduwwerking of dakconstructie. In de handreiking RES is vastgelegd dat enkel zonnestroominstallaties vanaf 15 kWp (ong 50 panelen) meetellen. Vanuit netwerk, maatschappelijke kosten en seizoensbalans is mix van zon en wind nodig.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
GGD	GGD 1	21318	GGD Utrecht adviseert om in relatie tot windturbines de geluidsoverlast voor omwonenden zoveel mogelijk te beperken door de WHO richtlijn (Lden 45 dB) na te streven en voornamelijk voor woonkernen een nog lager geluidsniveau te ambiëren. Mede door het specifieke karakter van windturbinegeluid zal bij ongeveer 10% van bevolking ernstige geluidshinder worden verwacht, zelfs wanneer de strengere WHO richtlijn wordt gevolgd. Door vooral nabij woonkernen aan de veilige kant te gaan zitten kan het aantal mensen met hinder worden beperkt. Dit advies is strenger dan de huidige wet- en regelgeving ten aanzien van windturbines voorschrijft (Lden 47 dB en Lnight 41 dB), maar vormt een betere bescherming tegen mogelijke gezondheidseffecten van windturbinegeluid.	De gemeente dankt de GGDrU voor haar advies en zal een aanvullende afstand van 800 meter voor geclusterde woningen opnemen in het Afwegingskader. Waarbij direct omwonenden en initiatiefnemers tijdens het gebiedsproces samen kunnen komen tot een voorstel om windturbines in de zone tussen 500 en 800 meter van geclusterde woningen te plaatsen.	Dit advies geeft aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader, waarbij er aanvullende voorwaarden komen voor windturbines bij geclusterde woningen.
GGD	GGD 2	21318	Daarnaast adviseert de GGD om bij de keuze van het type turbine rekening te houden met de best beschikbare technieken ten aanzien van geluidreductie en tevens rekening te houden met mogelijke overlast van randapparatuur/transformatoren ten behoeve van de energiedistributie.	De gemeente dankt de GGD voor haar advies. De gemeente beoogt deze punten mee te nemen bij de beoordeling van initiatieven.	Dit advies geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
GGD	GGD 3	21318	In het concept afwegingskader wordt, in overeenstemming met het GGD advies, rekening gehouden met niet-akoestische factoren die een rol spelen bij de uiteindelijke hinderbeleving. Er is oog voor het participatieproces en vroegtijdige communicatie met omwonenden (§1.3 Toelichting op het participatietraject en §3.3 De betrokkenheid van bewoners), ruimtelijke inpassing (§2.1 Algemene voorwaarden; ruimtelijk), inspraak en eigenaarschap (§ 2.1 Algemene voorwaarden; Financieel) en mogelijkheden om de opbrengsten ten goede te laten komen van verbetering van de leefomgeving (§3.4 Financiële participatie). Bovenstaande factoren zijn van invloed op de houding van burgers ten aanzien van initiatieven op het gebied van opwekking van duurzame energie en daarmee uiteindelijk ook op de perceptie van hinder.	De gemeente dankt de GGD voor de bevestiging dat het Afwegingskader in overeenstemming is met het eerdere advies van de GGD met betrekking tot niet-akoestische factoren die een rol spelen bij uiteindelijke hinderbeleving.	Dit advies geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
ODR U	ODR U 1	21319	ODRU adviseert het afwegingskader aan te passen mb.t. aspect Geluid. Overige mileuthema’s zijn niet nader getoetst. Bij concrete plannen dienen deze ook beoordeeld te worden. Op bladzijde 8, paragraaf “Algemene voorwaarden Wind – technisch”, is aangegeven dat de gemeente Woerden ervoor heeft gekozen om een strengere geluidsnorm te hanteren dan wettelijk is opgelegd. Deze formulering is onjuist. De wettelijke geluidsnorm is Lden 47 dB op gevels van woningen. Slechts in bijzondere omstandigheden, zoals bij plaatsing in een stiltegebied, kan de gemeente de geluidsnorm door middel van een “maatwerkvoorschrift” naar beneden bijstellen. Wel zal, door bij de locatiekeuze meer afstand aan te houden tussen windturbine en woningen, worden gezorgd dat het geluidsniveau in de praktijk lager zal zijn dan de wettelijke norm van 47 dB. Door middel van een akoestisch onderzoek kan bij een specifieke locatiekeuze vrij nauwkeurig worden berekend welk geluidsniveau zal optreden op gevels van woningen.	De gemeente dankt de ODRU voor haar inbreng en zal de genoemde passage aanpassen.	Dit advies geeft aanleiding tot aanpassing van de formulering in het Afwegingskader.
ODR U	ODR U 2	21319	Aangegeven is (citaat): “In de bijlage Restricties wordt uitgelegd dat de wettelijke geluidsnorm voor geluid door windturbines (47 dB(Lden)) is te vertalen naar een afstand van 300 meter bij losse bebouwing en 500 meter voor woonkernen”. Formulering is onjuist, want dit zal dan inhouden dat bij woonkernen er strengere normen (Lden) gelden dan bij losse bebouwing. En dat is niet het geval. ODRU wijst erop dat wettelijke geluidsnorm van 47 dB is sowieso moeilijk te vertalen naar een “afstandsnorm”. De geluidemissie van een windturbine is namelijk van diverse factoren afhankelijk. Als vuistregel voor een nieuwe windturbine kan een afstand van 350 tot 400 meter worden aangehouden om te kunnen voldoen aan een Lden waarde van 47 dB. Dit geldt voor zowel individuele woningen in landelijk gebied als voor woningen aan de rand van woonwijken.	De gemeente dankt de ODRU voor haar inbreng en zal de genoemde passage aanpassen.	Dit advies geeft aanleiding tot aanpassing van de formulering in het Afwegingskader.
ODR U	ODR U 3	21319	Aangegeven is “gemeente Woerden geeft aan deze afstand te vergroten tot 500 meter bij losse bebouwing en 500 meter bij woonkernen om zo geluidshinder nog verder te beperken”. In een eerder advies hebben wij geadviseerd om uit te gaan van een minimale afstand tussen windturbine en verspreid liggende woningen van 500 meter. Deze afstand komt namelijk ongeveer overeen met een geluidsbelasting van 45 dB (Lden) en dat sluit goed aan bij het advies van de WHO (World Health Organisation) aan overheden, om het geluidsniveau van windturbines te reduceren tot ten hoogste Lden 45 dB. Verder hebben wij in ons eerdere advies aangegeven om een afstand van tenminste 800 meter aan te houden tot woongebieden (woonwijken, buurtschappen en lintbebouwing met woningen op korte afstand van elkaar). De reden is dat bij een afstand van 500 meter moet worden uitgegaan van ca. 5% ernstig gehinderden. Dit betreft ernstige hinder in de woning zelf, niet in de buitenruimte. Worden windturbines geplaatst op 500 meter van de randen van woonwijken, dan leidt voorgenoemd percentage in woonwijken tot een groot aantal (ernstig) geluidgehinderden. Bij een afstand van 800 meter daalt het aantal ernstig gehinderden naar ca 2,5%, dat is dus een halvering ten opzichte van een afstand van 500 meter.	De gemeente dankt de ODRU voor haar advies en zal een aanvullende afstand van 800 meter voor geclusterde woningen opnemen in het Afwegingskader. Waarbij direct omwonenden en initiatiefnemers tijdens het gebiedsproces samen kunnen komen tot een voorstel om windturbines in de zone tussen 500 en 800 meter van geclusterde woningen te plaatsen.	Dit advies geeft aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader, waarbij er aanvullende voorwaarden komen voor windturbines bij geclusterde woningen.
ODR U	ODR U 4	21319	Aangegeven is dat kleine windmolens met een rotordiameter gelijk of groter dan 2 meter vallen onder de regelgeving van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Dit is juist, maar ook de meest hoge windturbines (tiphoogte ruim hoger dan 200 meter), vallen onder Activiteitenbesluit milieubeheer.	De gemeente dankt de ODRU voor haar inbreng en zal de genoemde passage aanpassen.	Dit advies geeft aanleiding tot aanpassing van de formulering in het Afwegingskader.
ODR U	ODR U 5	21319	In bijlage 6 wordt ook gesproken over (minimaal) 500 meter tot alle woningen. Dit komt niet overeen met ons eerder advies over te aan te houden afstand tot woongebieden, zoals woonwijken. In de tabel is “geluidsnorm” aangegeven. Dit moet zijn: richtafstand. Verder is aangegeven “300 meter vanaf gevel losse woonbebouwing” en “500 meter vanaf gevel woonkernen”. Dit is niet conform eerder advies. Tenslotte wekt de tabel de suggestie dat met losse woonbebouwing ook wordt bedoeld: lintbebouwing waarbij woningen vrij dicht op elkaar zijn gelegen. Wij zijn van mening dat met losse woonbebouwing wordt bedoeld: verspreid liggende woningen in de open ruimte.	De gemeente dankt de ODRU voor haar advies en zal een aanvullende afstand van 800 meter voor geclusterde woningen opnemen in het Afwegingskader. Waarbij direct omwonenden en initiatiefnemers tijdens het gebiedsproces samen kunnen komen tot een voorstel om windturbines in de zone tussen 500 en 800 meter van geclusterde woningen te plaatsen.	Dit advies geeft aanleiding tot wijziging van het Afwegingskader, waarbij er aanvullende voorwaarden komen voor windturbines bij geclusterde woningen.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
Rk&E	Rk&E 1	21323	In vervolg op de bespreking in september wordt de commissie bijgepraat over de ontwikkelingen. Er wordt nadrukkelijk samenwerking gezocht in de regio. Verder wordt rekening gehouden met koppelkansen zoals bodemdaling en Natura 2000. Ook de provinciaal adviseur ruimtelijke kwaliteit Paul Roncken is betrokken. Er is nog wel meer onderzoek nodig voor zowel zon als wind. Het bestemmingsplan wordt niet eerder aangepast dan wanneer er voldaan kan worden aan de ruimtelijke voorwaarden. De commissie adviseert een landschapsarchitect te betrekken voor de landschappelijke inpassing en vraagt of er een plicht tot landschappelijke inpassing komt. Streetview achtige visualisaties worden momenteel gemaakt door de landschapsarchitect en stedenbouwkundige van gemeente Woerden om een beter beeld van het geheel te krijgen. Provinciaal landschapsadviseur Paul Roncken wordt betrokken bij de landschapsinrichting, zowel bij zon als bij wind. Hij is betrokken bij een pilot ontwerpatelier Lopikerwaard i.s.m. architectuurcentrum Aorta. Het ligt in de bedoeling om zowel de commissie als MooiSticht bij het ontwerpend onderzoek te betrekken. Dat vraagt nog wel de nodige tijd om tot een goed resultaat te komen. Zonnepanelen zo veel mogelijk op bestaande daken realiseren, hier wordt naar coöperatieve samenwerking gekeken. Er loopt een pilot op Gerverscop. Commissie RKE concludeert dat de afwegingen zorgvuldig worden gemaakt. De commissie blijft graag op de hoogte van verdere ontwikkelingen. Graag een afzonderlijke bijeenkomst om meer kennis en achtergrond op te doen.	Het college dankt de commissie Ruimtelijke kwaliteit & Erfgoed voor haar advies en zegt toe de commissie te betrekken bij de gebiedsprocessen, en dan met name bij het ontwerpend onderzoek.	Dit advies geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader.
Rk&E	Rk&E 2	21590	Enkele opmerkingen van commissie: -Dat zoals eigenlijk altijd geldt, ‘ maatwerk’ en dat ‘schaal’ sleutelbegrippen zijn. -Dat Woerdens cultuurhistorische waardenkaart als onderlegger gebruikt zou moeten worden. Datzelfde geldt ook voor ‘panorama RES’. Dat is een serie giskaarten met cultuur historische elementen (van eendenkooi tot buitenplaats) en karakteristieken per RES-regio, dus ook voor U10/U16. Te ontsluiten via de website van de RCE. -Dat in onze gemeente de kleinschaligheid van de polders met de boerderijlinten, het historische stadscentrum en het beschermde dorpsgezicht geen transformatie tot een grootschalig, robuust energielandschap verdragen. Dat zou het karakter te zeer aantasten. Datzelfde geldt voor de windmolens bij onze boerderijen voor eigen gebruik. Voor de geclusterde zonne-en windenregieparken geldt een andere schaal en type landschap. -De vraag of er gedacht wordt aan het inzetten van houtwallen en hakhoutbosjes. Is het niet voor eigen gebruik, dan tot behouden of herstellen of accentueren van bestaande landschappelijke structuren. -De vraag of er gedacht is aan het instellen van een provinciaal of regionaal landschapsfonds waaruit een bijdrage voor aanleg cq. herstel van historische landschapsstructuren kan worden gedaan. Kan bijdragen aan het benodigde draagvlak en het noodzakelijke duwtje in de rug.	Het college dankt de commissie Ruimtelijke kwaliteit & Erfgoed voor haar advies en de specifiekere opmerkingen. Het is aan initiatiefnemers om een landschappelijke inpassing voor te stellen voor een specifiek project. Het college denkt dat genoemde voorbeelden kunnen bijdragen aan een goede ruimtelijke inpassing. Bij specifieke projecten zal het college de commissie vroegtijdig betrekken om goede advisering mogelijk te maken. Het college vind de suggestie van uw commissie om op provinciaal of regionaal niveau na te denken over een landschapsfonds voor aanleg cq. herstel van historische landschapsstructuren waardevol en neemt deze suggestie mee in het overleg binnen de Lopikerwaard. Ten aanzien van de kleinschaligheid van de polders met de boerderijlinten is het college van mening dat veel van de polders van gemeente Woerden zeer zeker kleinschalige elementen bevatten. Tegelijkertijd is de omvang van polders zoals Reijerscop naar mening van het college niet kleinschalig. Het college is van mening dat hier in beperkte mate mogelijkheden zijn voor grootschalig wind en zon zonder het kleinschalig karakter van de lintbebouwing aan te tasten. De precieze mogelijkheden vergen aanvullen ontwerpend onderzoek.	Dit advies geeft aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader. De genoemde onderliggers, te weten de cultuurhistorische waardenkaart van Woerden en panorama RES zullen als onderlegger worden toegevoegd.
VRU	VRU 1	21322	Aanvullend aan het concept afwegingskader adviseren wij om ook de hinder tijdens de bouwfase te beperken en/of dit mee te nemen in het participatieproces. Daarnaast kan een deugdelijk klachtensysteem en de mogelijkheid om windturbines tijdelijk stil te zetten tijdens de exploitatiefase verder bijdragen aan het reduceren van hinderbeleving.	Hinder tijdens de bouwfase vormt onderdeel van de procestrechter, hier zullen tijdens het gebiedsproces afspraken over gemaakt worden. De voorgestelde klachtenregeling zit als voorwaarde in het Afwegingskader, geregistreerde klachten dienen eenmaal per jaar aan de gemeente verstrekt te worden. Een stilstandvoorziening kan onderdeel zijn van de aanvullende eisen die voortkomen uit het gebiedsproces.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader
VRU	VRU 2	21322	In algemene voorwaarden Wind zijn restricties beschreven voor veiligheid en milieu. Dit is nog niet gedaan voor Zon. VRU adviseert: 1.In de algemene uitgangspunten van het afwegingskader ook het aspect veiligheid hierin op te nemen naast al genoemde aspect gezondheid. Met het oog op een duurzame ontwikkeling is het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit één van de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet.	De gemeente dankt de Veiligheidsregio Utrecht voor deze suggestie. In de algemene voorwaarden wordt een voorwaarde voor het aspect externe veiligheid toegevoegd zodat duidelijk is dat dit aspect een rol speelt bij de afweging en invulling van locaties voor windenergie.	Deze reactie geeft aanleiding om een algemene voorwaarde voor het aspect veiligheid toe te voegen aan het afwegingskader.
VRU	VRU 3	21322	2.In de algemene voorwaarden wind op te nemen dat initiatiefnemers vooraf inzichtelijk moet maken hoe: a.zij het voorkomen en het beperken van de gevolgen van een ongewoon voorval als gevolg van haar wind activiteit borgt. b.zij borgt dat snel, effectief en veilig optreden van hulpdiensten bij een ongewoon voorval als gevolg van haar wind activiteit mogelijk is. VRU kan hierover om advies worden gevraagd.	De gemeente dankt de Veiligheidsregio Utrechtvoor deze suggestie. Een windturbine moet voldoen aan de ontwerpisen conform NEN-EN-IEC 61400-1. Wanneer aan deze ontwerpisen wordt voldaan kunnen windturbines onder alle weercondities veilig in werking zijn. Daarnaast gelden ontwerpisen voor de het object als geheel (windturbine inclusief fundatie). Deze constructieve veiligheid moet worden aangetoond in het kader van de omgevingsvergunning. Wanneer aan de ontwerpisen wordt voldaan is er verder geen aanleiding om in te gaan op het voorkomen van ongewone voorvallen of het beperken van de gevolgen ervan tijdens de exploitatiefase. Aan het voorkomen van ongewone voorvallen tijdens de bouwfase wordt aandacht besteed in het bouwveiligheidsplan. Het is niet nodig om hiervoor voorwaarden op te nemen in het beleidskader. Daarnaast geldt dat bereikbaarheid voor hulpdiensten en bestrijding van incidenten voldoende aandacht moet krijgen tijdens de omgevingsvergunningprocedure voor een windpark. Het beleidskader biedt de mogelijkheid om dit onderwerp reeds te agenderen, dit onderwerp wordt daarom toegevoegd aan het beleidskader.	Deze reactie geeft aanleiding om een algemene voorwaarde voor het aspect veiligheid toe te voegen aan het afwegingskader.
VRU	VRU 4	21322	3.In de algemene voorwaarden zon op te nemen dat initiatiefnemers vooraf inzichtelijk moet maken hoe: a.zij het voorkomen en het beperken van de gevolgen van een ongewoon voorval als gevolg van haar zon activiteit borgt. b.zij borgt dat snel, effectief en veilig optreden van hulpdiensten bij een ongewoon voorval als gevolg van haar zon activiteit mogelijk is. VRU kan hierover om advies worden gevraagd.	De gemeente dankt de Veiligheidsregio Utrechtvoor deze suggestie. Vanuit het oogpunt van externe veiligheid worden op voorhand geen eisen gesteld aan grondgebonden zonneparken, daarvoor is geen wetgeving of beleid voorhanden. Wel gelden generieke ontwerpisen die mede vanuit het oogpunt van brandveiligheid worden gesteld. Deze eisen hebben reeds een wettelijke grondslag zodat het niet nodig is om voor dit onderwerp aanvullende voorwaarden op te nemen in het beleidskader. Bereikbaarheid voor hulpdiensten en bestrijding van incidenten is een onderwerp dat voldoende aandacht moet krijgen tijdens de omgevingsvergunningprocedure. Het beleidskader biedt de mogelijkheid om dit onderwerp reeds te agenderen, dit onderwerp wordt daarom toegevoegd aan het beleidskader.	Deze reactie geeft aanleiding om een algemene voorwaarde voor zonneparken toe te voegen aan het afwegingskader.

Nr.	Sub nr.	Join nr D/21/0	Reactie	Antwoord	Aanpassing afwegingskader
VRU	VRU 5	21322	4.VRU adviseert in de algemene voorwaarden zon op te nemen dat een lekspanning van zonnenveld aantoonbaar geen nadelig effect heeft op de katodische bescherming van eventueel nabijgelegen aanwezige hogedruk aardgastransportleiding. De katodische bescherming reduceert de corrosiesnelheid van staal van de hogedruk aardgastransportleiding tot nul. Wanneer de lekspanning van het zonnenveld een nadelige invloed heeft op de katodische bescherming bestaat het risico op het ontstaan corrosie met mogelijkheid tot lekkages als gevolg. Om de veiligheid van de buisleiding te waarborgen mag een zonnenveld geen nadelig effect hebben op de katodische bescherming.	De gemeente dankt de Veiligheidsregio Utrecht voor deze suggestie. Er zal een algemene voorwaarde voor zonnenvelden worden toegevoegd aan het afwegingskader dat advies moet worden ingewonnen bij de leidingbeheerder, indien een zonnepark binnen 200 m van een gasleiding gelegen is.	Deze reactie geeft aanleiding om een algemene voorwaarde voor het aspect veiligheid toe te voegen aan het afwegingskader.
VRU	VRU 6	21322	5.VRU wijst op aanwezigheid van hogedruk aardgasleiding ten zuiden van polder Reijerscop en adviseert aanwezigheid hiervan ook op te nemen in Afwegingskader voor duidelijkheid naar burger. Daarnaast wordt geadviseerd zoekgebied visueel zichtbaar kunnen verkleinen op basis van de veiligheidsafstanden die minimaal in acht moeten worden genomen tot de buisleiding.	De gemeente dankt de Veiligheidsregio Utrecht voor deze suggestie en zal dit zeker onder de aandacht brengen van initiatiefnemers en in de bijlagen van het Afwegingskader. Het college past de visuele grootte van het zoekgebied niet aan.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot toevoeging van de veiligheidscontour van zonne-energie tot buisleidingen aan het bijlagenrapport van het Afwegingskader
VRU	VRU 7	21322	6.VRU adviseert de VRU te betrekken bij de verdere concrete uitwerking van de voorwaarden aan initiatieven. VRU werkt samen met veiligheidsregio's aan opstellen van veiligheidsvoorwaarden inzake zonnenvelden. Deze veiligheidsvoorwaarden kunnen mede als input dienen voor uitwerkingen initiatieven.	Het college zegt toe de VRU te betrekken bij de verdere uitwerking van voorwaarden aan initiatieven en bij de vergunningverlening aan initiatieven.	Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het Afwegingskader